Aluehallitus 23.11.2026

Kokoustiedot

Aika	23.11.2026 klo 11:00 -
Paikka	Kokoustila Pitkäjärvi, Tekniikantie 15, 1. krs, Espoo
Lisätietoja	

Käsiteltävät asiat

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
1		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
2		Aluehallituksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
3		Aluehallituksen alaisten viranhaltijoiden päätösten ja lautakuntien päätösten laillisuusvalvonta	7
4		Esittelijän katsaus ajankohtaisiin asioihin	12
5	1	Osavuosikatsauksen 1.1.-30.9.2026 merkitseminen tiedoksi (AV)	13
6	2 - 5	Vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelman hyväksyminen (AV)	18
7	6	Aluevaltuuston 9.12.2025 § 101 päätöksen tarkistaminen koskien vuosien 2027–2030 investointisuunnitelman hyväksymistä (AV)	38
8	7, 8	Vuosien 2028-2031 investointisuunnitelman hyväksyminen (AV)	51
9	9 - 11	Ilmasto-ohjelman päästövähennystavoitteen hyväksyminen (AV)	60
10	12	Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueen päivitetyn yhteistyösopimuksen hyväksyminen (AV)	78
11		Aluevaltuuston 24.2.2026 § 4 päätöksen tarkistaminen koskien omavelkaisen takauksen myöntämistä Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n lainalle (AV)	93
12	13	Pelastuslaitoksen valvonta- ja palvelumaksujen tarkistaminen 1.1.2027 alkaen (AV)	104
13	14, 15	Perhehoidon palkkioiden tarkistaminen 1.1.2027 alkaen	111
14		Peruukkipalvelun palvelusetelin käyttöönottaminen 1.2.2027 alkaen	116
15		Sopimushallinnan strategisten periaatteiden hyväksyminen	123
16		Perustietotekniikan hankinnan strategisten periaatteiden hyväksyminen	128
17		Tulkkauspalvelujen hankinnan strategisten periaatteiden hyväksyminen	132

18		Aluehallituksen 21.9.2026 § 175 käynnistämien asumispalvelujen vastuualueen johtamisrakennetta koskevien yhteistoimintaneuvottelujen päättäminen	136
19	16	Hangon alueen puhtauspalvelujen toiminnan siirtäminen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelta liikkeenluovutuksella V. Kristal Oy:lle	144
20	17	Vastauksen antaminen valtuutettu Paakkunaisen sekä 12 muun valtuustoaloitteeseen koskien hallintosäännön muuttamista päätösvallan vahvistamiseksi aluevaltuustolle ja lautakunnille	151
21	18	Vastauksen antaminen valtuutettu Ampujan ja 6 muun valtuustoaloitteeseen koskien aluevaltuuston valtuustoaloitetoimintatapoja	155
22	19, 20	Uudenmaan Työterveys Oy:n osakekauppojen hyväksyminen	158
23	21, 22	Alueellisen hyvinvointisuunnitelman hyväksyminen vuosille 2027-2030 ja vuoden 2025 alueellisen hyvinvointikertomuksen tiedoksi merkitseminen (AV)	163
24		Ilmoitusasiat	183
25		Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle aluevalituksesta koskien aluehallituksen päätöstä 24.8.2026 § 168 oikaisuvaatimuksen käsittelystä koskien henkilöstöjohtajan 21.4.2026 § 2 päätöstä viranhaltijan irtisanomisesta tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla (Salassa pidettävä JulkL 24 § 1 mom 32)	186
26		Oikaisuvaatimuksen käsittely koskien konsernipalvelujen johtajan päätöstä 10.8.2026 virkasuhteen irtisanomisesta tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla (Salassa pidettävä JulkL 24 § 1 mom 32)	188

Espoo 18.11.2026

Mia Laiho
puheenjohtaja

1
Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 72 § mukaisesti.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 78 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Aluehallitus 23.11.2026

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

2
Aluehallituksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen ja

2. valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä. Toimielin voi päättää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 79 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

<u>Läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen kokouksissa</u>

Hallintosäännön 77 § mukaan aluehallituksen jäsenten, esittelijän ja pöytäkirjanpitäjän lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen kokouksissa on:

- aluevaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat,
- hyvinvointialuejohtaja, palvelualuejohtajat,
- hyvinvointialuejohtajan ja palvelualuejohtajien kokoukseen erikseen määräämät viranhaltijat tai aluehallituksen tai esittelijän erikseen kutsumat asiantuntijat,
- kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja ja
- nuorisovaltuuston edustaja

Kokouksessa voi lisäksi olla läsnä erillinen sihteeri. Muiden kuin edellä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta määrätään asianomaisen toimielimen yhteydessä.

Muiden vaikuttamistoimielinten kuin nuorisovaltuuston edustajalla on toimielimessä läsnäolo- ja puheoikeus yksittäisessä kokousasiassa toimielimen puheenjohtajan tai sen esittelijän harkinnan mukaan.

Salassa pidettäviä asioita käsiteltäessä kokouksessa voivat olla jäsenten, esittelijän ja sihteerin lisäksi läsnä vain aluehallituksen edustaja, hyvinvointialuejohtaja, palvelualuejohtaja sekä esittelijän tarvittaessa kutsuma asiantuntija.

3
Aluehallituksen alaisten viranhaltijoiden päätösten ja lautakuntien päätösten laillisuusvalvonta

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Sanna Svahn

Aluehallitus päättää, että se ei ota käsiteltäväkseen aluehallituksen alaisten viranhaltijoiden ja lautakuntien tekemiä seuraavia päätöksiä:

Hyvinvointialuejohtaja

Hankinta

5.11.2026 § 98 Ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen hankinta

11.11.2026 § 100 Kirkkonummen ikääntyneiden asumisyksikön vuokratilan hankinta: Välipäätös ehdokkaiden valinnasta neuvottelumenettelyyn

Konserniohjausasiat

23.10.2026 § 95 Toimiohjeen antaminen Uudenmaan Työterveys Oy:n ylimääräistä yhtiökokousta 23.10.2026 varten

Yleiset asiat

23.10.2026 § 94 Määräaikaisen toimi- ja päätösvallan määrääminen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen viranhaltijalle 15.10.2026–4.11.2026 asiakasmaksuja koskevissa sosiaalihuollon yksilöasioissa

29.10.2026 § 96 Rahoituksen hakeminen Askel edellä - ikääntyneiden toimintakyvyn muutosten varhainen tunnistaminen kotiin vietävän teknologian datalla -hankkeelle

5.11.2026 § 97 Valtionapuhakemus Ruoka-apu Länsi-Uudellamaalla 2027-2028

10.11.2026 § 99 Lausunnon antaminen sosiaali- ja terveysministeriölle Turvallinen lääkehoito -oppaan päivityksestä

Konsernipalvelujen johtaja

Hankinta

29.10.2026 § 31 Päätös hankinnan keskeyttämisestä Kiinteistökonsulttipalveluiden hankinta

29.10.2026 § 32 HUS 321-2026 UNI CPAP maskit ja niiden kotijakelu yhteishankintaan liittyminen

5.11.2026 § 33 Identiteetin- ja käyttövaltuushallinnan järjestelmän hankinta

Palvelualuejohtaja, ikääntyneiden palvelut

Hankinta

22.10.2026 § 17 Lääkäripalvelun hankinta ikääntyneiden palveluasumisen yksiköihin ja arviointiyksiköihin

Yleiset asiat

30.10.2026 § 18 Väliaikaisista muutoksista päättäminen ikääntyneiden palveluiden palvelualueen toimipisteiden aukioloissa joulun 2026 ja vuodenvaihteen 2026–2027 aikana

Palvelutuotannon johtaja

Henkilöstöasiat

12.11.2026 § 13 Palvelulinjajohtaja, virkaan ottaminen, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, Eteläisen alueen terveyspalvelut, työavain LUVN-05-404-26

Pelastusjohtaja

Hankinta

3.11.2026 § 33 Päätös option käyttämisestä rauniopelastuskonttien hankinnassa

11.11.2026 § 35 Hansel Oy, Katu- ja maastopartioautot 2027 (00891)

13.11.2026 § 36 Nostolava-autojen hankinnan ja puomitikasautojen perusteellisen määräaikaistarkastuksen hankinnan hankintapäätös

Yleiset asiat

28.10.2026 § 32 Lausunnon antaminen sisäministeriölle vapaaehtois- ja sopimuspalokuntatoiminnan toimintaohjelmasta

5.11.2026 § 34 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lausunto sisäministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta asuinrakennusten väestönsuojien kunnostamiseen vuosina 2026 ja 2027

vt. palvelualuejohtaja, perhe- ja vammaispalvelut

Yleiset asiat

16.11.2026 § 23 Sopimuksen solmiminen Espoon kaupungin tietojärjestelmän käytöstä sekä oppilas- ja opiskelijarekisterien rajatusta käyttöoikeudesta opiskeluhuollon järjestämisen kannalta välttämättömiin tietoihin

vt. palvelualuejohtaja, yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut

Hankinta

23.10.2026 § 58 Kirkkonummen laajan aukiolon kiirevastaanoton lääkäripalveluiden hankinta

28.10.2026 § 59 Väestövastuullisen ammatinharjoittajalääkäripalvelun hankinta väestövastuualueelle Espoonlahteen

28.10.2026 § 60 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän väliseen järjestämissopimukseen perustuva palvelusopimus koskien diabeteskeskusta Espoossa, Lohjalla ja Raaseporissa

Henkilöstöasiat

28.10.2026 § 61 Ylilääkäri, virkaan ottaminen, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, Eteläisen alueen terveyspalvelut, Eteläisen alueen terveysasemat, Kirkkonummen hyvinvointikeskus, työavain LUVN-05-344-26

Yleiset asiat

9.11.2026 § 62 Sosiaalisen luototuksen myöntämisperusteiden ja luottoehtojen päivittäminen

10.11.2026 § 63 Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen perusteiden päivittäminen

Aluehallituksen alaisten lautakuntien pöytäkirjat
Kansalliskielilautakunta 28.10.2026
Palvelut ja henkilöstö -lautakunta 27.10.2026
Valmius- ja turvallisuuslautakunta 29.10.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta 29.10.2026

Käsittely

Päätös

Selostus

Hyvinvointialuelain 97 § mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja ja hallintosäännössä määrätty hyvinvointialueen viranhaltija voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on

tehnyt päätöksen.

Aluehallituksen päätöksen 31.5.2022 § 56 mukaan, sille ilmoitetaan otto-oikeuden käyttämistä varten lautakuntien, hyvinvointialuejohtajan, palvelualuejohtajien, konsernipalvelujen johtajan ja palvelutuotannon johtajan päätökset. Aluehallituksen alaisia lautakuntia ovat palvelut ja henkilöstö -lautakunta, tulevaisuus- ja kehittämislautakunta sekä valmius- ja turvallisuuslautakunta.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa hyvinvointialuelain 139 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Hyvinvointialuelain 97 § mukaan ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus- tai valvontamenettelyä koskevia asioita;
2. yksilöön kohdistuvia terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
3. 54 §:ssä tarkoitetulle hyvinvointialueiden yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset hyvinvointialueet niin sopivat.

Aluehallituksen alaisten lautakuntien pöytäkirjat ovat luettavissa hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa https://luhva-d10julk.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meeting_handlers&id=

Aluehallituksen alaisten viranhaltijoiden päätökset ovat luettavissa hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa https://www.luvn.fi/fi/viranhaltijapaatokset.

4
Esittelijän katsaus ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää merkitä ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiset asiat

Aluehallitus 23.11.2026

2249/02.02.00/2025

Aluehallitus 23.11.2026

5
Osavuosikatsauksen 1.1.-30.9.2026 merkitseminen tiedoksi (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Johanson Hanna
Päivärinta Ari

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi osavuosikatsauksen ajalta 1.1.-30.9.2026.

Käsittely

Päätös

Selostus

Aluevaltuusto on 9.12.2025 § 98 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2026–2028. Hyvinvointialueen talousarvio perustuu vuonna 2025 päätettyyn strategiaan sekä pelastustoimen palvelutasopäätökseen.

Osavuosikatsauksessa raportoidaan strategian valtuustokauden sitovien tavoitteiden toteutuminen, käyttötalouden toteutuminen palvelualueittain, lisäksi kuitenkin HUS-yhtymä omana kokonaisuutenaan, sekä investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan toteutuminen. Lisäksi annetaan tilinpäätösennuste. Myös

mahdolliset talousarvion muutostarpeet esitetään osavuosikatsausten yhteydessä.

Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.-30.9.2026

Aluevaltuusto hyväksyi hyvinvointialueen uuden strategian 7.10.2025 § 74 ja strategian toteuttaminen on käynnistynyt. Strategiaa toteutetaan strategian neljän linjauksen sekä järjestämisen kuuden periaatteen mukaisesti. Strategian muutoslupaukset ovat: 1) lisää ensisijaisia palveluja lapsille ja nuorille, 2) jokaiselle omalääkäri, 3) turvallisempaa elämää kotona, 4) asiakaslähtöisemmät ja sujuvammat asiakaspolut 5) hyvinvointialue teknologian hyödyntämisen edelläkävijäksi sekä 6) kriittiset palvelut toimiviksi kaikissa olosuhteissa.

Palveluissa on toteutettu asukkaille näkyviä parannuksia kuten laajennettu omalääkärimallia, vahvistettu mielenterveysosaamista kiirevastaanotoilla, otettu käyttöön uusia asumisyksiköitä sekä lisätty suun terveydenhuollon tarkastustoimintaa kouluilla.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmän yhtenäistäminen on edistynyt kuluvan vuoden aikana ja hyvinvointialue on siirtynyt yhteen järjestelmäkokonaisuuteen. Hyvinvointialueen aloittaessa toiminnan vuonna 2023 käytössä oli 11 eri asiakas- ja potilastietojärjestelmää.

Digitaalinen asiointipalvelu Lunna on ollut käytössä keväästä 2025 alkaen. Lunnassa oli 285 000 käyttäjää syyskuun lopussa eli 55 prosenttia alueen väestöstä käyttää Lunnaa. Digitalisten yhteydenottojen määrä oli yhteensä 417 000 kappaletta tammi-syyskuun aikana. Kaikista yhteydenotoista 42 % on tapahtunut digitaalisten kanavien kautta.

Kotihoidon ja asumispalvelujen asiakkaiden laskutuksessa on esiintynyt viivettä uuden asiakas- ja potilastieto-järjestelmän käyttöönotosta johtuen. Tilanteen korjaaminen on käynnissä.

Tammi-syyskuun tulos oli 85,3 milj. euroa eli 29,8 milj. euroa talousarviota parempi.

Toimintatuottoja toteutui 136,3 milj. euroa eli 4,0 milj. euroa talousarviota enemmän ja toimintakuluja 1 575,2 milj. euroa eli 20,2 milj. euroa talousarviota vähemmän.

Kolmen ensimmäisen kvartaalin aikana toimintakuluissa palvelujen ostot ovat alittaneet talousarvion 7,7 milj. eurolla. Oman palvelutuotannon ostot alittuivat 11,9 milj. euroa, mutta erikoissairaanhoidossa oli ylitystä 4,2 milj. euroa.

Alkuvuonna toimintakuluissa henkilöstökuluja on toteutunut 11,8 milj. euroa talousarviota vähemmän. Tammi-syyskuun aikana henkilötyövuosien määrä on toteutunut talousarviota pienempänä.

Lisäksi korkotuottaja ja valtion yleiskatteellista rahoitusta toteutui 4,4 milj. euroa talousarviota enemmän sekä poistoja 1,2 milj. euroa talousarviota vähemmän.

Tilinpäätösennuste vuodelle 2026

Käyttötalous

Hyvinvointialueen tilinpäätösennuste vuodelle 2026 on laadittu tammi-syyskuun toteumatietojen perusteella. Tilikauden tulosennuste kuluvalle vuodelle on 81,5 milj. euroa eli 21,8 milj. euroa talousarviota parempi. Keväällä julkaistun ensimmäisen osavuosikatsauksen ennuste oli 90,1 milj. euroa ja syyskuussa julkaistun toisen osavuosikatsauksen ennuste oli 81,3 milj. euroa. Ennuste on siis pysynyt edellisen ennusteen tasolla.

Hyvinvointialueen omien palvelualueiden varsinaisen toiminnan ennuste on 22,7 (OVK2: 20,6) milj. euroa parempi kuin talousarviossa. Erikoissairaanhoidon ennuste on 6,4 milj. euroa (OVK2: 3,7) heikompi kuin talousarviossa. Lisäksi rahoitustuottoja on kertymässä 2,6 (OVK2: 1,8) milj. euroa ja valtion yleiskatteellista rahoitusta 2,9 (OVK2: 2,9) milj. euroa talousarviota enemmän.

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän noin 8,5 milj. euroa talousarviota enemmän. Terveydenhuollon hammashoidon maksuja sekä hyvinvointialueen saamia tukia ja avustuksia on kertymässä talousarviota enemmän. Myös sosiaalitoimen hoitopäivä ja kodinhoitomaksuja on kertymässä arvioitua enemmän.

Toimintakuluissa henkilöstökulujen ennuste on 9,8 (OVK2: 10,7) milj. euroa talousarviota pienempi. Henkilöstökuluissa palkkoja sivukuluineen on toteutumassa noin 8,1 milj. euroa talousarviota vähemmän. Myös eläkkeiden tasausmaksumenoja on toteumassa 2,1 milj. euroa talousarviota vähemmän. Toisaalta lomapalkkojen jaksotuksia ennustetaan toteutuvan hieman talousarviota enemmän.

Palvelujen ostojen osalta erikoissairaanhoidon (HUS) ennuste on 5,6 milj. euroa talousarviota suurempi. HUSin tekemässä käyttöennusteessa hyvinvointialueen asukkaiden HUS-palvelujen suhteellinen käyttö on aikaisemmin arvioitua suurempaa ja ennusteen toteutuessa hyvinvointialue joutuu

maksamaan kehyksen tasausta vuoden lopussa. Hyvinvointialueen omassa toiminnassa palveluostoja on toteutumassa 5,1 milj. euroa talousarviota vähemmän.

Investoinnit ja rahoitus

Hyvinvointialueen investointiennuste on 29,3 milj. euroa eli 7,9 milj. euroa talousarviota pienempi. Suurimmat yksittäiset investointikohteet ennusteessa ovat asiakas- ja potilastietojärjestelmä 6,6 milj. euroa, Karjaan palveluasumiskiinteistön Villa Anemonen leasing-sopimuksen mukaisen osto-oikeuden käyttäminen 4,3 milj. euroa ja Karjaan paloaseman leasing-sopimuksen mukaisen osto-oikeuden käyttäminen 2,5 milj. euroa.

Hyvinvointialueen rahoituksen arvioidaan toteutuvan toiminnan ja investointien rahavirran osalta talousarviota parempana noin 27,7 milj. euroa. Suurin selittävä tekijä on talousarviota 20,8 milj. euroa parempi vuosikate, joka parantaa toiminnan rahavirtaa. Rahavarojen kokonaismuutos on 60,6 milj. euroa eli 27,7 milj. euroa talousarviota parempi.

Toimivalta

Aluevaltuusto on talousarviossa päättänyt, että talousarvion toteutumisesta raportoidaan aluevaltuustolle neljännesvuosittain osavuosikatsauksissa. Edellä mainittuun perustuen aluevaltuusto merkitsee osavuosikatsaukset tiedoksi.

Liitteet

1 Osavuosikatsaus 1.1.2026-30.9.2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aluehallitus 23.11.2026

Päätöshistoria

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

2193/02.00.00/2026

Aluehallitus 23.11.2026

6
Vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelman hyväksyminen (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Johanson Hanna
Ihamäki Veli-Pekka
Mustakari-Ilovuori Anu
Moisala Jarno
Pälve Matias
Syrjänen Markus
Suominen Tuula
Villgren Kati
Päivärinta Ari

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan talousarvion vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2029 ja

2. hyväksyä liitteenä olevan taloussuunnitteluneuvottelujen yhteenvetopöytäkirjan 9.11.2026.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Selostus

Yleistä

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021 ”hyvinvointialuelaki”) 115 §:n mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Hyvinvointialueen talousarvion ja -suunnitelman perustelut

Hyvinvointialueen taloussuunnitelma perustuu aluevaltuuston vahvistamaan strategiaan sekä pelastustoimen palvelutasopäätökseen. Aluehallitus on kokouksessaan 15.6.2026 § 118 hyväksynyt suunnittelukehyksen, jossa on linjattu periaatteet hyvinvointialueen taloussuunnitelman 2027–2029 laadinnalle. Suunnittelukehyksen lisäksi talousarviovalmistelussa on huomioitu osavuosikatsauksen 1.1.–30.6.2026 tilinpäätösennuste sekä valtiovarainministeriön 22.10.2026 päivitetty vuoden 2027 rahoitusennuste. Rahoituksen painelaskelma 2028–2029 perustuu valtiovarainministeriön 22.10.2026 julkaisemaan laskelmaan.

Hyvinvointialue aloitti talouden tasapainottamisen suunnittelun jo hyvinvointialueiden käynnistäessä toimintaansa vuonna 2023 ja huomattava talouden tasokorjaus tapahtui jo vuonna 2024. Hyvinvointialue pystyi kattamaan vuosina 2023-2024 syntyneet alijäämät vuonna 2025 ensimmäisenä hyvinvointialueena. Hyvinvointialueen taseeseen on kertynyt kumulatiivisesti ylijäämää 2,7 milj. euroa vuosilta 2023-2025. Vuoden 2026 tulosennuste on 81,3 milj. euroa vuoden toisessa osavuosikatsauksessa. Ennusteen toteutuessa hyvinvointialueen kumulatiivinen ylijäämä olisi siten noin 84 milj. euroa 31.12.2026. Aikaisempien vuonna tehdyt talouden sopeutukset ja pääseminen talouden tasapainoon jo vuonna 2025 auttavat vuosien 2027-2029 talouden suunnittelussa.

Tulevien vuosien suunnittelua tulee vaikeuttamaan valtion yleiskatteellisen rahoituksen näkymien heikkeneminen siitä mitä ne olivat vielä viime vuoden lopulla. Eduskunnan päättämät muutokset rahoituslakiin, jotka astuvat voimaan 1.1.2027, tulevat pienentämään Länsi-Uudenmaan

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

hyvinvointialueen rahoitusta eniten koko Suomessa vuodesta 2027 alkaen. Vuonna 2027 perusrahoitus vähenee noin -21 milj. euroa. Kokonaisvaikutus perusrahoitukseen on noin -66 milj. euroa vuoden 2029 tasossa eli noin -3 %.

Lisäksi arviot jälkikäteisrahoituksen määrästä vuosille 2027-2028 ovat pudonneet huomattavasti siitä mitä valtiovarainministeriö on aikaisemmissa painelaskemissaan ennustanut ja joita ennusteita hyvinvointialue käytti 9.12.2025 aluevaltuustossa hyväksytyssä talousarviossa 2026 ja taloussuunnitelmassa 2027-2028.

Valtion yleiskatteellinen rahoitus jakaantuu laskennalliseen perusrahoitukseen sekä jälkikäteisrahoitukseen, jolla korjataan kahden vuoden viiveellä laskennallisen rahoituksen ja hyvinvointialueiden toteutuneen kustannustason erotus valtakunnallisesti.

Perusrahoitus on hyvinvointialueille kohdistuva laskennallinen rahoitus, joka määräytyy edellisen vuoden laskennallisen rahoituksen pohjalta ja jota korotetaan palvelutarpeen muutoksen, kustannustason muutoksen ja tehtävämuutosten perusteella.

Jälkikäteisrahoituksessa otetaan huomioon hyvinvointialueiden todelliset toteutuneet kustannukset. Jos hyvinvointialueiden yksittäisen vuoden laskennallinen perusrahoitus on ollut pienempi kuin kyseisen vuoden toteutuneet kustannukset, jälkikäteisrahoituksella korjataan tämä erotus rahoituksessa kahden vuoden viiveellä. Esimerkiksi vuoden 2025 hyvinvointialueiden alijäämät eli laskennallisen ja toteutuneen kustannuksen erotus lisätään hyvinvointialueiden vuoden 2027 rahoitukseen jälkikäteisrahoituksena. Jälkikäteisrahoitus jaetaan hyvinvointialueille samoilla perusteilla kuin kyseisen vuoden perusrahoitus. Yksittäisen alueen rahoitus ei siten muutu suoraan sen omien toteutuneiden kustannusten mukaisesti. Käytännössä hyvinvointialueen, jonka talous on toteutunut paremmin kuin keskimäärin hyvinvointialueilla, on mahdollista saada jälkikäteisrahoitusta enemmän kuin katettavaa alijäämää on syntynyt.

Hyvinvointialueiden rahoitusmallin logiikka perustuu oletukseen, että hyvinvointialueiden rahoitus asettuu perusrahoituksen tasolle pidemmällä tähtäimellä. Täten hyvinvointialueen talouden pitäminen tasapainossa pohjautuu siihen, että hyvinvointialueen toiminnan nettokustannukset pidetään perusrahoituksen tasolla.

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Jälkikäteisrahoitus vaihtelee vuosittain voimakkaasti. Hyvinvointialueen perustoiminnan kustannustason pysyvä nousu ei voi perustua jälkikäteisrahoitukseen. Jos hyvinvointialue saa jälkikäteisrahoitusta aikaisemmin toteutuneita alijäämiä enemmän, jälkikäteisrahoituksella voidaan toteuttaa itsensä takaisin maksavia kehityshankkeita, jotka Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ovat strategian kuusi muutoslupausta. Hyvinvointialueen kannattaa pitää myös taseen kumulatiiviset tilikauden tulokset ylijäämäisinä, joka mahdollistaa sen, että hyvinvointialue voi tehdä tarvittaessa yksittäisinä tilikausina myös alijäämäisen tuloksen.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen perusrahoitus on 1 986 milj. euroa vuonna 2027 eli vain 2,4 % enemmän kuin vuonna 2026 johtuen hallituksen esittämistä muutoksista rahoituslakiin. Samanaikaisesti työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset ovat noin 3,7 % ja arvioitu palvelutarpeen kasvu noin 1,8 %.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vuoden 2027 jälkikäteisrahoituksen määrä on 66,7 milj. euroa. Vielä viime vuoden lopussa ennustettiin jälkikäteisrahoituksen olevan noin 104 milj. euroa. Myös vuoden 2028 jälkikäteisrahoituksen tason arvioidaan tippuvan noin 35 milj. euroa aikaisemmin ennustetusta tasosta. Jälkikäteisrahoituksen muutoksien taustalla on hyvinvointialueiden aikaisemmin ennustettua paremmat tilinpäätöstulokset 2025 ja tulosennusteet 2026.

Hyvinvointialueen talous on perustoiminnan (nettomenot ilman jälkikäteisrahoitusta ja strategisia muutoslupausmenoja) osalta tasapainossa vielä vuoden 2026 ennusteessa. Vuoden 2027 talousarviossa perustoiminta ei pysy enää tasapainossa, vaikka talousarvio sisältää sopeutuksia 19,0 milj. euroa. Talousarviovuosi on kuitenkin valmisteltu niin, että perustason palvelutasoa pystytään vahvistamaan, millä varmistetaan vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut pidemmällä aikavälillä. Vuonna 2027 perustoiminnan nettomenot ovat 2 009 milj. euroa eli 3,8 % enemmän kuin vuonna 2026.

Toisaalta valtion rahoituksen jälkikäteistarkastus mahdollistaa panostamista palvelujen ja toiminnan kehittämiseen vuosina 2027–2029. Strategian kuuden muutoslupauksen toimenpanoon tehtävät panostukset on toteutettava niin, että ne ovat joko vuositason kehittämispanostuksia tai panostuksia, jotka maksavat itsensä takaisin. Jälkikäteistarkastusta ei voida käyttää pysyväisluonteisiin menolisäyksiin, koska jälkikäteistarkastus pienenee merkittävästi vuosikymmenen

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

lopussa; jos jälkikäteistarkastusrahoitusta käytetään pysyviin menonlisäyksiin, on tehtävä äkkinäisiä sopeutuksia talouteen muutaman vuoden päästä. Muutoslupauspanostuksiin on budjetoitu 35,2 milj. euroa vuodelle 2027.

Talousarviovuoden 2027 tilikauden tulos on 13,3 milj. euroa eli 68,0 milj. euroa heikompi kuin vuoden 2026 ennuste. Tuloksen heikkeneminen johtuu pääosin valtion yleiskatteellisen rahoituksen leikkauksista rahoituslakiin tehtävien muutoksien takia sekä jälkikäteisrahoituksen vähenemisestä noin 30 milj. eurolla vuodesta 2026.

Taloussuunnitelmavuosien 2028 ja 2029 osalta hyvinvointialueen tilikauden tulos on hieman alijäämäinen. Valtion yleiskatteellinen rahoituksen kasvu on tarvetta pienempää molempina vuosina rahoituslakiin tehtävien muutosten seurauksena. Lisäksi rahoituksen jälkikäteistarkastus pienenee noin 14 milj. eurolla vuodesta 2027.

Talousarvion ja -suunnitelman käsittely hyvinvointialueella

Hyvinvointialuejohtajan esitys vuoden 2027 talousarvioksi ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaksi merkittiin tiedoksi aluehallituksen kokouksessa 26.10.2026 § 203.

Vaikuttamistoimielimet, palvelut ja henkilöstö -lautakunta, tulevaisuus- ja kehittämislautakunta, valmius- ja turvallisuuslautakunta sekä kansalliskielilautakunta lausuivat talousarvioesityksestä kokouksissaan 27.-29.10.2026.

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunnassa edustetun viiden aluevaltuustoryhmän neuvottelutulos 9.11.2026

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan taloussuunnitteluneuvottelut käynnistyivät 30.10.2026. Neuvotteluita jatkettiin 2.11.2026, 5.11.2026 ja 6.11.2026. Viimeinen neuvottelupäivä pidettiin 9.11.2026 ja neuvottelutulos saatiin 9.11.2026. Neuvottelutuloksessa olivat mukana kokoomuksen, sosialidemokraattinen, RKP:n, keskustan ja kristillisdemokraattien aluevaltuustoryhmät.

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan neuvottelutulos on liitteenä olevassa yhteenvetopöytäkirjassa. Aluevaltuuston on määrä päättää vuoden 2027 talousarviosta ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmasta kokouksessaan 8.12.2026.

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Hyvinvointialuejohtajan esitys 23.11.2026 aluehallitukselle sisältää taloussuunnitteluneuvotteluiden neuvottelutuloksen mukaiset muutokset hyvinvointialuejohtajan alkuperäiseen 26.10.2026 esitykseen nähden.

Liitteet

2 Ehdotus talousarvioksi vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2027-2029
3 Talousarvioesityksen liite: Kooste talousarvioon sisältyvistä toimenpiteistä ja niiden vaikutusarvioinneista
4 Valtuustoryhmien välisten talousarvio- ja suunnitteluneuvottelujen yhteenvetopöytäkirja 9.11.2026
5 Talousarvioaloitteet ja niihin annetut vastaukset vuoden 2027 talousarvioon ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaan liittyen

Oheismateriaali

- Palvelut ja henkilöstö -lautakunnan lausunto hyvinvointialuejohtajan ehdotuksesta vuoden 2027 talousarvioksi ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaksi
- Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan lausunto hyvinvointialuejohtajan ehdotuksesta vuoden 2027 talousarvioksi ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaksi
- Valmius- ja turvallisuuslautakunnan lausunto hyvinvointialuejohtajan ehdotuksesta vuoden 2027 talousarvioksi ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaksi
- Nationalspråknämndens utlåtande om förslag för budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027-2029
- Nuorisovaltuuston lausunto Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarvioesitykseen vuodelle 2027 ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaesitykseen
- Vammaisneuvoston lausunto vuoden 2027 talousarviosta, taloussuunnitelmasta ja asiakasmaksuista
- Vanhusneuvoston lausunto vuoden 2027 talousarviosta ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmasta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esitettävistä muutoksista vuodelle 2027

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

- Tiivistelmät lautakuntien ja vaikuttamistoimielinten lausunnoista liittyen vuoden 2027 talousarvioon ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaan

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 26.10.2026 § 203

§ 203

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. merkitä tiedoksi ehdotuksen vuoden 2027 talousarviosta ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmasta ja

2. antaa ehdotuksen aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan käsiteltäväksi.

Käsittely

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Yleistä

Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Hyvinvointialueen talousarvion ja -suunnitelman perustelut

Hyvinvointialueen taloussuunnitelma perustuu aluevaltuuston vahvistamaan strategiaan sekä pelastustoimen palvelutasopäätökseen. Aluehallitus on kokouksessaan 15.6.2026 § 118 hyväksynyt suunnittelukehyksen, jossa on linjattu periaatteet hyvinvointialueen taloussuunnitelman 2027–2029 laadinnalle. Suunnittelukehyksen lisäksi talousarviovalmistelussa on huomioitu osavuosikatsauksen 1.1.–30.6.2026 tilinpäätösennuste sekä valtiovarainministeriön 21.9.2026 päivitetty vuoden 2027 rahoitusennuste. Rahoituksen painelaskelma 2028–2029 perustuu valtiovarainministeriön 30.4.2026 julkaisemaan laskelmaan.

Hyvinvointialue aloitti talouden tasapainottamisen suunnittelun jo hyvinvointialueiden käynnistäessä toimintaansa vuonna 2023 ja huomattava talouden tasokorjaus tapahtui jo vuonna 2024. Hyvinvointialue pystyi kattamaan vuosina 2023-2024 syntyneet alijäämät vuonna 2025 ensimmäisenä hyvinvointialueena. Hyvinvointialueen taseeseen on kertynyt kumulatiivisesti ylijäämää 2,7 milj. euroa vuosilta 2023-2025. Vuoden 2026 tulosennuste on 81,3 milj. euroa vuoden toisessa osavuosikatsauksessa. Ennusteen toteutuessa hyvinvointialueen kumulatiivinen ylijäämä olisi siten noin 84 milj. euroa 31.12.2026. Aikaisempien vuonna tehdyt talouden sopeutukset ja pääseminen talouden tasapainoon jo vuonna 2025 auttavat vuosien 2027-2029 talouden suunnittelussa.

Tulevien vuosien suunnittelua tulee vaikeuttamaan valtion yleiskatteellisen rahoituksen näkymien heikkeneminen siitä

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

mitä ne olivat vielä viime vuoden lopulla. Eduskunnan päättämät muutokset rahoituslakiin, jotka astuvat voimaan 1.1.2027, tulevat pienentämään Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen rahoitusta eniten koko Suomessa vuodesta 2027 alkaen. Vuonna 2027 perusrahoitus vähenee noin -21 milj. euroa. Kokonaisvaikutus perusrahoitukseen on noin -66 milj. euroa vuoden 2029 tasossa eli noin -3 %.

Lisäksi arviot jälkikäteisrahoituksen määrästä vuosille 2027-2028 ovat pudonneet huomattavasti siitä mitä valtiovarainministeriö on aikaisemmissa painelaskemissaan ennustanut ja joita ennusteita hyvinvointialue käytti 9.12.2025 aluevaltuustossa hyväksytyssä talousarviossa 2026 ja taloussuunnitelmassa 2027-2028.

Valtion yleiskatteellinen rahoitus jakaantuu laskennalliseen perusrahoitukseen sekä jälkikäteisrahoitukseen, jolla korjataan kahden vuoden viiveellä laskennallisen rahoituksen ja hyvinvointialueiden toteutuneen kustannustason erotus valtakunnallisesti.

Perusrahoitus on hyvinvointialueille kohdistuva laskennallinen rahoitus, joka määräytyy edellisen vuoden laskennallisen rahoituksen pohjalta ja jota korotetaan palvelutarpeen muutoksen, kustannustason muutoksen ja tehtävämuutosten perusteella.

Jälkikäteisrahoituksessa otetaan huomioon hyvinvointialueiden todelliset toteutuneet kustannukset. Jos hyvinvointialueiden yksittäisen vuoden laskennallinen perusrahoitus on ollut pienempi kuin kyseisen vuoden toteutuneet kustannukset, jälkikäteisrahoituksella korjataan tämä erotus rahoituksessa kahden vuoden viiveellä. Esimerkiksi vuoden 2025 hyvinvointialueiden alijäämät eli laskennallisen ja toteutuneen kustannuksen erotus lisätään hyvinvointialueiden vuoden 2027 rahoitukseen jälkikäteisrahoituksena. Jälkikäteisrahoitus jaetaan hyvinvointialueille samoilla perusteilla kuin kyseisen vuoden perusrahoitus. Yksittäisen alueen rahoitus ei siten muutu suoraan sen omien toteutuneiden kustannusten mukaisesti. Käytännössä hyvinvointialueen, jonka talous on toteutunut paremmin kuin keskimäärin hyvinvointialueilla, on mahdollista saada jälkikäteisrahoitusta enemmän kuin katettavaa alijäämää on syntynyt.

Hyvinvointialueiden rahoitusmallin logiikka perustuu oletukseen, että hyvinvointialueiden rahoitus asettuu perusrahoituksen tasolle pidemmällä tähtäimellä. Täten hyvinvointialueen talouden pitäminen tasapainossa pohjautuu

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

siihen, että hyvinvointialueen toiminnan nettokustannukset pidetään perusrahoituksen tasolla.

Jälkikäteisrahoitus vaihtelee vuosittain voimakkaasti. Hyvinvointialueen perustoiminnan kustannustason pysyvä nousu ei voi perustua jälkikäteisrahoitukseen. Jos hyvinvointialue saa jälkikäteisrahoitusta aikaisemmin toteutuneita alijäämiä enemmän, jälkikäteisrahoituksella voidaan toteuttaa itsensä takaisin maksavia kehityshankkeita, jotka Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ovat strategian kuusi muutoslupausta. Hyvinvointialueen kannattaa pitää myös taseen kumulatiiviset tilikauden tulokset ylijäämäisinä, joka mahdollistaa sen, että hyvinvointialue voi tehdä tarvittaessa yksittäisinä tilikausina myös alijäämäisen tuloksen.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen perusrahoitus on 1 986 milj. euroa vuonna 2027 eli vain 2,4 % enemmän kuin vuonna 2026 johtuen hallituksen esittämistä muutoksista rahoituslakiin. Samanaikaisesti työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset ovat noin 3,7 % ja arvioitu palvelutarpeen kasvu noin 1,8 %.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vuoden 2027 jälkikäteisrahoituksen määrä on 66,7 milj. euroa. Vielä viime vuoden lopussa ennustettiin jälkikäteisrahoituksen olevan noin 104 milj. euroa. Myös vuoden 2028 jälkikäteisrahoituksen tason arvioidaan tippuvan noin 35 milj. euroa aikaisemmin ennustetusta tasosta. Jälkikäteisrahoituksen muutoksien taustalla on hyvinvointialueiden aikaisemmin ennustettua paremmat tilinpäätöstulokset 2025 ja tulosennusteet 2026.

Hyvinvointialueen talous on perustoiminnan (nettomenot ilman jälkikäteisrahoitusta ja strategisia muutoslupausmenoja) osalta tasapainossa vielä vuoden 2026 ennusteessa. Vuoden 2027 talousarviossa perustoiminta ei pysy enää tasapainossa, vaikka talousarvio sisältää sopeutuksia 21,8 milj. euroa. Talousarviovuosi on kuitenkin valmisteltu niin, että perustason palvelutasoa pystytään vahvistamaan, millä varmistetaan vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut pidemmällä aikavälillä. Vuonna 2027 perustoiminnan nettomenot ovat 2 007 milj. euroa eli 3,7 % enemmän kuin vuonna 2026.

Toisaalta valtion rahoituksen jälkikäteistarkastus mahdollistaa panostamista palvelujen ja toiminnan kehittämiseen vuosina 2027–2029. Strategian kuuden muutoslupauksen toimenpanoon tehtävät panostukset on toteutettava niin, että ne ovat joko vuositason kehittämispanostuksia tai panostuksia,

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

jotka maksavat itsensä takaisin. Jälkikäteistarkastusta ei voida käyttää pysyväisluonteisiin menolisäyksiin, koska jälkikäteistarkastus pienenee merkittävästi vuosikymmenen lopussa; jos jälkikäteistarkastusrahoitusta käytetään pysyviin menonlisäyksiin, on tehtävä äkkinäisiä sopeutuksia talouteen muutaman vuoden päästä. Muutoslupauspanostuksiin on budjetoitu 30,3 milj. euroa vuodelle 2027.

Talousarviovuoden 2027 tilikauden tulos on 15,0 milj. euroa eli 66,3 milj. euroa heikompi kuin vuoden 2026 ennuste. Tuloksen heikkeneminen johtuu pääosin valtion yleiskatteellisen rahoituksen leikkauksista rahoituslakiin tehtävien muutoksien takia sekä jälkikäteisrahoituksen vähenemisestä noin 30 milj. eurolla vuodesta 2026.

Taloussuunnitelmavuosien 2028 ja 2029 osalta hyvinvointialueen tilikauden tulos on hieman alijäämäinen. Valtion yleiskatteellinen rahoituksen kasvu on tarvetta pienempää molempina vuosina rahoituslakiin tehtävien muutosten seurauksena. Lisäksi rahoituksen jälkikäteistarkastus pienenee vuosittain noin 13 milj. eurolla vuodesta 2027.

Talousarvion ja -suunnitelman käsittely hyvinvointialueella

Vaikuttamistoimielimet, palvelut ja henkilöstö -lautakunta, tulevaisuus- ja kehittämislautakunta, valmius- ja turvallisuuslautakunta sekä kansalliskielilautakunta lausuvat talousarvioesityksestä kokouksissaan 27.-29.10.2026. Aluevaltuuston neuvottelutoimikunta käynnistää taloussuunnitteluneuvottelut 30.10.2026. Neuvotteluita jatketaan 2.11.2026, 5.11.2026 ja 6.11.2026.

Neuvotteluiden perusteella hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitykseen tehdään tarvittaessa täsmennykset, jonka jälkeen aluehallituksen on määrä käsitellä talousarvio ja -suunnitelma kokouksessaan 23.11.2026.

Aluehallitus antaa ehdotuksensa siten, että aluevaltuusto päättää talousarviosta ja -suunnitelmasta kokouksessaan 8.12.2026.

Liitteet

Oheismateriaali

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 15.6.2026 § 118

§ 118

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. todeta, että taloussuunnitelma 2027-2029 laaditaan strategiassa ja pelastustoimen palvelutasopäätöksessä asetettavien tavoitteiden mukaisesti,
2. todeta, että hyvinvointialueiden rahoituslakiin tulossa olevien muutoksien takia hyvinvointialueen yleiskatteisen rahoituksen perusrahoitus laskee aikaisemmin arvioidusta ja siksi taloussuunnittelukaudella hyvinvointialueen perustoiminnan menotasoa ei pystytä täysin pitämään yleiskatteisen rahoituksen perusuran tasolle,
3. todeta, että taloussuunnitelmakaudella hyvinvointialueen yleiskatteisen rahoituksen jälkikäteistarkistusosuudella rahoitetaan strategian muutoslupauspanostuksien kustannukset ja että jälkikäteisrahoituksella katetaan perustoiminnasta syntyviä alijäämiä ja että osa jälkikäteistarkistuksesta jää ylijäämäksi tuloskehykseen vuonna 2027 ja että vuosina 2028-2029 tuloskehys on alijäämäinen
4. hyväksyä edellä esitetyn mukaisesti vuosien 2027-2029 tuloskehyksen seuraavasti:

milj. euroa	2027	2028	2029

Aluehallitus § 118 15.6.2026
Aluehallitus § 203 26.10.2026
Aluehallitus 23.11.2026

Nettokustannukset	2 036	2 125	2 198
Rahoituksen perusura	1 985	2 071	2 154
Rahoitus yhteensä	2 051	2 124	2 195
Tuloskehys	15	-1	-4
Kumulatiivinen ylijäämä	108	106	103

5. todeta, että kehys sisältää vuoden 2027 osalta noin 690 milj. euron HUS:n jäsenmaksuosuuden ja että HUS:n jäsenmaksuosuus voi muuttua syksyllä, jos Helsingin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden valtion yleiskatteellisessa rahoituksessa tapahtuu muutoksia valtiovarainministeriön päivittäessä hyvinvointialueiden rahoituslaskelmia syyskuussa 2026, ja

6. todeta, että vuosien 2028-2029 tuloskehyksiä tullaan tarkastelemaan kyseisten vuosien talousarviovalmistelun yhteydessä uudelleen, sillä erityisesti jälkikäteistarkastuksen muutokset ja mahdolliset julkisen talouden sopeutukset seuraavalla hallituskaudella voivat vaikuttaa kokonaisrahoitukseen ja siten tuloskehyksiin merkittävästi.

Käsittely

Käsittelyn aikana 2. varapuheenjohtaja Wickström teki seuraavan lisäysehdotuksen, jota puheenjohtaja Laiho kannatti:

”7. Että talousarvioneuvotteluihin tuodaan katsaus palveluista, joissa ei nykytilanteessa saavuteta lainsäädännön edellyttämää vähimmäistasoa tai muiden hyvinvointialueiden valtakunnallisesti keskimääräistä palvelutasoa. Neuvottelutoimikunta käy keskustelun katsauksen perusteella taloudellisen kehyksen suuntaviivoista lähivuosille.”

Käsittelyn aikana jäsen Keisteri-Sipilä teki seuraavan lisäysehdotuksen, jota puheenjohtaja Laiho kannatti:

”Lisätään kohta: Taloussuunnittelussa ja talousarviovalmisteluissa ensisijaisesti varmistetaan vähintään lakisääteisten palveluiden toteutuminen.”

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi.

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko 2. varapuheenjohtaja Wickströmin lisäysehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, puheenjohtaja totesi, että aluehallitus hyväksyi lisäysehdotuksen yksimielisesti.

Koska jäsen Keisteri-Sipilän lisäysehdotusta ei voitu hyväksyä yksimielisesti, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys.

Niiden, jotka kannattivat esittelijän päätösehdotusta, tuli äänestää "JAA". Niiden, jotka kannattivat jäsen Keisteri-Sipilän lisäysehdotusta, tuli äänestää ”EI”.

Suoritetussa äänestyksessä aluehallituksen päätösehdotus sai 2 JAA-ääntä ja jäsen Keisteri-Sipilän lisäysehdotus 15 EI-ääntä.

Tarkempi äänestyskäyttäytyminen ilmenee liitteestä.

Koska jäsen Keisteri-Sipilän lisäysehdotus oli saanut äänestyksessä eniten ääniä, puheenjohtaja totesi, että aluehallitus hyväksyi lisäysehdotuksen.

Jäsen Haapaniemi saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 11.18.

Päätös

Aluehallitus päätti

1. todeta, että taloussuunnitelma 2027-2029 laaditaan strategiassa ja pelastustoimen palvelutasopäätöksessä asetettavien tavoitteiden mukaisesti,

2. todeta, että hyvinvointialueiden rahoituslakiin tulossa olevien muutoksien takia hyvinvointialueen yleiskatteisen rahoituksen perusrahoitus laskee aikaisemmin arvioidusta ja siksi taloussuunnittelukaudella hyvinvointialueen perustoiminnan menotasoa ei pystytä täysin pitämään yleiskatteisen rahoituksen perusuran tasolle,

3. todeta, että taloussuunnitelmakaudella hyvinvointialueen yleiskatteisen rahoituksen jälkikäteistarkistusosuudella rahoitetaan strategian muutoslupauspanostuksien

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

kustannukset ja että jälkikäteisrahoituksella katetaan perustoiminnasta syntyviä alijäämiä ja että osa jälkikäteistarkistuksesta jää ylijäämäksi tuloskehykseen vuonna 2027 ja että vuosina 2028-2029 tuloskehys on alijäämäinen

4. hyväksyä edellä esitetyn mukaisesti vuosien 2027-2029 tuloskehyksen seuraavasti:

milj. euroa 2027 2028 2029

Nettokustannukset 2 036 2 125 2 198

Rahoituksen perusura 1 985 2 071 2 154

Rahoitus yhteensä 2 051 2 124 2 195

Tuloskehys 15 -1 -4

Kumulatiivinen

ylijäämä 108 106 103

5. todeta, että kehys sisältää vuoden 2027 osalta noin 690 milj. euron HUS:n jäsenmaksuosuuden ja että HUS:n jäsenmaksuosuus voi muuttua syksyllä, jos Helsingin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden valtion yleiskatteellisessa rahoituksessa tapahtuu muutoksia valtiovarainministeriön päivittäessä hyvinvointialueiden rahoituslaskelmia syyskuussa 2026,

6. todeta, että vuosien 2028-2029 tuloskehyksiä tullaan tarkastelemaan kyseisten vuosien talousarviovalmistelun yhteydessä uudelleen, sillä erityisesti jälkikäteistarkastuksen muutokset ja mahdolliset julkisen talouden sopeutukset seuraavalla hallituskaudella voivat vaikuttaa kokonaisrahoitukseen ja siten tuloskehyksiin merkittävästi,

7. että talousarvioneuvotteluihin tuodaan katsaus palveluista, joissa ei nykytilanteessa saavuteta lainsäädännön edellyttämää vähimmäistasoa tai muiden hyvinvointialueiden valtakunnallisesti keskimääräistä palvelutasoa. Neuvottelutoimikunta käy keskustelun katsauksen perusteella taloudellisen kehyksen suuntaviivoista lähivuosille, ja

8. että taloussuunnittelussa ja talousarviovalmisteluissa ensisijaisesti varmistetaan vähintään lakisääteisten palveluiden toteutuminen.

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Selostus

Suunnittelukehyksen laadinnan tausta

Lain hyvinvointialueesta (611/2021), myöhemmin hyvinvointialuelaki, 115 §:n mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Suunnittelukehyksen tehtävänä on linjata taloudelliset reunaehdot hyvinvointialueen taloussuunnitelman laadinnalle. Suunnittelukehyksellä varmistetaan, että hyvinvointialueen talouden tavoitteet ja hyvinvointialuelain mukaiset talouden tasapainovaatimukset tulevat täytetyksi. Hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys valmistellaan aluehallituksen antaman suunnittelukehyksen perusteella.

Valtion yleiskatteellisen rahoituksen muodostuminen

Valtion yleiskatteellinen rahoitus jakaantuu laskennalliseen perusrahoitukseen sekä jälkikäteisrahoitukseen, jolla korjataan kahden vuoden viiveellä laskennallisen rahoituksen ja hyvinvointialueiden toteutuneen kustannustason erotus valtakunnallisesti.

Perusrahoitus on hyvinvointialueille kohdistuva laskennallinen rahoitus, joka määräytyy edellisen vuoden laskennallisen rahoituksen pohjalta ja jota korotetaan palvelutarpeen muutoksen, kustannustason muutoksen ja tehtävämuutosten perusteella.

Jälkikäteisrahoituksessa otetaan huomioon hyvinvointialueiden todelliset toteutuneet kustannukset. Jos hyvinvointialueiden yksittäisen vuoden laskennallinen perusrahoitus on ollut pienempi kuin kyseisen vuoden toteutuneet kustannukset,

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

jälkikäteisrahoituksella korjataan tämä erotus rahoituksessa kahden vuoden viiveellä. Esimerkiksi vuoden 2025 hyvinvointialueiden alijäämät eli laskennallisen ja toteutuneen kustannuksen erotus lisätään hyvinvointialueiden vuoden 2027 rahoitukseen jälkikäteisrahoituksena. Jälkikäteisrahoitus jaetaan hyvinvointialueille samoilla perusteilla kuin kyseisen vuoden perusrahoitus. Yksittäisen alueen rahoitus ei siten muutu suoraan sen omien toteutuneiden kustannusten mukaisesti. Käytännössä hyvinvointialueen, jonka talous on toteutunut paremmin kuin keskimäärin hyvinvointialueilla, on mahdollista saada jälkikäteisrahoitusta enemmän kuin katettavaa alijäämää on syntynyt.

Hyvinvointialueiden rahoitusmallin logiikka perustuu oletukseen, että hyvinvointialueiden rahoitus asettuu perusrahoituksen tasolle pidemmällä tähtäimellä. Täten hyvinvointialueen talouden pitäminen tasapainossa pohjautuu siihen, että hyvinvointialueen toiminnan nettokustannukset pidetään perusrahoituksen tasolla.

Jälkikäteisrahoitus vaihtelee vuosittain voimakkaasti. Hyvinvointialueen perustoiminnan kustannustason pysyvä nousu ei voi perustua jälkikäteisrahoitukseen. Jos hyvinvointialue saa jälkikäteisrahoitusta aikaisemmin toteutuneita alijäämiä enemmän, jälkikäteisrahoituksella voidaan toteuttaa itsensä takaisin maksavia kehityshankkeita, jotka Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ovat strategian kuusi muutoslupausta. Hyvinvointialueen kannattaa pitää myös taseen kumulatiiviset tilikauden tulokset ylijäämäisinä, joka mahdollistaa sen, että hyvinvointialue voi tehdä tarvittaessa yksittäisinä tilikausina myös alijäämäisen tuloksen.

Taloudelliset lähtökohdat vuosien 2027-2029 suunnittelukehykselle

Hyvinvointialue aloitti talouden tasapainottamisen suunnittelun jo hyvinvointialueiden käynnistäessä toimintaansa vuonna 2023 ja huomattava talouden tasokorjaus tapahtui jo vuonna 2024. Hyvinvointialue pystyi kattamaan vuosina 2023-2024 syntyneet alijäämät vuonna 2025 ensimmäisenä hyvinvointialueena. Hyvinvointialueen taseeseen on kertynyt

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

kumulatiivisesti ylijäämää 2,7 milj. euroa vuosilta 2023-2025. Vuoden 2026 tulosennuste on 90,1 milj. euroa vuoden ensimmäisessä osavuosikatsauksessa. Ennusteen toteutuessa hyvinvointialueen kumulatiivinen ylijäämä olisi siten noin 93 milj. euroa 31.12.2026. Aikaisempien vuonna tehdyt talouden sopeutukset ja pääseminen talouden tasapainoon jo vuonna 2025 auttavat vuosien 2027-2029 talouden suunnittelussa.

Tulevien vuosien suunnittelua tulee vaikeuttamaan valtion yleiskatteellisen rahoituksen näkymien heikkeneminen siitä mitä ne olivat vielä viime vuoden lopulla. Lisäksi valtiontalouden sopeuttamistarpeet seuraavalla hallituskaudella 2027-2031 tuovat painetta hyvinvointialueiden rahoituksen pienenemiseen.

Hallituksen esittämät muutokset rahoituslakiin tulevat pienentämään Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen rahoitusta eniten koko Suomessa vuodesta 2027 alkaen. Kokonaisvaikutus perusrahoitukseen on noin -66 milj. euroa vuoden 2029 tasossa eli noin -3 %.

Lisäksi arviot jälkikäteisrahoituksen määrästä ovat pudonneet huomattavasti siitä mitä valtiovarainministeriö painelaskelmassaan 22.9.2025 ennusti vuosille 2027-2028 ja joita ennusteita hyvinvointialue käytti 9.12.2025 aluevaltuustossa hyväksytyssä talousarviossa 2026 ja taloussuunnitelmassa 2027-2028. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vuoden 2027 jälkikäteisrahoituksen määrän ennustettiin olevan noin 104 milj. euroa vielä viime vuoden lopulla, mutta jälkikäteistarkastus tulee olemaan 67 milj. euroa vuonna 2027. Myös vuoden 2028 jälkikäteisrahoituksen tason arvioidaan tippuvan noin 35 milj. euroa aikaisemmin ennustetusta tasosta. Jälkikäteisrahoituksen muutoksien taustalla on hyvinvointialueiden aikaisemmin ennustettua paremmat tilinpäätöstulokset 2025 ja tulosennusteet 2026.

Perustelut vuoden 2027 suunnittelukehykselle

Valtiovarainministeriön 30.4.2026 julkaiseman alustavan rahoituslaskelman mukaan hyvinvointialueen rahoitus nousee noin 17 milj. euroa eli 0,8 % vuodesta 2026. Perusrahoituksen nousu on noin 46 milj. euroa eli 2,4 % vuodesta 2026.

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Jälkikäteisrahoitus pienenee noin 29 milj. euroa vuodesta 2026.

Rahoituksen kasvun selkeä pieneminen heikentää taloudellista tilannetta siitä mitä hyvinvointialueella arvioitiin vielä puoli vuotta sitten. Hyvinvointialueen tavoitteena on, että perustoiminnan nettokustannukset pystyttäisiin kattamaan valtion perusrahoituksella ja täten talous pysyisi tasapainossa. Perusrahoituksen kasvun jääminen 2,4 %:iin vaikeuttaa kuitenkin tasapainotilassa pysymistä. Vuoden 2027 perustoiminnan nettomenot ovat kehyslaskelmassa jonkin verran suuremmat kuin perusrahoitus, joten talous on kehyslaskennassa hieman epätasapainossa perustoiminnan osalta.

Jälkikäteisrahoituksella katetaan vuoden 2027 muutoslupauspanostusten kustannukset ja katetaan perustoiminnan alijäämäisyys sekä loppuosa jälkikäteisrahoituksesta kasvattaa taseen ylijäämäpuskuria. Vuoden 2027 tuloskehys on 15 milj. euroa vuodelle 2027.

Perustelut vuosien 2028-2029 suunnittelukehyksille

Valtiovarainministeriön 30.4.2026 julkaiseman hyvinvointialueiden rahoituksen painelaskelman mukaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen rahoitus nousee noin 3,5 % vuosittain 2028 ja 2029. Perusrahoituksen nousu on noin 4 % vuosittain. Jälkikäteisrahoituksen ennustetaan vähenevän vuosittain.

Vuosien 2028-2029 perustoiminnan nettomenot ovat kehyslaskelmassa jonkin verran suuremmat kuin perusrahoitus, joten talous on kehyslaskennassa hieman epätasapainossa perustoiminnan osalta.

Jälkikäteisrahoituksella katetaan vuosien 2028-2029 muutoslupauspanostuksien kustannukset ja katetaan pääosa perustoiminnasta syntyvästä alijäämästä. Vuoden 2028 tuloskehys on -1 milj. euroa ja vuoden 2029 tuloskehys on -4 milj. euroa.

Aluehallitus	§ 118	15.6.2026
Aluehallitus	§ 203	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Vuosien 2028-2029 osalta on huomioitava, että valtiovarainministeriön rahoituksen painelaskelmassa ei ole arvioitu tulevan hallituskauden valtion talouden sopeutustarvetta ja sen vaikutusta hyvinvointialueiden rahoitukseen. Valtiovarainministeriö on arvioinut finanssipoliittisen parlamentaarisen työryhmän raportissa, että julkista taloutta pitää sopeuttaa ensi vaalikaudella 8-10 miljardilla eurolla. Hyvinvointialueiden menot ovat noin 30 % valtion menobudjetista. Esimerkiksi 1 miljardin euron sopeutus hyvinvointialuerahoitukseen vähentäisi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen rahoitusta noin 4 %-yksikköä eli 80 milj. euroa. Jos sopeutus toteutuisi tasaisesti vuosina 2028-2031, rahoitus vähenisi noin 20 milj. euroa vuosittain. Vastaavasti 2 miljardin euron sopeutus vähentäisi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen rahoitusta noin 160 milj. euroa, joka olisi noin 40 milj. euroa vuosittain 2028-2031.

Hallintosäännön 148 § mukaan on aluehallituksen tehtävänä hyväksyä suunnittelukehykset talousarvion ja taloussuunnitelman laatimista varten.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus	§ 242	27.10.2025
Aluehallitus	§ 254	24.11.2025
Aluevaltuusto	§ 101	9.12.2025
Aluehallitus		23.11.2026

4185/02.00.00/2025

Aluehallitus 23.11.2026

7
Aluevaltuuston 9.12.2025 § 101 päätöksen tarkistaminen koskien vuosien 2027–2030 investointisuunnitelman hyväksymistä (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Johanson Hanna
Villgren Kati
Suominen Tuula
Turunen Timo
Syrjänen Markus
Moisala Jarno
Ihamäki Veli-Pekka
Mustakari-Ilovuori Anu
Pälve Matias
Päivärinta Ari

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää tarkistaa 9.12.2025 § 101 päätöstään ja

1. hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen päivitetyn investointisuunnitelman vuosille 2027-2030;

2. lähettää sen hyväksyttäväksi valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle ja

3. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset investointisuunnitelmaan sekä tarvittaessa tekemään vähäiset täsmennykset investointisuunnitelmaan

Aluehallitus	§ 242	27.10.2025
Aluehallitus	§ 254	24.11.2025
Aluevaltuusto	§ 101	9.12.2025
Aluehallitus		23.11.2026

hyvinvointialueen ja ministeriöiden kanssa käytävien keskustelujen niin edellyttäessä.

Käsittely

Päätös

Selostus

Taustaa

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021, hyvinvointialuelaki) 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista (taseinvestoinnit) ja investointia vastaavista sopimuksista (sitoumukset). Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa valtioneuvoston myöntämän hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa.

Aluevaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 9.12.2025 §101 alustavan investointisuunnitelman vuosille 2027-2030.

Investointisuunnitelman 2027-2030 päivitys on tehty samanaikaisesti valmisteltaessa hyvinvointialueen talousarviota ja taloussuunnitelmaa 2027-2029 sekä investointisuunnitelmaa 2028-2031.

Vuoden 2027 keskeiset muutokset

Aluevaltuuston 9.12.2025 hyväksymän alustavan investointisuunnitelman vuoden 2027 kokonaissumma oli 209,7 milj. euroa. Päivitetyn investointisuunnitelman vuoden 2027 kokonaissumma on yhteensä 216,7 milj. euroa, joten vuoden 2027 osalta investointisuunnitelmassa ei ole kokonaismäärän osalta tapahtunut merkittävää muutosta.

Rakennuksiin liittyvät vuokrasitoumukset ovat tarkentuneet ajankohtien sekä kohde- ja euromäärien osalta. Pohjana

Aluehallitus	§ 242	27.10.2025
Aluehallitus	§ 254	24.11.2025
Aluevaltuusto	§ 101	9.12.2025
Aluehallitus		23.11.2026

päivitetyssä suunnitelmassa on aluehallituksen helmikuussa 2025 hyväksymä toimitilaohjelma.

Vuoden 2027 lainanottovaltuus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle on myönnetty lainanottovaltuutta 679,0 milj. euroa vuodelle 2027. Lainanottovaltuus riittää kattamaan investointisuunnitelman investoinnit 2027.

Investointisuunnitelman rahoitus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ei ole nostamassa uutta lyhytaikaista tai pitkäaikaista lainaa investointien rahoittamiseksi vuonna 2027.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain 22 § kohdan 3 mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Hyvinvointialuelain 115 § mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa on investointiosa. Investointiosa pohjautuu investointisuunnitelmaan. Edellä mainitulla perusteella aluevaltuuston tehtävänä on hyväksyä investointisuunnitelma.

Liitteet

6 Ehdotus päivitetyksi investointisuunnitelmaksi vuosille 2027-2030

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus	§ 242	27.10.2025
Aluehallitus	§ 254	24.11.2025
Aluevaltuusto	§ 101	9.12.2025
Aluehallitus		23.11.2026

Aluevaltuusto 09.12.2025 § 101

§ 101

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelman vuosille 2027-2030;

2. esittää sen edelleen valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle hyväksyttäväksi ja

3. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset investointisuunnitelmaan sekä tarvittaessa tekemään vähäiset täsmennykset investointisuunnitelmaan hyvinvointialueen ja ministeriöiden välisten neuvotteluiden niin edellyttäessä.

Käsittely

Investointisuunnitelman hyväksymistä koskeva keskustelu käytiin § 99 Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelman hyväksymisen aikana.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Aluehallitus	§ 242	27.10.2025
Aluehallitus	§ 254	24.11.2025
Aluevaltuusto	§ 101	9.12.2025
Aluehallitus		23.11.2026

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 24.11.2025 § 254

§ 254

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelman vuosille 2027-2030;

2. esittää sen edelleen valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle hyväksyttäväksi ja

3. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset investointisuunnitelmaan sekä tarvittaessa tekemään vähäiset täsmennykset investointisuunnitelmaan hyvinvointialueen ja ministeriöiden välisten neuvotteluiden niin edellyttäessä.

Käsittely

Aluehallitus	§ 242	27.10.2025
Aluehallitus	§ 254	24.11.2025
Aluevaltuusto	§ 101	9.12.2025
Aluehallitus		23.11.2026

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Investointisuunnitelman valmistelun lähtökohdat

Hyvinvointialuelain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta.

Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle kalenterivuoden loppuun mennessä.

Ministeriöt hyväksyvät investointisuunnitelman 2027-2030 keväällä 2026. Hyväksytyn investointisuunnitelman pohjalta laaditaan hyvinvointialueen taloussuunnitelman 2027-2029 investointiosa, jossa täsmennetään investointihankkeita sekä investointien toimeenpanon sitovuusperiaatteita. Aluevaltuusto päättää vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmasta loppuvuonna 2026.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö. Pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä tekee päätöksen sisäministeriö. Investointisuunnitelman hylkäysperusteet on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa investointisuunnitelmassa.

Investointisuunnitelma sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen kuten leasingvuokrasopimuksia. Lisäksi se sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Aluehallitus	§ 242	27.10.2025
Aluehallitus	§ 254	24.11.2025
Aluevaltuusto	§ 101	9.12.2025
Aluehallitus		23.11.2026

Hyvinvointialueen on huolehdittava investointien suunnittelussa lainanottovaltuuden riittävyydestä investointien toteuttamiseen. Valtioneuvosto päättää valtiovarainministeriön esityksestä vuosittain hyvinvointialueiden pitkäaikaisen lainanottovaltuuksista. Vuoden 2027 lainanottovaltuudesta on määrä tehdä päätös keväällä 2026. Hyvinvointialuejohtajan vuoden 2026 talousarvioesityksen perusteella suunnitelmavuosille 2027–2030 on muodostumassa ennakoidun vuosikatteen perusteella lainanottovaltuutta riittävästi hankkeiden toteuttamista varten. Investointisuunnitelman 2027–2030 hankkeita arvioidaan suhteessa lainanottovaltuuteen vuoden 2026 alkupuolella, kun tilinpäätöksen ennakkotiedot vuodelta 2025 ovat valmistuneet sekä vuosien 2026–2028 taloussuunnitelma on vahvistettu aluevaltuustossa 9.12.2025.

Vuosien 2027-2030 investointisuunnitelman luonnoksen keskeiset nostot

Hyvinvointialueen investointihankkeiden suunnittelun perustan muodostavat aluevaltuuston hyväksymät strategia, pelastustoimen palvelutasopäätös ja palvelujen verkoston kehittämisen strategiset linjaukset, sekä aluehallituksen hyväksymä toimitilaohjelma.

Luonnos vuosien 2027-2030 investointisuunnitelmasta kokonaisuutena on laadittu siten, että se mahdollistaa palveluiden kehittämisen strategian mukaisella tavalla. Investointisuunnitelma on osittain ylätasoinen, ja sitä täsmennetään suunnitelmakauden aikana vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä.

Investointisuunnitelman tilahankkeissa on varauduttu palveluverkkosuunnitelman mukaisiin tilatarpeisiin sekä erinäisiin pienimuotoisempiin tilojen käytettävyyttä parantaviin muutostöihin. Tilakannan kehittäminen on teemoiteltu investointisuunnitelmassa SOTE-tiloihin, palveluasumiseen, pelastustoiminnan kohteisiin sekä muihin tilahankkeisiin. Tarkempi kohdetasoinen tilaverkko on kuvattu toimitilaohjelmassa.

ICT-investoinneissa on varauduttu strategian toteuttamista tukeviin hankkeisiin kuten digitaalisen asioinnin ja kotiin vietävän teknologian kehittämiseen sekä tekoälyhankkeisiin. Suunnitelma sisältää myös asiakas- ja potilastietojärjestelmän jatkokehittämisen hankkeita sekä hallinnon järjestelmien uusimista. ICT-hankkeita on ryhmitelty tarkemmin investointisuunnitelmassa.

Aluehallitus	§ 242	27.10.2025
Aluehallitus	§ 254	24.11.2025
Aluevaltuusto	§ 101	9.12.2025
Aluehallitus		23.11.2026

Koneet, kalusto ja laitteet sisältävät pääasiassa ylläpitäviä elinkaarihankintoja. Näihin hankintoihin on varauduttu yleisvarauksen muodossa. Merkittävimpiä hyödykeryhmiä ovat pelastuslaitoksen ajoneuvot, suun terveydenhuollon hoitoyksiköt sekä tilojen ensikertainen kalustaminen.

Molemmat osasuunnitelmat huomioiden taserahoitteisten hankkeiden arvo yhteensä vuosina 2027-2030 on 109,2 milj. euroa.

Investointeja vastaavien sopimusten arvoksi on ennakoitu yhteensä 329,6 milj. euroa vuosina 2027-2030. Valtaosa tilahankkeista on ennakoitu toteutettavan vuokramallilla ja sitoumukset hankkeisiin kohdentuvat toimitilojen osalta pääosin vuosiin 2027-2028. Toimitilojen käyttöönotot ajoittuisivat vuosille 2028-2032. Sitoumuksissa on varauduttu myös nykyisten vuokrasopimusten uusimisiin sekä pienessä määrin laite- ja kalustoleasing-sopimuksiin.

Investointisuunnitelman 2027-2030 käsittely hyvinvointialueella

Hyvinvointialuejohtajan esitys vuosien 2027-2030 investointisuunnitelmaksi merkittiin tiedoksi aluehallituksen kokouksessa 27.10.2025 § 242.

Palvelut ja henkilöstö -lautakunta, tulevaisuus- ja kehittämislautakunta, valmius- ja turvallisuuslautakunta sekä kansalliskielilautakunta lausuivat vuosien 2027-2030 investointisuunnitelmasta lautakuntien strategisten vastuualueiden näkökulmasta kokouksissaan 27.-30.10.2025. Lautakuntien lausunnot ovat esityksen oheismateriaalina.

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunnassa edustetun seitsemän aluevaltuustoryhmän neuvottelutulos 10.11.2025

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan taloussuunnitteluneuvottelut käynnistyivät 31.10.2025. Neuvotteluita jatkettiin 3.11.2025, 6.11.2025 ja 7.11.2025. Viimeinen neuvottelupäivä pidettiin 10.11.2025 ja neuvottelutulos saatiin 10.11.2025. Neuvottelutuloksessa olivat mukana kokoomuksen, sosialidemokraattinen, RKP:n, vihreiden, vasemmistoliiton, keskustan ja kristillisdemokraattien aluevaltuustoryhmät.

Aluehallitus	§ 242	27.10.2025
Aluehallitus	§ 254	24.11.2025
Aluevaltuusto	§ 101	9.12.2025
Aluehallitus		23.11.2026

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunta pääsi neuvottelutulokseen 10.11.2025. Aluevaltuuston on määrä päättää vuosien 2027-2030 investointisuunnitelmasta kokouksessaan 9.12.2025.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain 22 § kohdan 3 mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Hyvinvointialuelain 115 § mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa on investointiosa. Investointiosa pohjautuu investointisuunnitelmaan. Em. perusteella aluevaltuuston tehtävänä on hyväksyä investointisuunnitelma.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 27.10.2025 § 242

§ 242

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus	§ 242	27.10.2025
Aluehallitus	§ 254	24.11.2025
Aluevaltuusto	§ 101	9.12.2025
Aluehallitus		23.11.2026

Aluehallitus päättää

1. merkitä tiedoksi luonnoksen vuosien 2027 - 2030 investointisuunnitelmasta ja

2. antaa luonnoksen aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan käsiteltäväksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Investointisuunnitelman valmistelun lähtökohdat

Hyvinvointialuelain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta.

Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle kalenterivuoden loppuun mennessä.

Ministeriöt hyväksyvät investointisuunnitelman 2027-2030 keväällä 2026. Hyväksytyn investointisuunnitelman pohjalta laaditaan hyvinvointialueen taloussuunnitelman 2027-2029 investointiosa, jossa täsmennetään investointihankkeita sekä investointien toimeenpanon sitovuusperiaatteita. Aluevaltuusto päättää vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmasta loppuvuonna 2026.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö. Pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä tekee päätöksen sisäministeriö. Investointisuunnitelman hylkäysperusteet on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa investointisuunnitelmassa.

Aluehallitus	§ 242	27.10.2025
Aluehallitus	§ 254	24.11.2025
Aluevaltuusto	§ 101	9.12.2025
Aluehallitus		23.11.2026

Investointisuunnitelma sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen kuten leasingvuokrasopimuksia. Lisäksi se sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Hyvinvointialueen on huolehdittava investointien suunnittelussa lainanottovaltuuden riittävyydestä investointien toteuttamiseen. Valtioneuvosto päättää valtiovarainministeriön esityksestä vuosittain hyvinvointialueiden pitkäaikaisen lainanottovaltuuksista. Vuoden 2027 lainanottovaltuudesta on määrä tehdä päätös keväällä 2026. Hyvinvointialuejohtajan vuoden 2026 talousarvioesityksen perusteella suunnitelmavuosille 2027–2030 on muodostumassa ennakoidun vuosikatteen perusteella lainanottovaltuutta riittävästi hankkeiden toteuttamista varten. Investointisuunnitelman 2027–2030 hankkeita arvioidaan suhteessa lainanottovaltuuteen vuoden 2026 alkupuolella, kun tilinpäätöksen ennakkotiedot vuodelta 2025 ovat valmistuneet sekä vuosien 2026–2028 taloussuunnitelma on vahvistettu aluevaltuustossa 9.12.2025.

Vuosien 2027-2030 investointisuunnitelman luonnoksen keskeiset nostot

Hyvinvointialueen investointihankkeiden suunnittelun perustan muodostavat aluevaltuuston hyväksymät strategia, pelastustoimen palvelutasopäätös ja palvelujen verkoston kehittämisen strategiset linjaukset, sekä aluehallituksen hyväksymä toimitilaohjelma.

Luonnos vuosien 2027-2030 investointisuunnitelmasta kokonaisuutena on laadittu siten, että se mahdollistaa palveluiden kehittämisen strategian mukaisella tavalla. Investointisuunnitelma on osittain ylätasoinen, ja sitä täsmennetään suunnitelmakauden aikana vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä.

Investointisuunnitelman tilahankkeissa on varauduttu palveluverkkosuunnitelman mukaisiin tilatarpeisiin sekä erinäisiin pienimuotoisempiin tilojen käytettävyyttä parantaviin muutostöihin. Tilakannan kehittäminen on teemoiteltu investointisuunnitelmassa SOTE-tiloihin, palveluasumiseen, pelastustoiminnan kohteisiin sekä muihin tilahankkeisiin.

Aluehallitus	§ 242	27.10.2025
Aluehallitus	§ 254	24.11.2025
Aluevaltuusto	§ 101	9.12.2025
Aluehallitus		23.11.2026

Tarkempi kohdetasoinen tilaverkko on kuvattu toimitilaohjelmassa.

ICT-investoinneissa on varauduttu strategian toteuttamista tukeviin hankkeisiin kuten digitaalisen asioinnin ja kotiin vietävän teknologian kehittämiseen sekä tekoälyhankkeisiin. Suunnitelma sisältää myös asiakas- ja potilastietojärjestelmän jatkokehittämisen hankkeita sekä hallinnon järjestelmien uusimista. ICT-hankkeita on ryhmitelty tarkemmin investointisuunnitelmassa.

Koneet, kalusto ja laitteet sisältävät pääasiassa ylläpitäviä elinkaarihankintoja. Näihin hankintoihin on varauduttu yleisvarauksen muodossa. Merkittävimpiä hyödykeryhmiä ovat pelastuslaitoksen ajoneuvot, suun terveydenhuollon hoitoyksiköt sekä tilojen ensikertainen kalustaminen.

Molemmat osasuunnitelmat huomioiden taserahoitteisten hankkeiden arvo yhteensä vuosina 2027-2030 on 109,2 milj. euroa.

Investointeja vastaavien sopimusten arvoksi on ennakoitu yhteensä 329,6 milj. euroa vuosina 2027-2030. Valtaosa tilahankkeista on ennakoitu toteutettavan vuokramallilla ja sitoumukset hankkeisiin kohdentuvat toimitilojen osalta pääosin vuosiin 2027-2028. Toimitilojen käyttöönotot ajoittuisivat vuosille 2028-2032. Sitoumuksissa on varauduttu myös nykyisten vuokrasopimusten uusimisiin sekä pienessä määrin laite- ja kalustoleasing-sopimuksiin.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus	§ 242	27.10.2025
Aluehallitus	§ 254	24.11.2025
Aluevaltuusto	§ 101	9.12.2025
Aluehallitus		23.11.2026

Aluehallitus § 204 26.10.2026
Aluehallitus 23.11.2026

4207/00.02.01/2026

Aluehallitus 23.11.2026

8
Vuosien 2028-2031 investointisuunnitelman hyväksyminen (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Johanson Hanna
Päivärinta Ari

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelman vuosille 2028-2031;

2. esittää sen edelleen valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle hyväksyttäväksi 31.5.2027 mennessä;

3. valtuuttaa talousjohtajan tekemään investointisuunnitelmaan ne vastaavat muutokset, jotka Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus mahdollisesti tekee 10.2.2025 § 36 hyväksymäänsä toimitilaohjelmaan 1.1.2027-31.5.2027 välisenä aikana ja

4. valtuuttaa talousjohtajan tekemään investointisuunnitelmaan mahdolliset tekniset korjaukset sekä tarvittaessa vähäiset täsmennykset.

Käsittely

Aluehallitus § 204 26.10.2026
Aluehallitus 23.11.2026

Päätös

Selostus

Investointisuunnitelman valmistelun lähtökohdat

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021, ”hyvinvointialuelaki”) 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta.

Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle 31.5.2027 mennessä.

Ministeriöt hyväksyvät investointisuunnitelman 2028-2031 ja hyväksytyn investointisuunnitelman pohjalta laaditaan hyvinvointialueen taloussuunnitelman 2028-2030 investointiosa, jossa täsmennetään investointihankkeita sekä investointien toimeenpanon sitovuusperiaatteita. Aluevaltuusto päättää vuosien 2028-2030 taloussuunnitelmasta loppuvuonna 2027.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö. Pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä tekee päätöksen sisäministeriö. Investointisuunnitelman hylkäysperusteet on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa investointisuunnitelmassa.

Investointisuunnitelma sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen kuten leasingvuokrasopimuksia. Lisäksi se sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Hyvinvointialueen on huolehdittava investointien suunnittelussa lainanottovaltuuden riittävyydestä investointien toteuttamiseen. Valtioneuvosto päättää valtiovarainministeriön esityksestä vuosittain hyvinvointialueiden pitkäaikaisen lainanottovaltuuksista. Vuoden 2028 lainanottovaltuudesta on

määrä tehdä päätös keväällä 2027. Vuoden 2027 talousarvioesityksen perusteella suunnitelmavuodelle 2028 on muodostumassa ennakoidun vuosikatteen perusteella lainanottovaltuutta riittävästi hankkeiden toteuttamista varten. Investointisuunnitelman 2028–2031 hankkeita arvioidaan suhteessa lainanottovaltuuteen vuoden 2027 alkupuolella, kun tilinpäätöksen ennakkotiedot vuodelta 2026 ovat valmistuneet sekä vuosien 2027–2029 taloussuunnitelma on vahvistettu aluevaltuustossa 8.12.2026.

Vuosien 2028-2031 investointisuunnitelman luonnoksen keskeiset nostot

Hyvinvointialueen investointihankkeiden suunnittelun perustan muodostavat aluevaltuuston hyväksymät strategia, pelastustoimen palvelutasopäätös ja palvelujen verkoston kehittämisen strategiset linjaukset, sekä aluehallituksen hyväksymä toimitilaohjelma.

Luonnos vuosien 2028-2031 investointisuunnitelmasta kokonaisuutena on laadittu siten, että se mahdollistaa palveluiden kehittämisen strategian mukaisella tavalla. Investointisuunnitelma on osittain ylätasoinen, ja sitä täsmennetään suunnitelmakauden aikana vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä.

Investointisuunnitelman tilahankkeissa on varauduttu palveluverkkosuunnitelman mukaisiin tilatarpeisiin sekä erinäisiin pienimuotoisempiin tilojen käytettävyyttä parantaviin muutostöihin. Tilakannan kehittäminen on teemoiteltu investointisuunnitelmassa SOTE-tiloihin, palveluasumiseen, pelastustoiminnan kohteisiin sekä muihin tilahankkeisiin. Tarkempi kohdetasoinen tilaverkko on kuvattu toimitilaohjelmassa.

ICT-investoinneissa on varauduttu strategian toteuttamista tukeviin hankkeisiin kuten digitaalisen asioinnin ja kotiin vietävän teknologian kehittämiseen sekä tekoälyhankkeisiin. Suunnitelma sisältää myös asiakas- ja potilastietojärjestelmän jatkokehittämisen hankkeita sekä hallinnon järjestelmien uusimista ja kehittämistä. ICT-hankkeita on ryhmitelty tarkemmin investointisuunnitelmassa.

Koneet, kalusto ja laitteet sisältävät pääasiassa ylläpitäviä elinkaarihankintoja. Merkittävimpiä hyödykeryhmiä ovat pelastuslaitoksen ajoneuvot, suun terveydenhuollon hoitoyksiköt sekä tilojen ensikertainen kalustaminen.

Aluehallitus § 204 26.10.2026
Aluehallitus 23.11.2026

Molemmat osasuunnitelmat huomioiden taserahoitteisten hankkeiden arvo yhteensä vuosina 2028-2031 on 79,6 milj. euroa.

Investointeja vastaavien sopimusten arvoksi on ennakoitu yhteensä 419,5 milj. euroa vuosina 2028-2031. Valtaosa tilahankkeista on ennakoitu toteutettavan vuokramallilla ja sitoumukset hankkeisiin kohdentuvat suunnitelmassa toimitilojen osalta pääosin vuoteen 2028. Toimitilojen käyttöönotot ajoittuisivat vuosille 2030-2032. Sitoumuksissa on varauduttu myös nykyisten vuokrasopimusten uusimisiin sekä pienessä määrin laite- ja kalustoleasing-sopimuksiin.

Investointisuunnitelman 2028-2031 käsittely hyvinvointialueella

Hyvinvointialuejohtajan esitys vuosien 2028-2031 investointisuunnitelmaksi merkittiin tiedoksi aluehallituksen kokouksessa 26.10.2026 § 204.

Palvelut ja henkilöstö -lautakunta, tulevaisuus- ja kehittämislautakunta, valmius- ja turvallisuuslautakunta sekä kansalliskielilautakunta lausuivat vuosien 2028-2031 investointisuunnitelmasta kokouksissaan 27.-29.10.2026.

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunnassa edustetun viiden aluevaltuustoryhmän neuvottelutulos 9.11.2026

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan taloussuunnitteluneuvottelut käynnistyivät 30.10.2026. Neuvotteluita jatkettiin 2.11.2026, 5.11.2026 ja 6.11.2026. Viimeinen neuvottelupäivä pidettiin 9.11.2026 ja neuvottelutulos saatiin 9.11.2026. Neuvottelutuloksessa olivat mukana kokoomuksen, sosialidemokraattinen, RKP:n, keskustan ja kristillisdemokraattien aluevaltuustoryhmät.

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan neuvottelutulos on liitteenä olevassa yhteenvetopöytäkirjassa. Neuvottelujen seurauksena hyvinvointialueen tilikauden tulos on 13,3 milj. euroa eli 1,7 milj. euroa heikompi kuin hyvinvointialuejohtajan esityksessä 26.10.2026. Vuoden 2028 lainanottovaltuus, jota tarvitaan vuoden 2028 investointisuunnitelman toteuttamiseen, lasketaan talousarvion 2027 tuloksesta. Tuloksen heikentyessä neuvottelutuloksen seurauksena laskennallinen lainanottovaltuus vuodelle 2028 pieneni, joten vuoden 2028 investointisuunnitelmaa jouduttiin pienentämään 10 milj. euroa. Aluevaltuuston on määrä päättää vuosien 2028-2031 investointisuunnitelmasta kokouksessaan 8.12.2026.

Aluehallitus § 204 26.10.2026
Aluehallitus 23.11.2026

Hyvinvointialuejohtajan esitys 23.11.2026 aluehallitukselle sisältää taloussuunnitteluneuvotteluiden neuvottelutuloksen mukaiset muutokset hyvinvointialuejohtajan alkuperäiseen 26.10.2026 esitykseen nähden.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain 22 § kohdan 3 mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Hyvinvointialuelain 115 § mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa on investointiosa. Investointiosa pohjautuu investointisuunnitelmaan. Edellä mainitulla perusteella aluevaltuuston tehtävänä on hyväksyä investointisuunnitelma.

Liitteet

7 Ehdotus investointisuunnitelmaksi vuosille 2028-2031
8 Valtuustoryhmien välisten talousarvio- ja suunnitteluneuvottelujen yhteenvetopöytäkirja 9.11.2026

Oheismateriaali

- Valmius- ja turvallisuuslautakunnan lausunto ehdotuksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi vuosille 2028-2031
- Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan lausunto ehdotuksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi vuosille 2028-2031
- Palvelut ja henkilöstö -lautakunnan lausunto ehdotuksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi vuosille 2028-2031
- Nationalspråknämndes utlåtande om investeringsplanen för 2028-2031

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aluehallitus	§ 204	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Päätöshistoria

Aluehallitus 26.10.2026 § 204

§ 204

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. merkitä tiedoksi ehdotuksen vuosien 2028–2031 investointisuunnitelmasta ja

2. antaa ehdotuksen aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan käsiteltäväksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Investointisuunnitelman valmistelun lähtökohdat

Hyvinvointialuelain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta.

Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle toukokuun 2027 loppuun mennessä.

Ministeriöt hyväksyvät investointisuunnitelman 2028-2031 ja hyväksytyn investointisuunnitelman pohjalta laaditaan hyvinvointialueen taloussuunnitelman 2028-2030 investointiosa, jossa täsmennetään investointihankkeita sekä investointien toimeenpanon sitovuusperiaatteita. Aluevaltuusto

päättää vuosien 2028-2030 taloussuunnitelmasta loppuvuonna 2027.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö. Pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä tekee päätöksen sisäministeriö. Investointisuunnitelman hylkäysperusteet on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa investointisuunnitelmassa.

Investointisuunnitelma sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen kuten leasingvuokrasopimuksia. Lisäksi se sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Hyvinvointialueen on huolehdittava investointien suunnittelussa lainanottovaltuuden riittävyydestä investointien toteuttamiseen. Valtioneuvosto päättää valtiovarainministeriön esityksestä vuosittain hyvinvointialueiden pitkäaikaisen lainanottovaltuuksista. Vuoden 2028 lainanottovaltuudesta on määrä tehdä päätös keväällä 2027. Hyvinvointialuejohtajan vuoden 2027 talousarvioesityksen perusteella suunnitelmavuodelle 2028 on muodostumassa ennakoidun vuosikatteen perusteella lainanottovaltuutta riittävästi hankkeiden toteuttamista varten. Investointisuunnitelman 2028–2031 hankkeita arvioidaan suhteessa lainanottovaltuuteen vuoden 2027 alkupuolella, kun tilinpäätöksen ennakkotiedot vuodelta 2026 ovat valmistuneet sekä vuosien 2027–2029 taloussuunnitelma on vahvistettu aluevaltuustossa 8.12.2026.

Vuosien 2028-2031 investointisuunnitelman luonnoksen keskeiset nostot

Hyvinvointialueen investointihankkeiden suunnittelun perustan muodostavat aluevaltuuston hyväksymät strategia, pelastustoimen palvelutasopäätös ja palvelujen verkoston kehittämisen strategiset linjaukset, sekä aluehallituksen hyväksymä toimitilaohjelma.

Luonnos vuosien 2028-2031 investointisuunnitelmasta kokonaisuutena on laadittu siten, että se mahdollistaa palveluiden kehittämisen strategian mukaisella tavalla. Investointisuunnitelma on osittain ylätasoinen, ja sitä

täsmennetään suunnitelmakauden aikana vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä.

Investointisuunnitelman tilahankkeissa on varauduttu palveluverkkosuunnitelman mukaisiin tilatarpeisiin sekä erinäisiin pienimuotoisempiin tilojen käytettävyyttä parantaviin muutostöihin. Tilakannan kehittäminen on teemoiteltu investointisuunnitelmassa SOTE-tiloihin, palveluasumiseen, pelastustoiminnan kohteisiin sekä muihin tilahankkeisiin. Tarkempi kohdetasoinen tilaverkko on kuvattu toimitilaohjelmassa.

ICT-investoinneissa on varauduttu strategian toteuttamista tukeviin hankkeisiin kuten digitaalisen asioinnin ja kotiin vietävän teknologian kehittämiseen sekä tekoälyhankkeisiin. Suunnitelma sisältää myös asiakas- ja potilastietojärjestelmän jatkokehittämisen hankkeita sekä hallinnon järjestelmien uusimista ja kehittämistä. ICT-hankkeita on ryhmitelty tarkemmin investointisuunnitelmassa.

Koneet, kalusto ja laitteet sisältävät pääasiassa ylläpitäviä elinkaarihankintoja. Merkittävimpiä hyödykeryhmiä ovat pelastuslaitoksen ajoneuvot, suun terveydenhuollon hoitoyksiköt sekä tilojen ensikertainen kalustaminen.

Molemmat osasuunnitelmat huomioiden taserahoitteisten hankkeiden arvo yhteensä vuosina 2028-2031 on 79,6 milj. euroa.

Investointeja vastaavien sopimusten arvoksi on ennakoitu yhteensä 419,5 milj. euroa vuosina 2028-2031. Valtaosa tilahankkeista on ennakoitu toteutettavan vuokramallilla ja sitoumukset hankkeisiin kohdentuvat suunnitelmassa toimitilojen osalta pääosin vuoteen 2028. Toimitilojen käyttöönotot ajoittuisivat vuosille 2030-2032. Sitoumuksissa on varauduttu myös nykyisten vuokrasopimusten uusimisiin sekä pienessä määrin laite- ja kalustoleasing-sopimuksiin.

Käsittely

Liitteenä olevaan ehdotukseen investointisuunnitelmaksi on kuvattu selvyyden vuoksi sekä käsittelyssä oleva vuosien 2028-2031 investointisuunnitelma, että tarvittavat päivitykset aluevaltuuston 9.12.2025 § 101 hyväksymään vuosien 2027-2030 investointisuunnitelmaan. Aluevaltuuston 9.12.2025 hyväksymään investointisuunnitelmaan tehtävät päivitykset tulevat erilliseen hyväksymiskäsittelyyn aluehallituksen kokouksessa 23.11.2026.

Liitteet

Aluehallitus	§ 204	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

1525/00.01.02/2024

Aluehallitus 23.11.2026

9
Ilmasto-ohjelman päästövähennystavoitteen hyväksyminen (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Peltonen Emma
Lehtonen Jyrki
Ojaniemi Pasi

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan päästövähennystavoitteen ilmasto-ohjelman liitteeksi, ja

2. merkitä tiedoksi liitteenä olevan taloussuunnitteluneuvottelujen yhteenvetopöytäkirjan 9.11.2026 ilmasto-ohjelman päästövähennystavoitteen asettamista koskevat osuudet.

Käsittely

Päätös

Selostus

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 25.10.2022 § 69 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ensimmäisen strategian. Strategiassa valtuustokauden tavoitteeksi asetettiin ilmasto-ohjelman laatiminen sekä tiekartan valmistelu hiilineutraaliuden edistämiseksi.

Ilmasto-ohjelman valmistelu käynnistettiin vuonna 2024 hyvinvointialueen hiilijalanjäljen laskennalla sekä päästövähennystoimien tunnistamisella. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelma ja tiekartta toimista hiilineutraaliuden saavuttamiseksi käsiteltiin aluehallituksessa 12.5.2025 § 103 ja aluevaltuusto hyväksyi ohjelman 27.5.2025 § 32.

Aluevaltuusto on hyväksynyt hyvinvointialueen strategian vuosille 2026–2029 kokouksessaan 7.10.2025 § 74. Palveluiden uudistamisen strategiaan liittyvistä neuvotteluista laadittiin yhteenvetopöytäkirja, johon koottiin neuvottelussa esiin nostetut evästykset strategiaan liittyen. Yhteenvetopöytäkirja liitettiin osaksi strategiaa koskevaa aluehallituksen esitystä ja aluevaltuuston pöytäkirjaa.

Strategianeuvottelujen yhteenvetopöytäkirjan 29.9.2025 mukaisesti ilmasto-ohjelman päivitys tarvittavine lisätoimenpiteineen tuodaan aluevaltuustoon vuoden 2026 loppuun mennessä samalla, kun hyvinvointialueelle määritellään numeerinen päästövähennystavoite. Aluevaltuuston neuvottelutoimikunta on käsitellyt päästövähennystavoitetta osana vuoden 2027 talousarvioneuvotteluja.

Ilmasto-ohjelma toteuttaa osaltaan myös palvelujen uudistamisen strategian 2026–2029 ekologisen vastuullisuuden arvopohjaa, jonka mukaan hyvinvointialue tukee toimintansa kehittämisellä kuntien ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Ilmasto-ohjelman mukaisesti hyvinvointialueen hiilijalanjälki on laskettu uudelleen keväällä 2026 vuoden 2025 tietojen

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

perusteella. Päivitetty laskenta antaa pohjan hyvinvointialueen päästövähennystavoitteen asettamiselle.
Hiilijalanjälkilaskennan tulosten perusteella on laadittu ehdotus hyvinvointialueen numeeriseksi päästövähennystavoitteeksi.

Ilmasto-ohjelman päästövähennystavoitetta koskevan liitteen käsittely

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta ohjasi ilmasto-ohjelman numeerisen päästövähennystavoitteen asettamista kokouksessaan 8.9.2026 hallintosäännön § 60 kohdan 8 mukaisesti. Luonnos esiteltiin Aluevaltuuston neuvottelutoimikunnalle 29.9.2026.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus ilmasto-ohjelman päästövähennystavoitetta koskevaksi liitteeksi merkittiin tiedoksi aluehallituksen kokouksessa 26.10.2026 § 205.

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunnassa edustetun viiden aluevaltuustoryhmän neuvottelutulos 9.11.2026

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan taloussuunnitteluneuvottelut käynnistyivät 30.10.2026. Osana neuvotteluita neuvoteltiin myös ilmasto-ohjelman päästövähennystavoitetta koskevasta liitteestä. Neuvotteluita jatkettiin 2.11.2026, 5.11.2026 ja 6.11.2026. Viimeinen neuvottelupäivä pidettiin 9.11.2026 ja neuvottelutulos saatiin 9.11.2026. Neuvottelutuloksessa olivat mukana kokoomuksen, sosialidemokraattien, RKP:n, keskustan ja kristillisdemokraattien aluevaltuustoryhmät.

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan neuvottelutulos on liitteenä olevassa yhteenvetopöytäkirjassa. Aluevaltuusto päättänee ilmasto-ohjelman päästövähennystavoitetta koskevasta liitteestä kokouksessaan 8.12.2026.

Hyvinvointialuejohtajan esitys 23.11.2026 aluehallitukselle sisältää taloussuunnitteluneuvotteluiden neuvottelutuloksen mukaiset muutokset hyvinvointialuejohtajan alkuperäiseen 26.10.2026 esitykseen nähden.

Toimivalta

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Aluevaltuusto on käsitellessään 1.10.2024 § 47 hallintosääntöneuvottelujen yhteenvetopöytäkirjaa linjannut, että aluevaltuusto päättää ilmasto-ohjelmasta.

Liitteet

9 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelma
10 Ehdotus ilmasto-ohjelman liitteeksi numeerisen päästövähennystavoitteen asettamisesta
11 Valtuustoryhmien välisten talousarvio- ja suunnitteluneuvottelujen yhteenvetopöytäkirja 9.11.2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 26.10.2026 § 205

§ 205

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

1. merkitä tiedoksi liitteenä olevan ilmasto-ohjelman päästövähennystavoitteen luonnoksen ja

2. antaa luonnoksen aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan käsiteltäväksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 25.10.2022 § 69 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ensimmäisen strategian. Strategiassa valtuustokauden tavoitteeksi asetettiin ilmasto-ohjelman laatiminen sekä tiekartan valmistelu hiilineutraaliuden edistämiseksi.

Ilmasto-ohjelman valmistelu käynnistettiin vuonna 2024 hyvinvointialueen hiilijalanjäljen laskennalla sekä päästövähennystoimien tunnistamisella. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelma ja tiekartta toimista hiilineutraaliuden saavuttamiseksi käsiteltiin aluehallituksessa 12.5.2025 § 103 ja aluevaltuusto hyväksyi ohjelman 27.5.2025 § 32.

Aluevaltuusto on hyväksynyt hyvinvointialueen strategian vuosille 2026–2029 kokouksessaan 7.10.2025 § 74. Palveluiden uudistamisen strategiaan liittyvistä neuvotteluista laadittiin yhteenvetopöytäkirja, johon koottiin neuvottelussa esiin nostetut evästykset strategiaan liittyen. Yhteenvetopöytäkirja liitettiin osaksi strategiaa koskevaa aluehallituksen esitystä ja aluevaltuuston pöytäkirjaa.

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Strategianeuvottelujen yhteenvetopöytäkirjan 29.9.2025 mukaisesti ilmasto-ohjelman päivitys tarvittavine lisätoimenpiteineen tuodaan aluevaltuustoon vuoden 2026 loppuun mennessä samalla, kun hyvinvointialueelle määritellään numeerinen päästövähennystavoite.

Ilmasto-ohjelma toteuttaa osaltaan myös palvelujen uudistamisen strategian 2026–2029 ekologisen vastuullisuuden arvopohjaa, jonka mukaan hyvinvointialue tukee toimintansa kehittämisellä kuntien ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Ilmasto-ohjelman mukaisesti hyvinvointialueen hiilijalanjälki on laskettu uudelleen keväällä 2026 vuoden 2025 tietojen perusteella. Päivitetty laskenta antaa pohjan hyvinvointialueen päästövähennystavoitteen asettamiselle.
Hiilijalanjälkilaskennan tulosten perusteella on laadittu luonnos hyvinvointialueen numeeriseksi päästövähennystavoitteeksi.

Toimivalta

Aluevaltuusto on käsitellessään 1.10.2024 § 47 hallintosääntöneuvottelujen yhteenvetopöytäkirjaa linjannut, että aluevaltuusto päättää ilmasto-ohjelmasta.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluevaltuusto 27.5.2025 § 32

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

§ 32

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Vehmas Nico
Syrjänen Markus
Purmonen Elina
Ojaniemi Pasi
Kuukka Tommi
Kortelainen Emilia

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan ilmasto-ohjelman ja

2. merkitä tiedoksi liitteenä olevan valtuustoryhmien välisten neuvottelujen yhteenvetopöytäkirjan 7.5.2025.

Käsittely

Ilmasto-ohjelman hyväksymistä koskeva keskustelu käytiin osavuosikatsauksen 1.1.2025 - 31.3.2025 tiedoksi merkitsemisen aikana.

Käsittelyn aikana valtuutettu Paakkunainen teki seuraavan aluehallitukselle osoitettavan toivomuksen, jota valtuutettu Viljanen kannatti: ”Aluevaltuusto toivoo, että toimenpiteiden suunnittelussa ja toimeenpanossa varmistetaan, että esteettömyyden ja saavutettavuuden näkökulmat on arvioitu ja otettu huomioon. Tämä koskee erityisesti palveluihin, tiloihin, liikkumiseen ja digitaalisiin ratkaisuihin liittyviä ilmastotoimia”.

Käsittelyn aikana valtuutettu Ampuja teki seuraavan muutosehdotuksen, jota valtuutettu Laitinen kannatti: ” Aluevaltuusto päättää, että ilmasto-ohjelmaa ei hyväksytä.”

1. varapuheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi.

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Koska valtuutettu Ampujan muutosehdotusta ei voitu hyväksyä yksimielisesti, totesi 1. varapuheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys.

Niiden, jotka kannattivat aluehallituksen pohjaesitystä, tuli äänestää ”JAA”. Niiden, jotka kannattivat valtuutettu Ampujan muutosehdotusta, tuli äänestää ”EI”.

Suoritetussa äänestyksessä aluehallituksen pohjaesitys sai 72 JAA-ääntä ja valtuutettu Ampujan muutosehdotus sai 5 EI-ääntä.

JAA-äänen antoivat 1. varapuheenjohtaja Hyrkkö, 2. varapuheenjohtaja Vuornos ja 3. varapuheenjohtaja Katainen sekä valtuutetut Aavaparta, Ahjoniemi, Aintila, Aittakumpu, Alaviiri, Backman, Castrén, Cederlöf, Elo, Ekholm, Felipe, Frantsi-Lankia, Gästrin, Haapaniemi, Havu, Hiila, Hietanen-Tanskanen, Hukari, af Hällström, Jaatinen, Juvonen, Järvenpää, Kauma, Karimäki, Karjalainen, Knaapi, Kokko, Kurri, Laakso, Laine, Laiho, Lassus Leivo, Mollgren, Myllyniemi, Mönttinen, Paakkunainen, Partanen, Pelkonen, Piirtola, Rasinsalo, Räf, Räsänen, Rehn-Kivi, Sahiluoma, Salovaara, Seppälä, Sistonen, Skaffari, von Smitten, Stenvall, Thure-Toivanen, Uotila, Uusitalo, Vehmanen, Viljanen, Värmälä, Wejberg, Westerholm ja Wickström sekä varavaltuutetut Dookie, Fagerström, Harinen, Hertell, Kajander, Kerola, Laakso, Laaksonen ja Markkula.

EI-äänen antoivat valtuutetut Aitamurto, Ampuja, Grönroos, Laitinen ja Valle.

Valtuutettu Kajava oli poissa.

Koska aluehallituksen päätösesitys oli saanut äänestyksessä eniten ääniä, totesi 1. varapuheenjohtaja, että aluevaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Ampujan muutosehdotusta.

Seuraavaksi 1. varapuheenjohtaja tiedusteli, voidaanko valtuutettu Paakkunaisen toivomus hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, totesi 1. varapuheenjohtaja, että aluevaltuusto hyväksyi toivomuksen yksimielisesti.

Valtuutettu Kajava oli poissa kokouksesta klo 18.20–18.23.

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Lisäksi aluevaltuusto päätti yksimielisesti osoittaa aluehallitukselle seuraavan toivomuksen hallintosäännön 25 § mukaisesti:

"Aluevaltuusto toivoo, että toimenpiteiden suunnittelussa ja toimeenpanossa varmistetaan, että esteettömyyden ja saavutettavuuden näkökulmat on arvioitu ja otettu huomioon. Tämä koskee erityisesti palveluihin, tiloihin, liikkumiseen ja digitaalisiin ratkaisuihin liittyviä ilmastotoimia."

Selostus

Liitteet

1 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelma
2 Valtuustoryhmien välisten neuvottelujen yhteenvetopöytäkirja 7.5.2025 (ilmasto-ohjelma)

Oheismateriaali

- Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta
- Vammaisneuvoston lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta
- Vanhusneuvoston lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta
- Nuorisovaltuuston lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta

Tiedoksi
Täytäntöönpano

Johtava erityisasiantuntija, konsernipalvelujen johtaja, tilapalvelujohtaja, tukipalvelujohtaja, digipalvelujohtaja, hankintajohtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 12.05.2025 § 103

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

§ 103

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan ilmasto-ohjelman ja

2. merkitä tiedoksi liitteenä olevan valtuustoryhmien välisten neuvottelujen yhteenvetopöytäkirjan 7.5.2025.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluevaltuuston 25.10.2022 § 69 hyväksymässä hyvinvointialueen strategiassa päätettiin, että hyvinvointialue järjestää ja uudistaa palveluja sosiaalisesti, ekologisesti ja kulttuurisesti kestävällä tavalla ja huomioi toiminnassaan ekologisen kestävyyden sekä edistää toiminnassaan ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja sopeutumista.

Strategiassa asetettuihin valtuustokausittaisiin tavoitteisiin kirjattiin seuraavasti: ”Laaditaan hyvinvointialueelle ilmasto-ohjelma ja tiekartta toimista, joilla edistetään hiilineutraaliuden saavuttamista.”

Palvelustrategian mukaisesti hyvinvointialue sitoutuu hankintojen osalta hankintastrategiaan, jossa tarkastellaan hankinnan koko elinkaaren aikaisia ympäristö- ja ilmastovaikutuksia ja minimoidaan ne.

Aluehallitus päätti 17.6.2024 § 99 ilmasto-ohjelman ja hiilineutraaliustiekartan valmistelun käynnistämisestä.

Aluevaltuuston päätöksessä 1.10.2024 § 47 hallintosäännön tarkistamisesta määritettiin tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtäväksi ohjata ilmasto-ohjelman

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

valmistelua sekä päätettiin, että ilmasto-ohjelma hyväksytään jatkossa aluevaltuustossa.

Aluehallitus esitti 10.2.2025 § 38 aluevaltuustolle ilmasto-ohjelman hyväksymistä ja aluevaltuusto päätti 25.2.2025 § 5 palauttaa asian valmisteluun. Aluehallitus päätti 28.4.2025 § 87 antaa ehdotuksen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelmaksi aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan käsiteltäväksi. Aluevaltuuston neuvottelutoimikunta käsitteli ilmasto-ohjelmaa neuvotteluissaan 5.-7.5.2025. Neuvottelujen lopputuloksena muodostunut ehdotus Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelmaksi sekä valtuustoryhmien välisten neuvottelujen yhteenvetopöytäkirja ovat liitteenä.

Aluevaltuuston kokouksessaan 1.10.2024 § 47 hallintosäännön tarkistamisesta tekemän päätöksen mukaisesti ilmasto-ohjelmasta päättää aluevaltuusto. Hallintosäännön 42 § kohdan 2 mukaan aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 28.04.2025 § 87

§ 87

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa liitteenä olevan ehdotuksen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelmaksi aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan käsiteltäväksi.

Käsittely

Palvelualuejohtaja Hokkanen poistui kokouksesta ennen tämän asian käsittelyn alkamista klo 14.21.

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Puheenjohtaja ehdotti, että pykälien 87-89 keskustelu käydään yhtenä kokonaisuutena tämän pykälän käsittelyn aikana. Aluehallitus hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluevaltuusto päätti kokouksessaan 25.2.2025 § 5 palauttaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelman valmisteluun.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluevaltuusto 25.02.2025 § 5

§ 5

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää hyväksyä

1. liitteenä olevan ilmasto-ohjelman ja

2. ilmasto-ohjelman täytäntöönpanoa ohjaavana kirjauksena seuraavaa:

”Ilmasto-ohjelman täytäntöönpanossa on syytä huomioida, että siinä esitetyillä toimilla ei saa olla asumispalveluiden asiakkaiden perushoidollisia palveluja, aterioiden määrää ja laatua ja potilasturvallisuutta heikentäviä vaikutuksia."

Käsittely

Käsittelyn aikana valtuutettu Laakso teki seuraavan asian palauttamista valmisteluun koskevan ehdotuksen: ”Asia

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

palautetaan valmisteluun ryhmien välistä neuvottelua varten. Valmistelussa huomioidaan aluevaltuuston kokouksessa 25.2.2025 tehdyt muutos-, lisäys- ja toivomusesitykset”.

Käsittelyn aikana 1. varapuheenjohtaja Hyrkkö teki seuraavat aluehallitukselle osoitetut toivomukset, joita valtuutettu Partanen kannatti:

”Aluevaltuusto toivoo, että ilmasto-ohjelman päästövähennystoimet käynnistetään tehokkaasti mahdollisimman pian” ja ”Aluevaltuusto toivoo, että hyvinvointialue vaikuttaa omistajaohjauksen kautta HUS-yhtymään päästövähennysten saavuttamiseksi” ja ”Aluevaltuusto toivoo, että hyvinvointialue pyrkii vähentämään hankintojen hiilijalanjälkeä”.

Käsittelyn aikana valtuutettu Partanen teki seuraavan muutosehdotuksen, jota valtuutettu Aittakumpu kannatti: ”Tavoitteisiin vuoden 2026 loppuun mennessä (s. 2 ja 16) lisätään seuraavat kirjaukset: 1.) Olemme asettaneet numeerisen päästövähennystavoitteen, joka on linjassa kuntien ja Uudenmaan hiilineutraaliustavoitteen kanssa, ja määritelleet tarvittavat jatkotoimenpiteet sen saavuttamiseksi. 2.) Olemme käynnistäneet valtaosan ilmastotiekartan toimenpiteistä.”

Käsittelyn aikana valtuutettu Paakkunainen kannatti valtuutettu Laakson aiemmin tekemää asian palauttamista valmisteluun koskevaa ehdotusta. Tämän jälkeen puheenjohtaja rajasi keskustelun koskemaan pelkästään asian palauttamista valmisteluun.

Kun pyydettyjä puheenvuoroja ei enää ollut, puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi.

Puheenjohtaja tiedusteli aluevaltuustolta, voidaanko valtuutettu Laakson ehdotus asian palauttamisesta valmisteluun hyväksyä yksimielisesti. Koska ei voitu, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys.

Niiden, jotka kannattivat asian käsittelyn jatkamista, tuli äänestää ”JAA”. Niiden, jotka kannattivat asian palauttamista valmisteluun, tuli äänestää ”EI.

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Suoritetussa äänestyksessä asian käsittelyn jatkaminen sai 22 JAA-ääntä ja asian palauttaminen valmisteluun sai 56 EI-ääntä. Lisäksi annettiin yksi tyhjä ääni.

JAA-äänen antoivat 1. varapuheenjohtaja Hyrkkö sekä valtuutetut Aavaparta, Aittakumpu, Ampuja, Grönroos, Hiilamo, Hukari, Juvonen, Kajava, Karimäki, Koponen, Laitinen, Nummelin, Partanen, Seppälä, Skaffari, von Smitten, Uotila ja Valle sekä varavaltuutetut Akinyemi, Dookie ja Hertzberg.

EI-äänen antoivat puheenjohtaja Limnéll, 2. varapuheenjohtaja Vuornos ja 3. varapuheenjohtaja Katainen sekä valtuutetut Aintila, Aitamurto, Alaviiri, Backman, Castrén, Cederlöf, Ekholm, Elo, Felipe, Frantsi-Lankia, Haapaniemi, Havu, Hietanen-Tanskanen, Hiila, af Hällström, Jaatinen, Järvenpää, Karjalainen, Knaapi, Kokko, Kurri, Laakso, Leivo, Marttila, Mollgren, Mönttinen, Noro, Paakkunainen, Pelkonen, Piirtola, Rasinsalo, Räf, Räsänen, Saari, Sahiluoma, Salovaara, Sistonen, Stenvall, Thure-Toivanen, Uusitalo, Vehmanen, Värmälä, Wejberg, Westerholm ja Wickström sekä varavaltuutetut Aaltola, Hakulinen, Harinen, Kerola, Laakso, Laaksonen, Sundström sekä Walls.

Tyhjää äänesti valtuutettu Rehn-Kivi.

Puheenjohtaja Limnéll oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 19.00–19.02. 1. varapuheenjohtaja Hyrkkö toimi kokouksen puheenjohtajana tämän asian käsittelyn aikana klo 19.00–19.02.

Päätös

Aluevaltuusto päätti palauttaa asian valmisteluun.

Selostus

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 10.02.2025 § 38

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

§ 38

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan ilmasto-ohjelman.

Käsittely

Käsittelyn aikana jäsen Juvonen teki seuraavan lisäysehdotuksen, jota puheenjohtaja Laiho kannatti:

”Ilmasto-ohjelman täytäntöönpanossa on syytä huomioida, että siinä esitetyillä toimilla ei saa olla asumispalveluiden asiakkaiden perushoidollisia palveluja, aterioiden määrää ja laatua ja potilasturvallisuutta heikentäviä vaikutuksia.”

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko jäsen Juvosen tekemä lisäysehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus hyväksyi lisäysehdotuksen yksimielisesti.

Toimitilajohtaja Purmonen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 13.12.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä

1. liitteenä olevan ilmasto-ohjelman ja

2. ilmasto-ohjelman täytäntöönpanoa ohjaavana kirjauksena seuraavaa:

”Ilmasto-ohjelman täytäntöönpanossa on syytä huomioida, että siinä esitetyillä toimilla ei saa olla asumispalveluiden asiakkaiden perushoidollisia palveluja, aterioiden määrää ja laatua ja potilasturvallisuutta heikentäviä vaikutuksia.”

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Selostus

Hyvinvointialueen strategiassa (25.10.2022 § 69) päätettiin, että hyvinvointialue järjestää ja uudistaa palveluja sosiaalisesti, ekologisesti ja kulttuurisesti kestävällä tavalla ja huomioi toiminnassaan ekologisen kestävyyden sekä edistää toiminnassaan ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja sopeutumista.

Strategiassa asetettuihin valtuustokausittaisiin tavoitteisiin kirjattiin seuraavasti: ”Laaditaan hyvinvointialueelle ilmasto-ohjelma ja tiekartta toimista, joilla edistetään hiilineutraaliuden saavuttamista.”

Palvelustrategian mukaisesti hyvinvointialue sitoutuu hankintojen osalta hankintastrategiaan, jossa tarkastellaan hankinnan koko elinkaaren aikaisia ympäristö- ja ilmastovaikutuksia ja minimoidaan ne.

Ilmasto-ohjelman ja hiilineutraaliustiekartan valmistelun käynnistämistä koskeva esittely käsiteltiin aluehallituksen kokouksessa 17.6.2024 § 99.

Aluevaltuuston päätöksessä hallintosäännön tarkistamisesta 1.10.2024 § 47 määritettiin tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtäväksi ohjata ilmasto-ohjelman valmistelua sekä päätettiin, että ilmasto-ohjelma hyväksytään jatkossa aluevaltuustossa.

Ilmasto-ohjelman tavoitteet ja seuranta

Esitetyssä ilmasto-ohjelmassa asetetaan tavoitteeksi, että hyvinvointialue tukee omalla toiminnallaan Länsi-Uudenmaan kuntien ja kaupunkien Hiilineutraali Uusimaa 2030 –tiekartan mukaisia ilmastotavoitteita sekä HUS-yhtymän ilmastotavoitteita.
Tavoitteena on, että vuonna 2030 toimintamme hiilijalanjälki on ilmasto-ohjelmassa tunnistettujen yli 50 toimenpiteen tukemana pienentynyt vuoden 2023 tasoon verrattuna.
Vuoden 2026 loppuun mennessä hyvinvointialueen toiminnasta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt ja niiden kehityssuunta

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

tunnetaan tarkemmin, henkilöstömme osaaminen ilmastoasioissa on kasvanut ja ilmasto-ohjelman päivittämisen tarve arvioidaan näiden tietojen pohjalta.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta seuraa vuosittain ilmasto-ohjelman toteutumista.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelma on laadittu osallistaen

Hyvinvointialueen ilmasto-ohjelma on laadittu kuulemalla suurta joukkoa asiantuntijoita, eri sidosryhmiä ja luottamustoimielimiä. Alueen asukkaat ja hyvinvointialueen henkilöstö ovat ehdottaneet ohjelmaan lukuisia hiilineutraaliutta edistäviä toimenpiteitä Ilmastohukkajahdissa. Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet sekä tulevaisuus- ja kehittämislautakunta ovat osaltaan kommentoineet ja ohjanneet ilmasto-ohjelman valmistelua ja tavoitteiden asetantaa.

Edellä mainitun lisäksi aluehallitus ja aluevaltuuston neuvottelutoimikunta käsittelivät ilmasto-ohjelmaluonnosta yhteisessä päiväkoulussaan 20.1.2025. Tätä ennen valtuustoryhmillä oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja kommenttejaan ilmasto-ohjelmaluonnoksesta ja näitä käsiteltiin yhteisessä päiväkoulussa.

Ilmasto-ohjelman lähtötilanteena on vuoden 2023 tietoihin perustuva hyvinvointialueen ensimmäinen hiilijalanjälkilaskenta, jonka toteutti Motiva keväällä 2024. Laskennallisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hiilijalanjälki oli vuonna 2023 yhteensä 204 Mkg CO2-ekv, joka vastaa noin neljää prosenttia koko sosiaali- ja terveydenhuollon hiilijalanjäljestä. Hiilijalanjälki hyvinvointialueen asukasta kohden on 412 kg CO2-ekv eli noin viisi prosenttia suomalaisen keskimääräisestä kulutusperäisestä hiilijalanjäljestä.

Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon hiilidioksidipäästöt puolestaan olivat vuonna 2019 tehdyn arvion mukaan noin 4 900 Mkg CO2-ekv, sisältäen julkisen ja yksityisen sektorin palvelut. Tämä on yhteensä noin 6,5 prosenttia koko Suomen hiilijalanjäljestä.

Aluehallitus	§ 38	10.2.2025
Aluevaltuusto	§ 5	25.2.2025
Aluehallitus	§ 87	28.4.2025
Aluehallitus	§ 103	12.5.2025
Aluevaltuusto	§ 32	27.5.2025
Aluehallitus	§ 205	26.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Ensimmäisen ilmasto-ohjelman tarkoituksena on luoda vahva pohja hyvinvointialueen kestävälle toiminnalla ja määrittää suunta, jonka mukaan vähäpäästöisempää hyvinvointialuetta tulevaisuudessa rakennetaan.

Aluevaltuuston kokouksessaan 01.10.2024 § 47 hallintosäännön tarkistamisesta tekemän päätöksen mukaisesti ilmasto-ohjelmasta päättää aluevaltuusto. Hallintosäännön 42 § kohdan 2 mukaan aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus § 183 25.11.2024
Aluehallitus 23.11.2026

1303/00.02.05/2024

Aluehallitus 23.11.2026

10
Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueen päivitetyn yhteistyösopimuksen hyväksyminen (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Koskela Jaana
Putkonen Jyrki
Kuukka Tommi
Ihamäki Veli-Pekka
Yli-Koski Elina
Leppänen Roope

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen.

Käsittely

Päätös

Selostus

Sopimuksen laatimisen oikeudellinen perusta ja sopimuksen sisällölliset vaatimukset

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021, järjestämislaki) 35 §:ssä säädetään terveydenhuollon yhteistyöalueista (YTA). Niistä säädetään puolestaan valtioneuvoston asetuksella (91/2022). Yhteistyöalueista yksi on Etelä-Suomen sosiaali- ja

terveydenhuollon yhteistyöalue, johon kuuluvat Etelä-Karjalan hyvinvointialue, Helsingin kaupunki, HUS-yhtymä, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue, Kymenlaakson hyvinvointialue, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, Päijät-Hämeen hyvinvointialue ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Yhteistyöalueelle tulee järjestämislain mukaan laatia hyvinvointialueiden yhteistyösopimus, jota kutsutaan myös YTA-sopimukseksi. YTA-sopimuksen tarkoituksesta ja sisällöllisistä vaatimuksista säädetään järjestämislain 36 §:ssä. Lainkohdan mukaan YTA-sopimuksen tarkoituksena on varmistaa yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen siltä osin kuin se on tarpeellista hyvinvointialueiden lakisääteisten tehtävien toteutumisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi. Laissa edellytetään lisäksi, että yhteistyösopimuksen on edistettävä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta, tuottavuutta, laatua, asiakas- ja potilasturvallisuutta, tarpeenmukaisuutta, yhdenvertaista saatavuutta, kielellisiä oikeuksia sekä palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien toimivuutta. Sopimuksessa on lisäksi varmistettava, että yhteistyösopimuksen perusteella sosiaali- ja terveydenhuoltoa antavassa toimintayksikössä on tehtävän hoitamiseksi riittävät taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä osaaminen.

Järjestämislain 36.3 §:ssä luetellaan ne asiakokonaisuudet, joissa tapahtuvasta työnjaosta, yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta sopimuksessa tulee ainakin sopia. Nämä ovat seuraavat:

1. väestön palvelutarpeen arviointi ja ennakointi sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen seuranta ja arviointi
2. sosiaalipäivystys ja terveydenhuollon päivystys
3. ensihoitokeskuksen tehtävien järjestäminen ja ensihoidon yhteensovittaminen muun toiminnan kanssa
4. lääkinnällisten tukipalvelujen ja muiden tukipalvelujen järjestäminen ja tuottaminen
5. erikoissairaanhoidon henkilöstön ja osaamisen varmistaminen erikoisaloittain palvelujen tarkoituksenmukaisen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamiseksi

6. sellaisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, jotka harvoin tarvittavina tai erityisen vaativina edellyttävät toistettavuutta tai laaja-alaista erityisosaamista riittävän taidon ja osaamisen saavuttamiseksi ja sen ylläpitämiseksi tai merkittäviä investointeja laitteistoihin, välineisin tai toimitiloihin
7. koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan strateginen suunnitelma ja sen toteuttaminen sekä yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen koordinaatio-, ohjaus- ja neuvontatehtävät näissä toiminnoissa
8. sosiaali- ja terveydenhuollon menetelmien käyttöönoton, käytön ja käytöstä poistamisen alueellisten periaatteiden määrittely niitä koskevat valtakunnalliset linjaukset huomioon ottaen
9. sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja sähköisten palvelujen kehittäminen, asiakas- ja potilastietojen käyttö sekä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain mukaiset velvoitteet niitä koskevat valtakunnalliset linjaukset huomioon ottaen
10. häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen, häiriötilanteiden ja poikkeusolojen hallinta sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueella sekä valmiuskeskuksen toiminnan järjestäminen
11. vaikutuksiltaan laajakantoisia ja taloudellisesti merkittäviä investointeja ja investointia vastaavia sopimukset siltä osin kuin se on tarpeellista edellä tarkoitettujen asioiden kannalta

Järjestämislain 36.4 §:n mukaan yhteistyösopimuksessa tulee sopia myös siinä tarkoitettuihin vastuisiin liittyvästä kustannusten jaosta sikäli kuin siitä ei säädetä järjestämislain 57 §:ssä. Yhteistyösopimuksessa voidaan sopia myös muusta kuin edellä kuvatusta (3 mom) työnjaosta, yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä ja tuottamisessa. Yhteistyösopimus tulee yhteensovittaa lain tarkoittaman kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen kanssa. Sopimuksen sisällöstä ja valmistelusta on annettu lisäksi lakitekstiä tarkentava valtioneuvoston asetus.

Nykytila ja muutosten lähtökohdat

Aluehallitus § 183 25.11.2024
Aluehallitus 23.11.2026

Etelä-Suomen YTA:ssa on voimassa oleva YTA-sopimus, joka on hyväksytty osapuolten ylimmissä päättävissä toimielimissä loppuvuonna 2024.

Pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa on useita kirjauksia, jotka tähtäävät YTA-yhteistyön tiivistämiseen. Hallitusohjelmassa todetaan muun muassa seuraavasti: ”Vahvistetaan hyvinvointialueiden välistä työnjakoa, yhteistyötä ja yhteensovittamista erityisosaamisen saatavuutta koskevissa kysymyksissä, soveltuvin osin myös yhteistyöaluetasolla ja kansallisesti.” ja ” Hallitus […] vahvistaa hyvinvointialueiden välistä sopimista yhteistyöaluetasolla ja kansallisesti.” sekä ”Vahvistetaan yhteistyöalueiden vastuuta koordinoida kustannustehokkuuden parantamista ja yhteisen investointisuunnittelun tekemistä.”

Sosiaali- ja terveysministeriö teki kaikille yhteistyöalueille aloitteen 21.3.2025 YTA-sopimusten päivittämisestä. Aloite perustui hallitusohjelman lisäksi kestävän hyvinvointiyhteiskunnan ministeriryhmän 20.2.2025 tekemiin YTA-ohjauksen vahvistamista koskeviin linjauksiin. STM julkaisi lisäksi 18.6.2025 YTA-sopimisen soveltamisohjeen aloitteen tueksi, jossa annettiin linjauksia YTA-sopimuksen sisällöstä. Soveltamisohjeessa edellytetään yhteistyösopimuksilta aiempaa konkreettisempia kirjauksia alueiden työnjaosta, vastuista, menettelyistä ja kustannustenjaosta. Ohjeessa korostetaan erityisesti palvelutarpeen ennakointia, päivystys- ja ensihoitopalveluja, henkilöstön saatavuuden varmistamista, vaativien palvelujen järjestämistä, TKKI-toimintaa, tiedonhallintaa, varautumista sekä merkittävien investointien yhteensovittamista koskevien kirjausten täsmentämistä. Lisäksi ohjeessa edellytetään, että yhteistyösopimuksissa tulee kuvata niiden toimeenpano, seuranta ja päivittäminen nykyistä yksityiskohtaisemmin.

Myös YTA-sopimuksen sisältöä koskeva velvoittava lainsäädäntö on muuttunut nykyisen sopimuksen hyväksymisen jälkeen. Näitä ovat lasten ja nuorten terapiatakuuta koskevat lakimuutokset (voimaan 1.5.2025), järjestämislain valmiutta ja varautumista koskevien säännösten muutokset (voimaan 1.8.2025), leikkaustoimintaa koskeva terveydenhuoltolain 45 §:n muutos ja siihen liittyvä valtioneuvoston asetus 888/2025 (voimaan 1.10.2025),

keskittämisasetuksen muutos 889/2025 (voimaan 1.10.2025) ja päivystysasetuksen muutos 890/2025 (voimaan 1.10.2025).

Nykyisen sopimuksen keskeinen ohjausrakenne, eli viranhaltijoista koostuvasta yhteistyöalueen ohjausryhmä (YTA-ohjausryhmä) on ohjannut sopimuksen päivityksen valmistelua edellä kuvatuista lähtökohdista. Valmistelussa on analysoitu sosiaali- ja terveysministeriön kesäkuussa 2025 antama soveltamisohje sekä arvioitu sopimuskirjausten riittävyys suhteessa soveltamisohjeeseen ja muuttuneeseen lainsäädäntöön. Samalla sopimusteksti on käyty kokonaisuudessaan läpi, tiivistetty ja yhdenmukaistettu.

Tiivistelmä päivitetyn sopimuksen sisällöstä ja siihen tehdyistä muutoksista

Lähtökohtana on, että nykyistä vastaava sopimuksen porrastettu rakenne säilyy ennallaan. YTA-sopimus muodostaa hyvinvointialueiden, Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen sekä HUS-yhtymän välisen yhteistyön lakisääteisen pääsopimuksen, jota täydennetään toimintaa, vastuita ja kustannustenjakoa tarkentavilla alasopimuksilla. Syyskuussa 2026 voimassa oli 46 YTA-alasopimusta, minkä lisäksi useita uusia alasopimuksia oli valmistelussa.

Sopimukseen on lisätty nykyisen sopimuksen voimaantulon jälkeen tehtyjen lainsäädäntömuutosten edellyttämät kirjaukset. Muutokset koskevat muun muassa lasten ja nuorten terapiatakuuta, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain valmiutta ja varautumista koskevia säännöksiä, terveydenhuoltolain 45 §:ää sekä keskittämis- ja päivystysasetusten muutoksia. Häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumista sekä valmiuskeskuksen toimintaa koskeva luku on kirjoitettu kokonaisuudessaan uudelleen.

Sopimuksen taustaa ja tarkoitusta koskevia kirjauksia on tarkennettu erityisesti pääsopimuksen ja alasopimusten välisen suhteen osalta. Väestön palvelutarpeen arviointia ja ennakointia koskevaa kokonaisuutta on selkeytetty, ja siitä on poistettu nopeasti vanhenevat tilastotiedot. Terveydenhuoltoa koskeviin kirjauksiin on lisätty erikoissairaanhoidon työnjaon vuosittainen tarkasteluprosessi sekä täsmennetty

ensihoitokeskuksen toimintaa ja kehitysvammaisten tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevia kuvauksia.

Lisäksi sopimusta on täydennetty lääkehuollon kansallista tiekarttaa, lääkinnällisten laitteiden hallinnointia, sosiaali- ja kriisipäivystyksiä sekä investointien yhteensovittamista koskevilla kirjauksilla. Uudessa liitteessä määritellään yliopistosairaalatasoiseen toimintaan liittyvät laitteet ja investoinnit. Sopimukseen on myös lisätty kielellisten oikeuksien toteutumisen edistämistä koskeva kohta sekä tarkennettu ohjausryhmän ja työryhmien toimivaltaa ja tehtäviä.

Järjestämislain 37.3 §:n mukaan järjestämissopimuksesta on kuultava STM:ää ennen sen hyväksymistä. Kuulemistilaisuus järjestettiin 26.5.2026. Kuulemistilaisuudessa annetun palautteen perusteella sopimusluonnokseen täsmennettiin jo tehtyihin ja valmisteilla oleviin YTA-alasopimuksiin liittyviä vastuita ja aikatauluja. Vuodelle 2027 on kirjattu tavoitteeksi yhteistyöaluetasoisen alueellisen tietopohjan toteuttaminen. Lisäksi sopimukseen kuvattiin yhteistyö vapaaehtoiseen henkilöstön liikkuvuuteen perustuvien ratkaisujen tunnistamiseksi tilanteissa, joissa yksittäisellä sopijapuolella ei ole käytettävissään tietyn erikoisalan virkalääkäriä. Sopimukseen on tehty lisäksi muita tarkennuksia, mm. ICT:n kehittämisen, hankintojen, käyttöönoton ja häiriöhallinnan toimintatapojen, vaativien sosiaalipalvelujen järjestämisen, ja TKKI-toiminnan rakenteiden ja sekä vastuiden osalta. Sopimukseen on kuvattu myös keskitettyjen leikkausten määrän, laadun ja potilasturvallisuuden seurantaan toimintamalli, joka on integroitu erikoissairaanhoidon yhteistyön vuosikelloon, ja lisäksi ensihoitokeskuksen rakenteet ja toimintamalli on tarkennettu.

Yhteistyöalueen ohjausryhmän arvion mukaan ministeriön ohjaus on otettu laajasti huomioon ja sopimusta on täydennetty siten, että se vastaa muuttuneen lainsäädännön vaatimuksia.

Järjestämislain 37.2 §:n mukaan yhteistyösopimusta valmisteltaessa hyvinvointialueiden on kuultava sosiaali- ja terveysalan koulutusta antavia korkeakouluja sopimuksen mukaisesta koulutus, tutkimus- ja innovaatiotoiminnasta.

Kuuleminen on toteutettu TKKI-koordinoivassa neuvottelukunnassa, jossa on edustus alueen korkeakouluista, yliopistoista ja sosiaalialan osaamiskeskuksista. Neuvottelukunnan jäsenille on toimitettu sopimusluonnos, ja sopimukseen päivityksen yhteydessä esitetyt kirjausmuutokset on käsitelty neuvottelukunnan kokouksessa 30.9.2026. Lisäksi valmiutta ja varautumista koskevat sopimuskirjaukset on laadittu järjestämislaissa edellytetyn mukaisesti yhteistyössä STM:n valmiusyksikön kanssa.

Sopimuksen hyväksyminen

Sopimus esitetään nyt sopijapuolten aluevaltuustojen, Helsingin kaupunginvaltuuston ja HUS-yhtymän yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi. Tarkoituksena on, että sopimus hyväksyttäisiin kuluvan vuoden loppuun mennessä. Sopimus tulee voimaan, kun kaikki sopijapuolet ovat hyväksyneet sopimuksen.

Esteellisyyskysymysten huomiointi päätöksenteossa

Hallintolain 11 §:n mukaan hallintoasiassa asianosainen on se, jonka etua, oikeutta tai velvollisuutta asia koskee. YTA-sopimuksen hyväksymistä koskevassa asiassa asianosaisia ovat sopimuksen sopijapuolet.

Hallintolain 28 §:n mukaan virkamies ja vastaavasti monijäsenisen toimielimen jäsen on esteellinen, jos hän on palvelussuhteessa asianosaiseen (palvelussuhdejäävi, 4 k.) tai jos hän on asianosaisen yhteisön hallituksen jäsen taikka toimitusjohtajaa vastaavassa asemassa asianosaisessa yhteisössä (yhteisöjäävi, 5 k.).

Hyvinvointialuelain 102.4 §:ssä on säädetty poikkeuksesta yhteisöjääviin, jonka mukaan yhteisöjääviä ei sovelleta hyvinvointialueen palveluksessa oleviin tai luottamushenkilöihin, vaikka he olisivat edellä mainitussa asemassa hyvinvointiyhtymässä. Esteellisyys syntyy kuitenkin, jos hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän välillä on intressiristiriita. Sopimuksen hyväksymisessä katsotaan aina vallitsevan intressiristiriidan, vaikka sopimus olisi neuvoteltu hyvässä yhteisymmärryksessä.

Aluehallitus § 183 25.11.2024
Aluehallitus 23.11.2026

Edellä mainitusta seuraa, että yhden YTA-sopimuksen sopijapuolen palveluksessa olevat, hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtajaa vastaavassa asemassa olevat ovat esteellisiä osallistumaan YTA-sopimuksen käsittelyyn toisen osapuolen päätöksenteossa.

Toimivalta

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 37 §:n mukaan kunkin hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyy yhteistyösopimuksen.

Liitteet

12 Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimus 2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aluevaltuusto 10.12.2024 § 68

§ 68

Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Koskela Jaana

Päätösehdotus

Aluehallitus § 183 25.11.2024
Aluehallitus 23.11.2026

Aluevaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Liitteet

13 Ehdotus Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimukseksi

Oheismateriaali

Tiedoksi
Täytäntöönpano

Etelä-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueet, HUS-yhtymä

Päätöshistoria

Aluehallitus 25.11.2024 § 183

§ 183

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen.

Käsittely

Jäsen Piirtola poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi klo 13.40-13.41 (esteellisyyden peruste: hallintolaki 28.1 § kohta 5).

Kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja Westerholm poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi klo 13.40-13.41 (esteellisyyden peruste: hallintolaki 28.1 § kohta 3).

Aluehallitus § 183 25.11.2024
Aluehallitus 23.11.2026

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Sopimuksen laatimisen oikeudellinen perusta

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021, jäljempänä järjestämislaki) 35 §:n mukaan hyvinvointialueiden järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon alueellista yhteensovittamista, kehittämistä ja yhteistyötä varten on viisi sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöaluetta (YTA), joihin kuuluvat hyvinvointialueet säädetään valtioneuvoston asetuksella. Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n mukaan Etelä-Suomen yhteistyöalueeseen kuuluvat Etelä-Karjalan hyvinvointialue, Helsingin kaupunki, HUS-yhtymä, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue, Kymenlaakson hyvinvointialue, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, Päijät-Hämeen hyvinvointialue ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Järjestämislain 36.1 §:n mukaan samaan yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden on tehtävä yhteistyösopimus valtuustokausittain. Lainkohdan mukaan yhteistyösopimuksen tarkoituksena on varmistaa yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen siltä osin kuin se on tarpeellista hyvinvointialueiden lakisääteisten tehtävien toteutumisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi.

Järjestämislain 36.2 §:n mukaan yhteistyösopimuksen on edistettävä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta, tuottavuutta, laatua, asiakas- ja potilasturvallisuutta, tarpeenmukaisuutta, yhdenvertaista saatavuutta, kielellisiä oikeuksia sekä palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien toimivuutta. Sopimuksessa on lisäksi varmistettava, että yhteistyösopimuksen perusteella sosiaali- ja terveydenhuoltoa antavassa toimintayksikössä on tehtävän hoitamiseksi riittävät taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä osaaminen.

Lainkohdan 3 momentissa on puolestaan lueteltu ne asiakokonaisuudet, joissa tapahtuvasta työnjaosta, yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta sopimuksessa tulee ainakin sopia. Nämä ovat seuraavat:

1) väestön palvelutarpeen arviointi ja ennakointi sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen seuranta ja arviointi

2) sosiaalipäivystys ja terveydenhuollon päivystys

3) ensihoitokeskuksen tehtävien järjestäminen ja ensihoidon yhteensovittaminen muun toiminnan kanssa

4) lääkinnällisten tukipalvelujen ja muiden tukipalvelujen järjestäminen ja tuottaminen

5) erikoissairaanhoidon henkilöstön ja osaamisen varmistaminen erikoisaloittain palvelujen tarkoituksenmukaisen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamiseksi

6) sellaisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, jotka harvoin tarvittavina tai erityisen vaativina edellyttävät toistettavuutta tai laaja-alaista erityisosaamista riittävän taidon ja osaamisen saavuttamiseksi ja sen ylläpitämiseksi tai merkittäviä investointeja laitteistoihin, välineisin tai toimitiloihin

7) koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan strateginen suunnitelma ja sen toteuttaminen sekä yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen koordinaatio-, ohjaus- ja neuvontatehtävät näissä toiminnoissa

8) sosiaali- ja terveydenhuollon menetelmien käyttöönoton, käytön ja käytöstä poistamisen alueellisten periaatteiden määrittely niitä koskevat valtakunnalliset linjaukset huomioon ottaen

9) sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja sähköisten palvelujen kehittäminen, asiakas- ja potilastietojen käyttö sekä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain mukaiset velvoitteet niitä koskevat valtakunnalliset linjaukset huomioon ottaen

10) häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen sekä laissa tarkoitetun valmiuskeskuksen toiminnan järjestäminen

11) vaikutuksiltaan laajakantoisia ja taloudellisesti merkittäviä investointeja ja investointia vastaavat sopimukset siltä osin kuin se on tarpeellista edellä tarkoitettujen asioiden kannalta.

Järjestämislain 36.4 §:n mukaan yhteistyösopimuksessa tulee sopia myös siinä tarkoitettuihin vastuisiin liittyvästä kustannusten jaosta sikäli kuin siitä ei säädetä järjestämislain 57 §:ssä. Yhteistyösopimuksessa voidaan sopia myös muusta kuin edellä kuvatusta (3 mom) työnjaosta, yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä ja tuottamisessa. Yhteistyösopimus tulee

yhteensovittaa lain tarkoittaman kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen kanssa. Sopimuksen sisällöstä ja valmistelusta on annettu lisäksi lakitekstiä tarkentava valtioneuvoston asetus

Valmisteluprosessin kuvaus
Eteläisen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen valmistelu käynnistyi lokakuussa 2023 pidetyllä sopimusvalmistelun ohjausryhmän kokouksella. Sopijapuolet nimesivät ohjausryhmään edustajan viranhaltijajohdostaan. Ohjausryhmän puheenjohtajana on toiminut HUS-yhtymän johtajaylilääkäri Markku Mäkijärvi. Ohjausryhmä organisoi sopimusvalmistelun neljään työryhmään, jotka vastasivat sopimusluonnoksen valmistelusta. Kullekin työryhmälle annettiin valmisteltavaksi kolmesta neljään järjestämislain 36.3 §:ssa tarkoitettua asiakokonaisuutta. Työryhmät muodostuivat sopijapuolten nimeämistä asiantuntijoista.

Sopimuksen valmisteluprosessin etenemistä ja odotuksia valmistelun suhteen käsiteltiin STM:n 19.12.2023 järjestämässä Eteläisen alueen yhteistyöalueneuvottelussa. Sopijapuolten lisäksi neuvotteluissa oli mukana edustus STM:stä, VM:stä, SM:stä ja THL:stä. Neuvotteluissa pidettiin tärkeänä lähtökohtana sitä, että sopimus ei rajoitu vain erikoissairaanhoitoon, vaan kattaa myös perusterveydenhuollon, sosiaalipalvelut ja toiminnan integraation. Neuvotteluiden pöytäkirjassa todettiin lisäksi, että Eteläisellä yhteistyöalueella on tehty jo pidempään yhteistyötä tukipalveluissa, eikä helppoja synergiaetuja ole yhtä helposti tunnistettavissa kuin muilla yhteistyöalueilla. Ohjausryhmän ja työryhmien valmistelemasta sopimusluonnoksesta on kuultu järjestämislain 37.3 §:n edellyttämällä tavalla sosiaali- ja terveysministeriötä. STM:n 12.6.2024 sopimusluonnoksesta antama lausunto on otettu huomioon lopullisessa sopimustekstissä. Sopimusluonnos on ollut sopijapuolten organisaatioissa kahdesti laajalla kommenttikierroksella, sekä keväällä että alkusyksystä 2024, ja myös näin saadut kommentit on huomioitu lopullisessa sopimusversiossa.

Järjestämislain 37.2 §:n mukaan yhteistyösopimusta valmisteltaessa on kuultava sosiaali- ja terveysalan koulutusta antavia korkeakouluja sovittaessa koulutus-, tutkimus- ja innovaatiotoiminnasta. Valmistelun aikana mainittuja korkeakouluja on kuultu 9.2.2024 järjestetyssä kuulemistilaisuudessa, ja korkeakouluilla on ollut myös mahdollisuus antaa kirjalliset kommenttinsa huomioitavaksi sopimusvalmistelussa. Lisäksi järjestämislain 37.2 §:n mukaisesti sopimusluonnos on valmisteltu valmiuden ja

varautumisen tehtävien osalta yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

Sopimusluonnoksen valmisteluprosessin aikana on huomioitu myös yhteensopivuus kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen kanssa.

Sopimuksen yleinen kuvaus ja sopimuksen seurantarakenteet

Esityslistan liitteenä on ehdotus eteläisen yhteistyöalueen ensimmäiseksi yhteistyösopimukseksi. Varsinainen sopimusteksti on pituudeltaan noin 50 sivua, ja lisäksi sopimukseen kuuluu neljä liitettä. Sopimusteksti jakautuu kahteenkymmeneen lukuun, joista kaksitoista lukua on varsinaista sopimuksen sisältöä, seitsemän lukua sopimusjuridiikkaa ja sopimusteknisiä kirjauksia on yksi luku koskien sopimuksen toimeenpanoa ja seurantaa.

Tarkoituksena on, että yhteistyösopimus toimii luonteeltaan pääsopimuksena, jonka nojalla voidaan tarkemmin sopia kahden tai useamman sopijapuolen välisestä yhteistyöstä erillisillä sopimuksilla, joita kutsutaan YTA-alasopimuksiksi. Sopijapuolet hyväksyvät YTA-alasopimukset omien sisäisten ohjeidensa mukaisesti. Olemassa olevia yhteistyöjärjestelyjä koskevia sopimuksia (esim. diagnostiikkapalveluihin liittyen) pidetään jatkossa tässä tarkoitettuina yhteistyösopimukseen perustuvina YTA-alasopimuksina.

Sopimus ei sisällä olennaisia muutoksia sopijapuolten väliseen työnjakoon. Sopimus on laadittu niistä lähtökohdista, että se mahdollistaa sopijapuolten välisen yhteistyön ja luo sille juridisia edellytyksiä ja huomioi sopijapuolia koskevat lakisääteiset velvoitteet (esim. sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus). Sopimus ei suoraan velvoita tietynlaiseen yhteistyöhön. Koska tarpeet ja tilanteet voivat muuttua nopeastikin, ei yksittäistä yhteistyömuotoa kannata sitoa yhdeksän sopijapuolen väliseen sopimukseen, jonka muuttaminen on hallinnollisesti pitkäkestoinen prosessi. Huomattavasti tarkoituksenmukaisempaa on perustaa tarkempi yhteistyö edellä mainituille YTA-alasopimuksille, joiden mahdollinen muuttaminen on yksinkertaisempaa.

Yhteistyösopimuksessa määritellään myös sen seurantarakenteet, jotka muodostuvat viranhaltijoista koostuvasta yhteistyöalueen ohjausryhmästä (YTA-ohjausryhmä) ja sen nimittämistä työryhmistä. Näiden toiminta ja tehtävät määritellään myös sopimuksessa.

Sopimuksen hyväksyminen

Sopimus esitetään nyt sopijapuolten aluevaltuustojen, Helsingin kaupunginvaltuuston ja HUS-yhtymän yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi. Tarkoituksena on, että sopimus hyväksyttäisiin kuluvan vuoden loppuun mennessä. Sopimus tulee voimaan, kun kaikki sopijapuolet ovat hyväksyneet sopimuksen. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain (616/2021) 1 §:n mukaan hyvinvointialueiden yhteistyösopimus tulee laatia vuoden 2025 loppuun mennessä, eli sopimus valmistuu nyt vuotta ennen lain asettamaa takarajaa. Myös sosiaali- ja terveysministeriö on esittänyt toiveen, että sopimus hyväksyttäisiin laissa säädettyä nopeammassa aikataulussa.

Esteellisyyskysymysten huomiointi päätöksenteossa

Hallintolain 11 §:n mukaan hallintoasiassa asianosainen on se, jonka etua, oikeutta tai velvollisuutta asia koskee. YTA-sopimuksen hyväksymistä koskevassa asiassa asianosaisia ovat sopimuksen sopijapuolet.

Hallintolain 28 §:n mukaan virkamies ja vastaavasti monijäsenisen toimielimen jäsen on esteellinen, jos hän on palvelussuhteessa asianosaiseen (palvelussuhdejäävi, 4 k.) tai jos hän on asianosaisen yhteisön hallituksen jäsen taikka toimitusjohtajaa vastaavassa asemassa asianosaisessa yhteisössä (yhteisöjäävi, 5 k.)

Hyvinvointialuelain 102.4 §:ssä on säädetty poikkeuksesta yhteisöjääviin, jonka mukaan yhteisöjääviä ei sovelleta hyvinvointialueen palveluksessa oleviin tai luottamushenkilöihin, vaikka he olisivat edellä mainitussa asemassa hyvinvointiyhtymässä. Esteellisyys syntyy kuitenkin, jos hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän välillä on intressiristiriita. Sopimuksen hyväksymisessä katsotaan aina vallitsevan intressiristiriidan, vaikka sopimus olisi neuvoteltu hyvässä yhteisymmärryksessä.

Edellä mainitusta seuraa, että yhden YTA-sopimuksen sopijapuolen palveluksessa olevat, hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtajaa vastaavassa asemassa olevat ovat esteellisiä osallistumaan YTA-sopimuksen käsittelyyn toisen osapuolen päätöksenteossa.

Toimivalta

Aluehallitus	§ 183	25.11.2024
Aluehallitus		23.11.2026

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 37.3 §:n mukaan kunkin hyvinvointialeen aluevaltuusto hyväksyy yhteistyösopimuksen.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus	§ 5	9.2.2026
Aluevaltuusto	§ 4	24.2.2026
Aluehallitus		23.11.2026

5057/00.02.01/2025

Aluehallitus 23.11.2026

11
Aluevaltuuston 24.2.2026 § 4 päätöksen tarkistaminen koskien omavelkaisen takauksen myöntämistä Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n lainalle (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Purmonen Elina
Villgren Kati
Syrjänen Markus
Moisala Jarno
Keskitalo Tuomas
Päivärinta Ari
Turunen Timo

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. tarkistaa aluevaltuuston 24.2.2026 § 4 tekemää Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n takauspäätöstä niin, että 100 % omavelkainen takaus myönnetään Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n Kuntarahoitus Oyj:ltä otettaville lainoille, joiden pääoma on yhteensä enintään 3 800 000 euroa. Muilta osin kumotaan aiemman päätöksen kohta 1;

2. että lainan laina-aika saa olla korkeintaan 30 vuotta. Lainan muista ehdoista (tarkempi laina-aika, korkoperuste, lainan lyhennysohjelma) päätetään tarkemmin lainasopimuksessa;

3. että takaus kattaa lainan pääoman lisäksi korot, viivästyskorot, kulut sekä muut mahdolliset lainan liitännäiskustannukset;

Aluehallitus	§ 5	9.2.2026
Aluevaltuusto	§ 4	24.2.2026
Aluehallitus		23.11.2026

4. että takaus on täysimääräisenä voimassa niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti maksettu luotonantajalle. Hyvinvointialueen takausvastuun vastavakuudeksi pyydetään kiinteistöyhtiön ottama pankkitakaus tai vastaava takaus;

5. että takaukselle maksettava takauspalkkio on 0,5 % vuodessa (p.a.). Provisio lasketaan kunkin vuoden lopussa olevasta lainamäärästä ja provisio maksetaan seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä ja

6. lisäksi tarkistaa aluevaltuuston 24.2.2026 § 4 päätöksen kohtaa 6 seuraavasti: Aluevaltuusto valtuuttaa talousjohtajan neuvottelemaan lainan tarkemmista ehdosta Uudenmaan vammaispalvelut Oy:n kanssa.

Käsittely

Päätös

Selostus

Aluevaltuusto päätti 24.2.2026 § 4 myöntää Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n lainalle 4 000 000 euron omavelkaisen takauksen erityisen vaativan tuen asumisyksikön rakentamiseen. Aluehallitus on päättänyt toimitilan hankesuunnitelmasta 9.2.2026 § 5.

Aluevaltuuston päätöksen jälkeen on tarkentunut, että Uudenmaan Vammaispalvelut Oy nostaa lainan Kuntarahoitus Oyj:lta. Nostettavan lainan pääoma on enintään 3 800 000 euroa. Kuntarahoitus Oyj ja Uudenmaan Vammaispalvelut Oy ovat sopineet, että lainapääoma tullaan jakamaan kahteen velkakirjaan niin, että ensimmäisen velkakirjan lainapääoma on 2 500 000 euroa ja toisen velkakirjan lainapääoma on enintään 1 300 000 euroa. Ensimmäisen lainapääoman (2 500 000 euroa) osalta hyvinvointialuejohtaja on tehnyt päätöksen takaussitoumuksen allekirjoittamisesta 14.8.2026 § 77 aluevaltuuston päätöksen 24.2.206 § 4 perusteella.

Aluehallitus	§ 5	9.2.2026
Aluevaltuusto	§ 4	24.2.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Toisen lainapääoman nosto (enintään 1 500 000 euroa) ja siihen annettava hyvinvointialuejohtajan allekirjoittama takaussitoumus ajoittuu vuodelle 2027 hankkeen vaatiman rahoitustarpeen mukaan.

Tällä päätöksellä päivitetään aluevaltuuston aikaisemmin tekemää päätöstä niin, että 100 %:sti taattava lainapääoma on enintään 3 800 000 euroa. Lisäksi Kuntarahoitus Oyj on edellyttänyt aiemmin tehdyn päätöksen tarkentamista. Aluevaltuuston tekemää takauspäätöstä 24.2.2026 § 4 tarkennetaan päätösesityksen mukaisesti.

Tämänhetkisen arvion mukaan Espoon Viherlaakson rakennettava erityisen tuen asumisyksikkö valmistuu syksyllä 2027.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 § kohdan 41 perusteella aluehallitus päättää merkittävistä toimitilojen hankesuunnitelmista. Vammaispalveluiden erityisen vaativan tuen asumisyksikkö on aluehallituksessa 10.2.2025 § 36 päätetyn toimitilaohjelman mukainen merkittävä tilahanke.

Hyvinvointialuelain 22 § kohdan 9 mukaan on aluevaltuuston tehtävänä päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Liitteet

Oheismateriaali

- Hankesuunnitelma - vammaispalveluiden erityisen vaativan tuen yksikkö

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aluehallitus	§ 5	9.2.2026
Aluevaltuusto	§ 4	24.2.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Päätöshistoria

Aluevaltuusto 24.02.2026 § 4

§ 4

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää myöntää Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n nostamalle lainalle omavelkaisen takauksen hankkeen toteuttamiskustannuksia varten seuraavilla ehdoilla:

- Takaus on enintään 4 000 000 euroa, mutta lainalle annettava takauksen määrä ei saa ylittää hankkeen toteuttamiskustannuksia.

- Lainan laina-aika saa olla korkeintaan 30 vuotta. Lainan muista ehdoista (tarkempi laina-aika, korkoperuste, lainan lyhennysohjelma) päätetään tarkemmin lainasopimuksessa.

- Takaus kattaa lainan pääoman lisäksi korot, viivästyskorot, kulut sekä muut mahdolliset lainan liitännäiskustannukset.

- Takaus on täysimääräisenä voimassa niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti maksettu luotonantajalle. Hyvinvointialueen takausvastuun vastavakuudeksi pyydetään kiinteistöyhtiön ottama pankkitakaus tai vastaava takaus.

- Takaukselle maksettava takauspalkkio on 0,5 % vuodessa (p.a.). Provisio lasketaan kunkin vuoden lopussa olevasta lainamäärästä ja provisio maksetaan seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

Aluehallitus	§ 5	9.2.2026
Aluevaltuusto	§ 4	24.2.2026
Aluehallitus		23.11.2026

- Aluevaltuusto valtuuttaa talousjohtajan päättämään lainan tarkemmista ehdoista.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 09.02.2026 § 5

§ 5

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan hankesuunnitelman ja

2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää myöntää

Aluehallitus	§ 5	9.2.2026
Aluevaltuusto	§ 4	24.2.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n nostamalle lainalle omavelkaisen takauksen hankkeen toteuttamiskustannuksia varten seuraavilla ehdoilla:

- Takaus on enintään 4 000 000 euroa, mutta lainalle annettava takauksen määrä ei saa ylittää hankkeen toteuttamiskustannuksia.

- Lainan laina-aika saa olla korkeintaan 30 vuotta. Lainan muista ehdoista (tarkempi laina-aika, korkoperuste, lainan lyhennysohjelma) päätetään tarkemmin lainasopimuksessa.

- Takaus kattaa lainan pääoman lisäksi korot, viivästyskorot, kulut sekä muut mahdolliset lainan liitännäiskustannukset.

- Takaus on täysimääräisenä voimassa niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti maksettu luotonantajalle. Hyvinvointialueen takausvastuun vastavakuudeksi pyydetään kiinteistöyhtiön ottama pankkitakaus tai vastaava takaus.

- Takaukselle maksettava takauspalkkio on 0,5 % vuodessa (p.a.). Provisio lasketaan kunkin vuoden lopussa olevasta lainamäärästä ja provisio maksetaan seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

- Aluevaltuusto valtuuttaa talousjohtajan päättämään lainan tarkemmista ehdoista.

Käsittely

2. varapuheenjohtaja Cederlöf ja aluevaltuuston puheenjohtaja Katainen olivat esteellisinä poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn ajan klo 12.25–12.27 (esteellisyyden peruste: hallintolaki 28.1 § kohta 5).

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Hankesuunnitelman lukuun 2.2.1 lisätään seuraava teksti: "Asumisyksikössä turvataan palvelu suomeksi ja ruotsiksi."

ja

Aluehallitus	§ 5	9.2.2026
Aluevaltuusto	§ 4	24.2.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Hankesuunnitelman lukuun 2.2.2 lisätään seuraava teksti: ”Tulevien palvelutarpeessa olevien asiakkaiden äidinkieli on tärkeää turvata suomeksi ja ruotsiksi.”

Henkilöstöjohtaja Sarekoski saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 12.25.

Laatu- ja asiakasturvallisuuspäällikkö Janhunen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.25.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti:

1. hyväksyä liitteenä olevan hankesuunnitelman seuraavilla muutoksilla:

Hankesuunnitelman lukuun 2.2.1 lisätään seuraava teksti: "Asumisyksikössä turvataan palvelu suomeksi ja ruotsiksi."

ja

Hankesuunnitelman lukuun 2.2.2 lisätään seuraava teksti: ”Tulevien palvelutarpeessa olevien asiakkaiden äidinkieli on tärkeää turvata suomeksi ja ruotsiksi.”

ja

2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää myöntää Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n nostamalle lainalle omavelkaisen takauksen hankkeen toteuttamiskustannuksia varten seuraavilla ehdoilla:

- Takaus on enintään 4 000 000 euroa, mutta lainalle annettava takauksen määrä ei saa ylittää hankkeen toteuttamiskustannuksia.

- Lainan laina-aika saa olla korkeintaan 30 vuotta. Lainan muista ehdoista (tarkempi laina-aika, korkoperuste, lainan lyhennysohjelma) päätetään tarkemmin lainasopimuksessa.

- Takaus kattaa lainan pääoman lisäksi korot, viivästyskorot,

Aluehallitus	§ 5	9.2.2026
Aluevaltuusto	§ 4	24.2.2026
Aluehallitus		23.11.2026

kulut sekä muut mahdolliset lainan liitännäiskustannukset.

- Takaus on täysimääräisenä voimassa niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti maksettu luotonantajalle. Hyvinvointialueen takausvastuun vastavakuudeksi pyydetään kiinteistöyhtiön ottama pankkitakaus tai vastaava takaus.

- Takaukselle maksettava takauspalkkio on 0,5 % vuodessa (p.a.). Provisio lasketaan kunkin vuoden lopussa olevasta lainamäärästä ja provisio maksetaan seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

- Aluevaltuusto valtuuttaa talousjohtajan päättämään lainan tarkemmista ehdoista.

Selostus

Erityisen vaativan tuen asumisyksikön hankesuunnitelma

Aluevaltuusto on päättänyt 11.6.2024 § 36 palvelujen verkoston kehittämisen strategiset linjaukset. Linjausten mukaan vammaisten asumispalveluissa palvelujen verkosto mitoitetaan vastaamaan palvelutarvetta. Erityisen vaativan asumisen asiakaspaikkoja lisätään omassa palvelutuotannossa palvelustrategian mukaisesti.

Aluehallitus on päättänyt 10.2.2025 § 36 toimitilaohjelmasta, jolla toimeenpannaan valtuuston päättämiä palvelujen verkoston linjauksia. Vammaispalveluiden erityisen vaativan tuen asumisyksikkö on toimitilaohjelman mukainen tilahanke ja sen hankesuunnitelma tuodaan aluehallituksen päätettäväksi.

Liitteenä olevassa erityisen vaativan tuen asumisyksikön hankesuunnitelmassa kuvataan

- palvelutuotannon tarve,

- tilahankkeen toteutustapa ja tilahankinnan strategiset periaatteet,

- asiakas- ja henkilöstövaikutukset, vaikutukset palveluverkkoon sekä

- hankkeen kokonaistaloudellinen tarkastelu, rahoitussuunnitelma ja aikataulu.

Erityisen vaativan tuen asumisyksikön toteuttamiskustannuksiin nostettavan lainan omavelkainen takaaminen

Hankesuunnitelman kohteena olevan erityisen tuen vaativan tuen asumisyksikön rakennuttaa ja vuokraa hyvinvointialueelle Uudenmaan Vammaispalvelut Oy. Uudenmaan Vammaispalvelut Oy esittää, että hyvinvointialue myöntäisi 100 % omavelkaisen takauksen hankkeen toteuttamista varten.

Omavelkaisen takauksen myöntäminen on arvioitu perustelluksi, koska yhtiön lainalleen saama takaus parantaa rahoittajien näkökulmasta lainan vakuusasemaa ja vaikuttaa siten suoraan yhtiön rahoituskustannuksiin, joista hyvinvointialue viime kädessä itse vastaa.

Omavelkaiselle takaukselle asetettujen oikeudellisten reunaehtojen arviointi

Hyvinvointialuelain 134 § 1 mom. mukaan hyvinvointialueen myöntämä laina taikka takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa hyvinvointialueen kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Hyvinvointialue ei saa myöntää lainaa taikka takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Hyvinvointialueen edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla.

Hyvinvointialuelain 134 § 2 mom. mukaan hyvinvointialue voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu hyvinvointialuekonserniin, se on hyvinvointialueiden yhteisessä määräysvallassa, yhden tai useamman hyvinvointialueen ja valtion yhteisessä määräysvallassa taikka yhden tai

Aluehallitus	§ 5	9.2.2026
Aluevaltuusto	§ 4	24.2.2026
Aluehallitus		23.11.2026

useamman hyvinvointialueen ja yhden tai useamman kunnan yhteisessä määräysvallassa.

Hyvinvointialuelain 134 § 4 mom. mukaan hyvinvointialueen on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään. Näissä säädöksissä on kysymys ns. valtiontuesta. Hyvinvointialuelain perusteluissa todetaan mm. ”Mikäli julkisyhteisön antamat lainat tai takaukset eivät anna etua, ne eivät ole valtiontukea vaan niissä noudetaan tavanomaisia markkinaehtoja”.

Em. hyvinvointialuelain säännökset toteutuvat tässä tapauksessa, koska Uudenmaan Vammaispalvelut Oy on hyvinvointialueiden yhteisesti omistama yhtiö, hyvinvointialueen taloudellinen riski varmistetaan yhtiön pitkäaikaisella vuokrasopimuksella sekä vastavakuuksilla.

Aluevaltuusto on kokouksessaan 15.11.2022 § 81 päättänyt rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteista. Asiakirjassa määritellään tarkemmin ne ehdot, joilla hyvinvointialue voi halutessaan myöntää takauksia. Tämä päätös on valmisteltu päätöksentekoon em. asiakirjan mukaisesti.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 § kohdan 41 perusteella aluehallitus päättää merkittävistä toimitilojen hankesuunnitelmista. Vammaispalveluiden erityisen vaativan tuen asumisyksikkö on aluehallituksessa 10.2.2025 § 36 päätetyn toimitilaohjelman mukainen merkittävä tilahanke.

Hyvinvointialuelain 22 § kohdan 9 mukaan on aluevaltuuston tehtävänä päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Liitteet

Oheismateriaali

Aluehallitus	§ 5	9.2.2026
Aluevaltuusto	§ 4	24.2.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 23.11.2026

221/02.05.00/2022

Aluehallitus 23.11.2026

12
Pelastuslaitoksen valvonta- ja palvelumaksujen tarkistaminen 1.1.2027 alkaen (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ihamäki Veli-Pekka

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. ottaa käyttöön liitteenä olevat Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen valvonta- ja palvelumaksut 1.1.2027 alkaen ja

2. oikeuttaa pelastusjohtajan sopimaan tarvittaessa ei-lakisääteisten tehtävien hoitamisesta perittävän maksun suuruuden tilaajan kanssa.

Käsittely

Päätös

Selostus

Aluevaltuusto hyväksyi pelastuslaitoksen valvonta- ja palvelumaksut 1.1.2026 alkaen 9.12.2025 § 103.

Pelastuslain (379/2011) 96 §:n mukaisesti hyvinvointialueen pelastusviranomainen voi periä eräistä suoritteista maksuja. Pelastuslain mukaisesti maksuja voi periä:

1) pelastuslain 79 §:ssä tarkoitetun valvontasuunnitelman mukaisen palotarkastuksen tai muun valvontatoimenpiteen suorittamisesta;

2) tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn paloilmoittimen toistuva erheellinen toiminta;

3) tehtävästä, joka on muussa laissa erikseen säädetty maksulliseksi. (Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta, 390/2005 131 §).

Pelastuslain 96 §:ssä tarkoitetut maksut saadaan periä kohteen omistajalta, haltijalta tai toiminnan harjoittajalta.

Pelastuslain 96 §:ssä (8.7.2022/616) tarkoitetuista hyvinvointialueen pelastusviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta ja perittävien maksujen suuruudesta päättämisestä säädetään hyvinvointialueesta annetussa laissa. Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 22 §:n mukaisesti hyvinvointialueen aluevaltuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista sekä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista.

Asiakasmaksuihin esitetään vuodelle 2027 päivityksiä kustannusten nousun vuoksi sekä kansallisesti yhteisten perusteiden mukaisesti.

Uudenmaan pelastuslaitoksilla on ollut käytössä yhdenmukaiset valvonta- ja palvelumaksut 1.1.2020 lähtien asiakaspalvelun yhdenmukaistamiseksi. Yhdenmukaiset valvonta- ja palvelumaksut koskevat onnettomuuksien ehkäisyn valvontatoiminnasta ja erheellisistä paloilmoituksista perittäviä maksuja. Valvonta- ja palvelumaksut on laskettu yhdenmukaisilla määräytymisperusteilla ja niiden korotusesityksistä sovitaan yhteisesti. Pelastuslaitosten kumppanuusverkostossa on laadittu yhteiset perusteet valvonta- ja palvelumaksujen määräytymiseksi (https://www.pelastuslaitokset.fi/julkaisut/taksaopas).

Uudenmaan pelastuslaitosten onnettomuuksien ehkäisyn ohjausryhmä päivitti valvontatoiminnan hinnoittelutaulukkoa ja

eri valvontatehtävistä perittävien maksujen kokonaishinnoittelua. Liitteenä olevan taulukon mukaiset perittävät maksut ovat pääosin yhdenmukaiset koko Uudenmaan alueella.

Valmistellut muutokset valvonta- ja palvelumaksuihin

Laskennassa käytettyyn tuntiveloitukseen on tehty hyvinvointialueindeksikorotus (2,71 %) ja lisäksi huomioitu muita kohonneita kustannuksia.

Valvonnan tuntimaksun osalta esitetty uusi tuntimaksu on 63 euroa / alkava tunti (57 euroa vuonna 2026).

Yleisen palotarkastuksen valvontamaksua varten on taulukkoon määritelty valmiiksi seuraavat kolme luokkaa perusmaksulle:
- määräaikainen palotarkastus, suuri kohde, maksuluokka 1 (Sisältää 6 h työaikaa)
- määräaikainen palotarkastus, keskisuuri kohde, maksuluokka 2 (Sisältää 4 h työaikaa)
- määräaikainen palotarkastus, pieni kohde, maksuluokka 3 (Sisältää 3 h työaikaa).

Perusmaksuun sisältyvän työajan ylityksestä peritään 63,00 € / alkava tunti.

Kemikaaliturvallisuuslainsäädännön mukaiset maksut

Kemikaaliturvallisuuslainsäädännön mukaisissa maksuissa on erikseen ilmoituksen käsittelyyn, päätökseen ja päätöksen valmisteluun liittyvät tehtävät ja tämä on määritelty kohteen vaativuuden ja arvioidun ajankäytön mukaan kolmeen luokkaan. Käyttöönottoon liittyvästä tarkastuksesta peritään maksu erikseen. Aina suunniteltu toiminta ei käynnistykään ja tarkastusta ei siten ole tarvetta tehdä.

Luokkaan 1 menevät tapaukset, kun yksi seuraavista toteutuu:
1) ilmoittajalla on yksi ilmoitusrajan ylittävä vaarallinen kemikaali, jonka lisäksi voi olla vähäisissä määrin enintään kahta muuta vaarallista kemikaalia (muiden kemikaalien määrä enintään 20 % niiden ilmoitusrajasta).

2) tilapäinen kemikaalipäätös, esimerkiksi työmaat tai yleisötapahtumat
3) aikaisemman kemikaalipäätöksen päivitys muuttuneiden kemikaalien tai prosessin osalta.

Luokkaan 2 menevät tapaukset, kun yksi seuraavista toteutuu:
1) ilmoittajalla on useampi vaarallinen kemikaali, joista vähintään yksi nimetty kemikaali ylittää ilmoitusrajan
2) tai yhteenlaskettuna useat vaaralliset kemikaalit ovat suhdeluvultaan ≥ 1.
3) tai yksi ilmoitusrajan ylittävä vaarallinen kemikaali ja vähintään yksi kohta seuraavista luokitteluperusteista
- toiminta vaatii paloilmoitinjärjestelmän ja/tai sammutuslaitteiston
- toiminta on luokiteltu palovaarallisuusluokkaan 2
- toiminta edellyttää vähäistä poikkeamaa standardeista
- toiminta edellyttää pieniä rakenteellisia muutoksia, esimerkiksi erillisen ilmanvaihdon asennusta.

Luokkaan 3 menevät tapaukset, kun:
- ilmoittajalla on yksi tai useampi ilmoitusrajan ylittävä nimetty vaarallinen kemikaali TAI yhteenlaskettuna useat vaaralliset kemikaalit ovat suhdeluvultaan ≥ 1
- ja edellisten lisäksi
o toiminta vaatii paloilmoitinjärjestelmän ja yhden tai useamman eri sammutuslaitteiston
o rakennus vaatii kiinteän sammutusvesiputkiston huomioimisen kemikaalien säilytyksessä (esim. rakennusvaatimus tai veteen reagoivat kemikaalit)
o rakennus vaatii erityisen sammutusjärjestelyn, joka vaikuttaa kemikaaleihin
o P0-paloluokan rakennus, kun kemikaaliturvallisuus vaikuttaa oleellisesti
o henkilö- tai ympäristöturvallisuuden näkökulmasta erittäin haastava kohde/vaativan rakentamisen kohteet.
o erillistä sammutusjätevesisuunnittelua vaativa kohde
o pohjavesialueella oleva toiminta, jossa käsitellään tai varastoidaan ympäristölle vaarallisia kemikaaleja
o mm. suojellut rakennukset, kulttuurihistorialliset omaisuuskohteet, jotka vaativat erityishuomiointia kemikaalipäätöksessä.

o käytetään kansallisella tasolla uutta teknologiaa tai uusi prosessi.
o edellyttää muiden lupaviranomaisten osallistamista kemikaalipäätöksen perusteella.
o selkeät poikkeamat standardeista tai standardeja ei ole vielä laadittu.
o toiminta vaatii rakenteellisia muutoksia, esimerkiksi uuden palo-osaston rakentamisen.

Luokan 2 kohteet ovat tyypillisimpiä.

Taloudelliset vaikutukset

Vuonna 2026 talousarviossa oli arvioitu valvontamaksukertymäksi 400 000 euroa. Osavuosikatsauksen ennusteen mukaan kertymä tullee olemaan 480 000 euroa. Vuoden 2027 talousarvioehdotuksen perusteella kertymäksi arvioidaan muutosten jälkeen 500 000 euroa.

Toistuvien erheellisten paloilmoitusten maksuun ei esitetä korotusta, eli maksuna pysyy 1 950 euroa. Erheellisiä paloilmoituksia pyritään vähentämään, joten vaikutus tulokertymään ei ole merkittävä, vaikka hintaa nostettaisiin. Erheellisiä paloilmoituksia tapahtuu Länsi-Uudenmaan alueella noin 1 300 kappaletta vuodessa. Erhemaksujen osalta arvioitu tuotto on 400 000 euroa.

Muut maksut

Pelastuslain 99 §:n perusteella, öljyvahingon ja aluskemikaalivahingon torjumisesta vastaavalla viranomaisella sekä siihen osallistuneella tai siihen virka-apua antaneella viranomaisella on oikeus saada vahingon torjunnasta aiheutuneista kustannuksista korvaus vahingosta vastuulliselta tai hänen vakuutuksenantajaltaan sen mukaisesti kuin ympäristövahinkojen korvaamisesta annetussa laissa (737/1994), merilaissa (674/1994), liikennevakuutuslaissa (460/2016), raideliikennevastuulaissa (113/1999) tai muussa laissa säädetään.

Öljyvahinkoihin liittyvissä maksutuotoissa on merkittävää vuotuista vaihtelua riippuen siitä, millaisia öljyvahinkoja on kyseisenä vuonna ollut. Pelastuslaitoksen tulokseen ei

öljyvahingon aiheuttajalta perittävistä kustannuksista ole vaikutusta, koska vastaava määrä on ollut kokonaan ylimääräisiä menoja.

Lakisääteisten tehtävien lisäksi pelastuslaitos voi hoitaa myös sellaisia ei-kiireellisiä tehtäviä, jotka eivät vaaranna hälytysvalmiutta. Tällaisista tehtävistä voidaan periä pelastuslaitoksen hinnaston mukainen maksu. Maksujen rakenne esitetään säilytettäväksi ennallaan siten, että kalusto- ja henkilöstövuokrausta koskeva osuus on erillisessä liitteessä, joka toimitetaan vain pyynnöstä vuokraamiseen oikeutetuille tahoille. Kalusto- ja henkilövuokrauksen maksujen osalta tunti- ja vuokraushintoihin esitetään korotusta noin 5 %.

Tyypillisiä pelastuslaitokselle esitettyjä tehtäviä ovat mm. erilaisista vika- tai häiriötilanteista johtuvat turvavartioinnit, joista toiminnanharjoittaja on itse vastuussa, mutta hänellä ei ole tarvittavaa osaamista ja kalustoa. Lisäksi pelastuslaitoksella on käytössä sellaista kalustoa, jota voi olla hankala muutoin saada ja jota tällöin voidaan vuokrata asiakkaalle lyhytaikaista käyttöä varten. Vuokraustilanteita syntyy myös tehtävissä, joissa pelastuslaitoksen kalustoa on tarkoituksenmukaista jättää jälkivahingontorjuntakäyttöön, jolloin vahingontorjuntatyö ei keskeydy.

Joissakin tilanteissa pelastuslaitos on oikeutettu korvaukseen vahingonaiheuttajalta, tällöin käytetään maksuperusteena pelastuslaitoksen maksutaulukon liitteen mukaisia yksikköhintoja.

Koulutustapahtumista ja turvavartioinneista voidaan tilaajan kanssa sopia kiinteä hinta tai muu maksuperuste, jolloin pelastusjohtaja vahvistaa hinnan.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain 22 § 8 kohdan mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista.

Liitteet

13 Ehdotus pelastuslaitoksen valvonta- ja palvelumaksuiksi 1.1.2027 alkaen

Aluehallitus 23.11.2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 23.11.2026

4832/00.02.01/2026

Aluehallitus 23.11.2026

13
Perhehoidon palkkioiden tarkistaminen 1.1.2027 alkaen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Villgren Kati
Mustakari-Ilovuori Anu

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä liitteen 1 mukaiset korotukset lastensuojelun perhehoidon palkkioluokkiin, kulukorvauksiin ja muihin korvauksiin 1.1.2027 alkaen sisältäen indeksitarkistukset vuodelle 2027 ja

2. hyväksyä liitteen 2 mukaiset korotukset kotoutumista tukevan perhehoidon ja lastensuojelun jälkihuollon palkkioluokkiin, kulukorvauksiin ja muihin korvauksiin 1.1.2027 alkaen sisältäen indeksitarkistukset vuodelle 2027.

Käsittely

Päätös

Selostus

Taustaa

Perhehoito on hoidon tai huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa (perhekodissa) tai asiakkaan kotona perhehoitajan avulla. Perhehoitajat eivät ole hyvinvointialueen työntekijöitä, vaan yhteistyö perustuu

toimeksiantosopimukseen. Perhehoitajalle maksettavan hoitopalkkion määrän tulee vastata asiakkaan hoidettavuutta ja sitä arvioidessa tulee ottaa huomioon toiminnan luonne. Perhehoidon järjestämisestä sekä maksettavasta hoitopalkkiosta ja korvauksista säädetään perhehoitolaissa (263/2015).

Lastensuojelun perhehoito

Lastensuojelulain 50§ mukaan perhehoito on sijaishuollon ensisijainen sijoitusmuoto. Lastensuojelussa perhehoidon tavoitteena on antaa lapselle mahdollisuus kodinomaiseen hoitoon ja läheisiin ihmissuhteisiin sekä edistää hänen perusturvallisuuttaan ja sosiaalista kehitystään (Perhehoitolaki 1 § ja 3 §). Perhehoitoa voidaan käyttää huostaanotettujen ja kiireellisesti sijoitettujen lasten hoidon ja huolenpidon järjestämiseksi tai kun lapsi sijoitetaan avohuollon tukitoimena. Perhehoitoa toteutetaan myös lastensuojelulain mukaisena jälkihuoltona. Perhehoito on laitoshoitoon nähden ensisijainen lapsen sijaishuollon muoto: laitoshoitoa järjestetään, jos lapsen sijaishuoltoa ei voida järjestää lapsen edun mukaisesti riittävien tukitoimien avulla perhehoidossa tai muualla (Lastensuojelulaki 50 §).

Perhehoidon osuuden lisääminen lastensuojelun sijaishuollon hoitovuorokausista on hyvinvointialueen strategisena tavoitteena. Perhehoidon osuus on saatu kasvatettua 56 prosenttiin ja tavoite on kasvattaa osuus 60 prosenttiin vuoden 2027 aikana. Perhehoidon osuuden lisääminen edellyttää perhehoidon palkkioiden tarkistamista perhehoitajien rekrytoinnin vahvistamiseksi. Erityisesti vastaanottoperheiden ja sijaishoitajien rekrytointi on ollut vaikeaa, sillä palkkiot ovat muita Uudenmaan alueen hyvinvointialueiden palkkioita alhaisemmalla tasolla.

Kotoutumista tukeva perhehoito

Ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten asumisen järjestämisestä on säädetty Laissa kotoutumisen edistämisestä (681/2023, 33 §). Kyseisen lainkohdan mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä alueellaan olevalle kotoutumislain 2 §:n 6 momentissa tarkoitetulle lapselle, joka on Suomessa ilman huoltajaa, hoiva, huolenpito ja kasvatus

sosiaalihuoltolain (1301/2014) 22 a §:ssä tarkoitetussa perheryhmäkodissa, perhehoitolaissa (263/2015) tarkoitettuna perhehoitona tai muuten tarkoituksenmukaisella tavalla sosiaalihuoltolain 14 §:ssä tarkoitettuna palveluna. Hyvinvointialueen on tehtävä sosiaalihuoltolain 36 §:ssä tarkoitetun palvelutarpeen arvioinnin perusteella päätös lapsen asumisen järjestämisestä perheryhmäkodissa, perhehoidossa tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla lapsen yksilöllinen tilanne ja etu huomioon ottaen.

Perhehoidon osuuden lisääminen osana alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden asumisen järjestämistä on mainittu tavoitteena Kotoutumista tukevien sosiaalipalveluiden toimintasuunnitelmassa sekä Elinvoimakeskukselle toimitettavassa Ilman huoltajaa maahan tulleiden sosiaalityön toimintasuunnitelmassa vuodelle 2027.

Hyvinvointialueelle korvataan alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleelle lapselle tai nuorelle järjestetyistä palveluista aiheutuneet kustannukset kokonaisuudessaan kotoutumislain 69 § puitteissa. Kustannukset korvataan siihen saakka, kunnes henkilö täyttää 23 vuotta.

Muutokset perhehoidon palkkioihin

Ennen 1.12.2024 perhehoidon palkkioista päätettiin palvelualuejohtajan päätöksellä, mutta mainitun päivämäärän jälkeen voimaan tulleen hallintosäännön 42§:n kohdan 43 mukaisesti palkkioiden perusteista päättää aluehallitus. Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelualuejohtaja on päättänyt lastensuojelun perhehoidon palkkioista 19.8.2024 § 42. Aluehallitus on päättänyt kotoutumista tukevan perhehoidon palkkioista 3.2.2025 § 7. Palkkioihin ja kulukorvauksiin on tehty perhehoitolain (263/2015) mukaiset indeksikorotukset vuosittain.

Lastensuojelun perhehoidon palkkioihin esitetään korotusta vastaanottoperhetoiminnan hoitopalkkioon, sivutoimisen perhehoitajan hoitopalkkioon, ansiomenetysten korvaamisen, uuden korotusluokan perustamisen ja sijaishoidon palkkioiden osalta.

Vastaanottoperhetoiminta:

Kun vastaanottoperheessä on kaksi perhehoitajaa, esitetään varallaolokorvausta (nk. peruspalkkio) maksettavan kummallekin perhehoitajalle (summa/perhehoitaja). Aiemman päätöksen sanamuodossa on esitetty palkkiota maksettavan summa/perhe. Vastaanottoperheen hoitopalkkiota esitetään korotettavaksi 75 eurosta/vrk/lapsi 90 euroon /vrk/lapsi. Kokonaiskustannusten kasvuksi on laskettu 0,4 milj. euroa, vuorokausihinnan korotus +13 %.

Pitkäaikainen perhehoito:
Sivutoimisten (työssäkäyvien) perhehoitopalkkiota esitetään korotettavaksi 1186,76 euroon kuukaudessa (nyt. 986,75 e/kk). Ansiomenetyskorvausta esitetään korotettavaksi siten, että ansiomenetyskorvaus olisi tulojen mukaan vähintään 1500 e/kk ja enintään 2000 e/kk. Tällä tavoitellaan erityisesti vaativan tason perhehoidon kasvua laitossijoitusten vähentämiseksi. Lisäksi esitetään erityishoitopalkkioluokan 75 % muodostamista nykyisten 50 % ja 100 % väliin vaativan tuen perhehoidon vahvistamiseksi. Kokonaiskustannusten kasvuksi on laskettu 1,1 milj. euroa, vuorokausihinnan korotus +6 %.

Sijaishoito:
Esitetään hoitopalkkion nostamista 80 euroon /vrk. Esitetään, että kulukorvaus maksetaan sijaishoitajalle myös silloin, kun sijaishoito tapahtuu perhehoitajan kotona.
Esitetään muodostettavan osapäiväinen hoitopalkkio, joka pitää sisällään 3–5 h sijaishoitoa. Tästä maksettava korvaus on 50 e kerta ja kulukorvaus 29,30 e/kerta. Lisäksi esitetään, että sijaishoitajalle maksetaan korotettua palkkiota ajalta, jolloin lapsesta on myönnetty pitkäaikaiselle perhehoitajalle 50 %, 75 % tai 100 % erityishoitopalkkio. Esitetään, että sijaishoitajan korotettu hoitopalkkio on 110 e/vrk ja osapäiväisen korotettu hoitopalkkio 65 e/kerta.
Kokonaiskustannusten kasvuksi on laskettu 0,2 milj. euroa, vuorokausihinnan korotus 35 %.

Kustannussäästöiksi laskettu uusien perhehoitajien rekrytoimisen myötä 10 perustason laitospaikan ja 5 erityistason laitospaikan ostojen säästymisestä yhteensä 2,1 milj. euroa. Nettosäästö vuodessa 0,3 miljoonaa euroa.

Kotoutumista tukevassa perhehoidossa korotetaan ansionmenetyskorvausta ja sijaishoidon palkkioita samalle tasolle kuin lastensuojelussa.

Muiden kuin tällä päätöksellä korotettavien palkkioiden ja korvausten indeksitarkistukset vuodelle 2027 tuodaan aluehallitukselle tiedoksi joulukuussa.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 §:n 2 momentin kohdan 43 mukaan aluehallitus päättää perhehoidon palkkioiden periaatteista.

Liitteet

14 Liite 1. lastensuojelun perhehoidon hoitopalkkiot 2027
15 Liite 2. Kotoutumista tukevan perhehoidon, lastensuojelun jälkihuollon ja aikuistumisen tuen hoitopalkkiot 2027

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 23.11.2026

419/00.02.00/2022

Aluehallitus 23.11.2026

14
Peruukkipalvelun palvelusetelin käyttöönottaminen 1.2.2027 alkaen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Rokkila Nina
Viitanen Piia
Jordan Maria

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. ottaa käyttöön peruukkipalvelun palvelusetelin osaksi apuvälinepalvelujen järjestämisen tuotantotapaa 1.2.2027 alkaen, ja

2. hyväksyä peruukkipalvelun palvelusetelien arvoiksi peruukkiluokittain seuraavat arvot:

Luokka 1: 250 euroa
Luokka 2: 500 euroa
Luokka 3: 1 000 euroa
Luokka 4: 1 450 euroa.

Käsittely

Päätös

Selostus

Tausta

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälinepalvelut ovat osa hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvia terveydenhuollon palveluja. Apuvälinepalveluihin kuuluvat asiakkaan yksilöllisen apuvälinetarpeen arviointi, soveltuvan apuvälineen valinta, sovitus ja luovutus sekä käytön ohjaus ja seuranta. Hyvinvointialue vastaa lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämisestä ja asiakkaan kuntoutuksen tarpeen, tavoitteiden ja sisällön arvioinnista.

Peruukki voidaan luovuttaa lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä asiakkaalle, jolla lääketieteellisestä syystä tai hoidon seurauksena tilapäistä tai pysyvää laaja-alaista hiustenlähtöä. Peruukkipalvelua voidaan myöntää myös sukupuoltaan korjaavalle asiakkaalle, jolla on laaja-alaista hiustenlähtöä tai kaljuuntumista. Peruukin tarve ja asiakkaalle soveltuva peruukkiluokka arvioidaan hyvinvointialueella asiakkaan yksilöllisen tarpeen sekä valtakunnallisten lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteiden mukaisesti.

Hyvinvointialueella lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä hankittavia peruukkeja on luovutettu maksusitoumuksilla. Nykyisessä toimintamallissa asiakkaan mahdollisuudet valita palveluntuottaja sekä vaikuttaa peruukin malliin, materiaaliin ja muihin ominaisuuksiin ovat olleet rajalliset. Jos palvelu järjestetään maksusitoumuksella, asiakas ei voi lähtökohtaisesti täydentää hankintaa omalla maksullaan saadakseen tavanomaista tasoa kalliimman peruukin. Palvelusetelimallin on arvioitu lisäävän erityisesti asiakkaiden valinnanvapautta ja mahdollisuuksia huomioida yksilölliset ja esteettiset tarpeet nykyistä joustavammin.

Peruukkipalvelun järjestämistapaa on tarkasteltu osana perusterveydenhuollon apuvälivälineiden hankinnan valmistelua ja palveluntuottajien kanssa käytyä markkinavuoropuhelua. Valmistelussa palveluseteli on arvioitu tarkoituksenmukaiseksi tavaksi järjestää peruukkipalvelu. Palveluseteli mahdollistaa palveluntuottajien jatkuvan hakeutumisen palveluun ja asiakkaalle palveluntuottajan valinnan hyvinvointialueen hyväksymien palveluntuottajien joukosta.

Palveluseteli

Palvelusetelillä edistetään sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttäjien valinnanvapautta ja mahdollisuuksia hankkia tarvitsemiaan palveluita yksityisiltä palvelujen tuottajilta. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009, palvelusetelilaki) 1 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelien tarkoituksena on lisätä asiakkaan ja potilaan valinnan mahdollisuuksia, parantaa palvelujen saatavuutta ja edistää hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen sekä sen elinkeinotoimen ja yksityisten palvelujen tuottajien yhteistyötä.

Palveluseteli on yksi vaihtoehto, jolla hyvinvointialue voi järjestää palveluja asiakkaille. Palvelusetelillä asiakas voi itse valita palveluntuottajan, jonka hyvinvointialue on hyväksynyt määriteltyjen laatu- ja muiden kriteereiden mukaisesti. Hyvinvointialue ei ole asiakkaan ja palveluntuottajan välisen sopimuksen osapuoli. Asiakkaan ja palveluntuottajan väliseen sopimussuhteeseen sovelletaan palvelusetelilain lisäksi kuluttaja- ja sopimusoikeuden säännöksiä ja oikeusperiaatteita.

Hyvinvointialueen on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin käytön periaatteet, palvelusetelin arvo sekä omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus.

Palvelusetelin arvo määräytyy asiakkaalle määritellyn peruukkiluokan perusteella, ja sen tulee kattaa kyseisen luokan vähimmäisvaatimukset täyttävä tavanomainen peruukki sekä siihen kuuluvat palvelut. Asiakas voi halutessaan valita kalliimman peruukin tai lisäominaisuuksia ja maksaa palvelusetelin arvon ylittävän osuuden itse.

Toteutusmalli

Peruukkipalvelun palveluseteli toteutetaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen käytössä olevassa palvelusetelijärjestelmässä. Palveluntuottajat hakeutuvat järjestelmässä palvelusetelituottajiksi ja sitoutuvat noudattamaan peruukkipalvelun palvelusetelikäsikirjaa. Hyvinvointialue hyväksyy palvelusetelituottajiksi kaikki

palvelusetelilain ja palvelusetelikäsikirjan mukaiset hyväksymisen edellytykset täyttävät palveluntuottajat.

Palvelusetelin käyttöönotto mahdollistaa uusien palveluntuottajien liittymisen palveluun joustavasti ilman erillistä kilpailutusmenettelyä. Palvelusetelipalveluun hakeutuminen on jatkuvaa, ja hyvinvointialue voi hyväksyä uusia vaatimukset täyttäviä palveluntuottajia palvelun voimassaoloaikana. Palvelusetelituottajien hyväksymistä koskevat vaatimukset määritellään palvelusetelikäsikirjassa palvelusetelilain 5 §:n mukaisesti.

Palvelusetelipalvelu muodostuu neljästä peruukkiluokasta. Hyvinvointialue arvioi asiakkaan peruukin tarpeen ja määrittelee asiakkaalle hänen yksilöllistä tarvettaan vastaavan peruukkiluokan. Luokat eroavat toisistaan muun muassa peruukin rakenteen, materiaalien ja muiden yksilöllisen tarpeen edellyttämien ominaisuuksien perusteella. Luokkien tarkemmat vähimmäisvaatimukset määritellään peruukkipalvelun palvelusetelikäsikirjassa.

Palveluseteli voidaan myöntää seuraaviin neljään peruukkiluokkaan:

1. perusmalliset peruukit,
2. erityistarpeisiin soveltuvat peruukit,
3. vaativiin erityistarpeisiin soveltuvat peruukit, sekä
4. vaativimpiin yksilöllisiin tarpeisiin valmistettavat peruukit.

Palvelusetelin arvon määrittelyn perusteet

Peruukkipalvelun palvelusetelien arvoiksi esitetään:

peruukkiluokka 1: 250 euroa
peruukkiluokka 2: 500 euroa
peruukkiluokka 3: 1000 euroa
peruukkiluokka 4: 1450 euroa

Palvelusetelien arvot sisältävät kulloinkin voimassa olevan arvonlisäveron.

Palvelusetelien arvojen määrittelyssä otetaan huomioon eri peruukkiluokille asetettavat vähimmäisvaatimukset, palveluun

sisältyvät sovitus- ja viimeistelypalvelut, markkinoilla olevien palvelujen ja peruukkien hintataso sekä palvelun saatavuuden turvaaminen. Arvon tulee olla sellainen, että asiakas voi hankkia sillä hänelle määriteltyä peruukkiluokkaa ja yksilöllistä tarvetta vastaavan tavanomaisen peruukin ilman omavastuuosuutta.

Palvelusetelin arvon ylittävä osuus jää asiakkaan maksettavaksi vain silloin, kun asiakas valitsee omasta tahdostaan hänelle määriteltyä tavanomaista tasoa kalliimman peruukin tai sellaisia lisäominaisuuksia, jotka eivät ole hänen yksilöllisen apuvälinetarpeensa kannalta välttämättömiä. Palveluntuottajan on ilmoitettava asiakkaalle ennen sopimuksen tekemistä palvelun kokonaishinta, palvelusetelin arvo ja asiakkaan maksettavaksi jäävä osuus.

Palvelusetelien arvojen valmistelussa hyödynnetään markkinavuoropuhelussa saatuja hintatietoja, muiden hyvinvointialueiden palvelusetelien vertailutietoja sekä nykyisestä toimintamallista saatavia kustannustietoja. Palvelusetelien arvoja ja niiden riittävyyttä seurataan palvelun käyttöönoton jälkeen. Arvoja voidaan tarkistaa palvelun saatavuuden, laadun, kustannuskehityksen ja markkinatilanteen perusteella.

Peruukkipalvelun asiakasmääräksi arvioidaan noin 150 asiakasta vuodessa. Palvelusetelillä järjestettävän peruukkipalvelun vuosikustannusten arvioidaan olevan noin 110 000 euroa. Palvelusetelin käyttöönotolla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta palvelun kokonaiskustannusten tasoon nykyiseen järjestämistapaan verrattuna. Kustannusarvio perustuu vuonna 2024 myönnettyjen peruukkien toteutuneisiin kustannuksiin sekä HUSilta 1.1.2027 liikkeenluovutuksella siirtyvän toiminnan arvioituun vaikutukseen. Toteutuvat kustannukset riippuvat asiakkaiden jakautumisesta eri peruukkiluokkiin, vahvistettavista palvelusetelien arvoista sekä palvelusetelin käytön laajuudesta.

Asukas- ja asiakasosallisuuden toteutuminen valmistelussa

Peruukkipalvelun palvelusetelin valmistelussa on hyödynnetty palveluntuottajien kanssa käytyä markkinavuoropuhelua sekä

hyvinvointialueen apuvälinepalvelujen ammattilaisten kokemuksia nykyisestä toimintamallista.

Palveluntuottajien kanssa käydyssä markkinavuoropuhelussa on käsitelty peruukkipalvelun järjestämistapaa ja palvelusetelin soveltuvuutta palvelun toteuttamiseen. Markkinavuoropuhelussa mukana olleet palveluntuottajat ovat suhtautuneet palvelusetelimalliin myönteisesti.

Palvelusetelimalli lisää asiakkaan mahdollisuuksia valita palveluntuottaja ja hänen yksilöllisiin sekä esteettisiin tarpeisiinsa sopiva peruukki. Samalla hyvinvointialue määrittelee asiakkaan tarpeen perusteella sen peruukkiluokan ja palvelukokonaisuuden, jonka palvelusetelin arvon tulee kattaa kokonaisuudessaan. Malli yhdistää näin asiakkaan valinnanvapauden ja hyvinvointialueen vastuun asiakkaan tarpeeseen soveltuvan lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineen järjestämisestä.

Jatko

Palveluseteli on Suomessa jo vakiintunut järjestämistapa peruukkipalveluille. Valmistelussa tehdyn kartoituksen perusteella noin puolet muista hyvinvointialueista tarjoaa peruukkipalvelua palvelusetelillä. Mallin käyttöönotto Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella vahvistaisi asiakkaiden valinnanvapautta ja mahdollistaisi palveluntuottajaverkoston joustavan kehittämisen.

Peruukkipalvelun palveluseteli tukee hyvinvointialueen strategisia tavoitteita lisäämällä asiakkaan valinnanvapautta ja mahdollisuuksia vaikuttaa oman palvelunsa toteutukseen. Asiakas voi valita hyväksytyn palveluntuottajan ja halutessaan hankkia omalla kustannuksellaan esimerkiksi peruukin pituuteen tai muihin henkilökohtaisiin mieltymyksiin liittyviä lisäominaisuuksia.

Palvelusetelin käyttöönoton jälkeen seurataan erityisesti palvelujen saatavuutta, hyväksyttyjen palveluntuottajien määrää, asiakkaiden jakautumista eri peruukkiluokkiin ja palvelusetelien arvojen riittävyyttä. Seurannan perusteella arvioidaan tarvittaessa palvelusetelien arvojen, peruukkiluokkien vähimmäisvaatimusten ja

palvelusetelikäsikirjan ehtojen muutostarpeita. Asiakas- ja palveluntuottajapalautetta hyödynnetään palvelun jatkokehittämisessä.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 §:n kohdan 13 mukaan aluehallituksen tehtävänä on päättää palvelujen järjestämisen periaatteista hyvinvointialuestrategian mukaisesti sekä kohdan 44 mukaan päättää palvelusetelin käyttöönotosta

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 23.11.2026

4856/00.01.02/2025

Aluehallitus 23.11.2026

15
Sopimushallinnan strategisten periaatteiden hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Moisala Jarno
Kivistö Riina

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää hyväksyä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sopimushallinnan strategisiksi periaatteiksi:

1. Sopimustoiminta toteuttaa hyvinvointialuestrategiaa.

2. Sopimushallinnan vastuut on määritetty.

3. Hyvinvointialueen sopimustoiminta on ennakoivaa ja tuottaa johdon käyttöön ajantasaisen tilannekuvan.

4. Sopimusprosessit ovat yhtenäiset.

5. Hyvinvointialueella on hyvät sopimuskäytännöt.

6. Hyvinvointialueen sopimusosaaminen on kyvykkyystekijä.

7. Hyvinvointialue on tavoiteltu sopimuskumppani.

8. Hyvinvointialue tuntee sopimuskumppaninsa.

9. Hyvinvointialue hallitsee sopimustensa elinkaaren.

10. Hyvinvointialue ennakoi ja hallitsee sopimusriskejään.

11. Hyvinvointialue huomioi valmiuden ja varautumisen tarpeet sopimushallinnassaan.

12. Sopimushallinnan periaatteiden toteutumista valvotaan sopimusraportoinnilla.

Lisäksi aluehallitus päättää todeta, että sopimushallinnan strategisia periaatteita noudatetaan kaikessa hyvinvointialueen sopimusten hallinnassa.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hyvinvointialueen toiminnassa erilaisten sopimusten taloudellinen ja toiminnallinen merkitys on erittäin suuri. Jokainen sopimus sitoo hyvinvointialuetta ja sen muita osapuolia sopimuksessa määriteltyjen ehtojen mukaisesti ja siksi sopimus on yksi keskeisistä työvälineistä toiminnan ohjaamisessa ja toimintaan liittyvien riskien hallinnassa.

Sopimusten hallintaa käsiteltäessä kyse on laajemmasta kokonaisuudesta kuin yksittäisen sopimussuhteen hallintatoimista. Sopimushallinta tarkoittaa johtamisen keinoja, joilla luodaan tavoitteet, toteutetaan ohjausta ja seurataan hyvinvointialueen sopimuksiin liittyvää kokonaisuutta. Sopimushallinta on keskeinen osa hyvää hallintoa ja sillä varmistetaan, että hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toiminta on järjestetty, ohjattu ja riskit hallittu tehokkaasti.

Hyvinvointialuestrategia ja hallintosääntö ohjaavat sopimustoimintaa ja sopimushallinnan periaatteita, luoden selkeät tavoitteet ja ohjausmekanismit. Täsmällisellä,

luotettavalla ja ennakoitavalla sopimushallinnalla hyvinvointialue varmistaa asemansa tavoiteltuna sopimuskumppanina. Toimiva sopimushallinta on oletusarvoinen ja sisäänrakennettu osa hyvinvointialueen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Ehdotus sopimushallinnan strategisiksi periaatteiksi

Sopimushallinnan strategiset periaatteet tulee ottaa osaksi hyvinvointialueen toimintaa ja kyvykkyyksiä. Sopimushallinnan kyvykkyys tarkoittaa hyvinvointialueen organisaation ja ihmisten resursseja, taitoa, tietoa, osaamista ja sopimushallinnan toimintaa tukevien järjestelmien hyödyntämistä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sopimushallinnan strategiksi periaatteiksi esitetään seuraavaa:

1) Sopimustoiminta toteuttaa hyvinvointialuestrategiaa.
2) Sopimushallinnan vastuut on määritetty.
3) Hyvinvointialueella sopimustoiminta on ennakoivaa ja tuottaa johdon käyttöön ajantasaisen tilannekuvan.
4) Sopimusprosessit ovat yhtenäiset.
5) Hyvinvointialueella on hyvät sopimuskäytännöt.
6) Hyvinvointialueen sopimusosaaminen on kyvykkyystekijä.
7) Hyvinvointialue on tavoiteltu sopimuskumppani.
8) Hyvinvointialue tuntee sopimuskumppaninsa.
9) Hyvinvointialue hallitsee sopimustensa elinkaaren.
10) Hyvinvointialue ennakoi ja hallitsee sopimusriskejään.
11) Hyvinvointialue huomioi valmiuden ja varautumisen tarpeet sopimushallinnassaan.
12) Sopimushallinnan periaatteiden toteutumista valvotaan sopimusraportoinnilla.

Sopimushallinta on jatkuvaa säännöllistä seurantaa sekä jatkuvaa toiminnan prosessien, osaamisen ja työkalujen kehittämistä.

Sopimushallinnan periaatteet tukevat aluehallituksen 16.12.2024 § 221 päättämän hyvä hallintotapa -ohjeen sekä eettisten periaatteiden toimeenpanoa.

Hallintosäännön IV osan sisäinen valvonta § 111 mukaisesti aluehallitus antaa vuosittain aluevaltuustolle sisäisen valvonnan selonteon, joka sisältää arvion mm. sopimushallinnasta. Sopimushallinnan periaatteista päättäminen edistää sisäisen valvonnan kehittymistä hyvinvointialueella.

Sopimushallinnan ohjeista

Sopimushallinnan periaatteiden ja sitä myöhemmin täydentävän sopimushallinnan ohjeen mukaisesti toteutetaan sopimushallintaa käytännössä.

Sopimushallinnan ohjeistuksen antamisesta vastaa hallintosäännön mukaisesti hyvinvointialuejohtaja, joka on edelleen delegoinut toimivaltaansa asiassa hallintojohtajalle. Hallintojohtaja päättää konkreettisemmista sopimushallinnan ohjeista viranhaltijapäätöksellään aluehallituksen sopimushallinnan strategisia periaatteita koskevan päätöksenteon jälkeen. Sopimushallinnan ohjeessa määritellään tarkemmin sopimusten hallinnan tavoitteet, vastuut ja roolit sekä sopimushallinnan riskienhallinta sekä raportointi.

Toimivalta

Hallintosäännön 111 §:n mukaan aluehallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä hyvän hallinnon ja lainmukaisuuden valvonnan järjestämisestä ja niiden toimeenpanon ja tuloksellisuuden valvonnasta. Sopimushallinta on olennainen osa hyvää hallintoa sekä sisäistä valvontaa. Edellä mainitun perusteella on aluehallituksen tehtävänä antaa sopimushallinnan strategiset periaatteet.

Liitteet

Aluehallitus 23.11.2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 23.11.2026

4877/00.02.01/2026

Aluehallitus 23.11.2026

16
Perustietotekniikan hankinnan strategisten periaatteiden hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Kuukka Tommi
Kortelainen Emilia

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää, että perustietotekniikkapalvelujen hankinnan strategiset periaatteet ovat:

1. perustietotekniikkapalvelut järjestetään kattavana kokonaisuutena, jossa yhtenäiset pitkät prosessit tuottavat laatua ja tehokkuutta,

2. palveluissa ja hankinnassa varmistetaan tietoturva ja tietosuoja sekä normaaliaikana että häiriötilanteessa,

3. perustietotekniikkapalvelujen hankinnassa hyödynnetään kilpailtuja markkinoita,

4. hankinnassa vahvistetaan hyvinvointialueen strategista tavoitetta teknologian hyödyntämisen edelläkävijyydestä ja digitalisaatiosta tavoittelemalla vahvempaa tekoälyn tukemaa automaatiota ja

5. hankittavien palvelujen kautta järjestetään hyvinvointialueen työntekijöille toimivat laitteet ja perustietotekniikkapalvelut sekä käyttäjäystävällinen ja nopea tuki sekä suomeksi että ruotsiksi.

Käsittely

Aluehallitus 23.11.2026

Päätös

Selostus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen perustietotekniikkapalvelut ovat laaja kokonaisuus, sisältäen loppukäyttäjien työasemapalvelut ja käyttäjätuen, tietokoneiden ja mobiililaitteiden laitehankinnat ja elinkaarihallinnan, tulostuspalveluita, konesali- ja kapasiteettipalveluita sekä tietoturva- ja asiantuntijapalveluita. Perustietotekniikkapalveluja käyttää suurin osa henkilöstöstä ja niiden nykykustannus on 11 miljoonaa euroa vuodessa.

Lähtötilanteessa Länsi-Uudenmaan perustietotekniikkapalvelut hankitaan sidosyksikköhankintana Tiera Oy:ltä. Hyvinvointialuetta muodostettaessa hankinta sidosyksiköltä oli ainut vaihtoehto, jolla pystyttiin varmistamaan käynnistämisvaiheessa tarvittavat perustietotekniikkapalvelut sekä myöhemmin palvelujen turvallinen siirtyminen hyvinvointialueelle.

Aluehallitus on 15.12.2025 § 248 päättänyt järjestelmien uudistamista ja sidosyksikköhankintoja ohjaavista periaatteista ja antanut valmistelukehotuksen siihen, että hallinnon järjestelmiä uudistetaan tavoitteena kustannustehokas ja käyttäjäystävällinen järjestelmäkokonaisuus, joka mahdollistaa hallinnollisten prosessien korkean automatisaation. Sidosyksikköhankinnat ovat päätöksen mukaisesti edelleen mahdollisia, mikäli ne edistävät toimintavarmuutta ja ovat jatkossakin kustannusvaikuttavin tapa palveluiden järjestämiseen.

Perustietotekniikkapalveluiden markkina on kilpailtu ja vakiintunut. Markkinakartoituksessa ja -vuoropuheluissa on tunnistettu vahva kiinnostus hyvinvointialuetta kohtaan, ja kilpailullisella hankintamenettelyllä arvioidaan olevan mahdollista parantaa kustannustehokkuutta ja laatua sekä vahvistaa IT-palvelujen kehittämiskyvykkyyksiä.

Hankinnalla vahvistetaan hyvinvointialueen perustietotekniikkapalvelujen tietoturvaa ja jatkuvuutta

normaalioloissa ja häiriötilanteissa sekä parannetaan henkilöstön käyttäjäkokemusta käyttäjätuen ja ennakoivan laitehallinnan sekä parannetun automaation kautta. Käyttäjätuki on tarkoitus integroida hyvinvointialueen laajempaan palvelunhallintakokonaisuuteen, joka tarjoaa yhtenäisen käyttäjäkokonaisuuden keskeisiin työntekijän ja esihenkilön tarvitsemiin palveluihin.

Strategiset periaatteet

Perustietotekniikkahankinnan periaatteiksi esitetään:

- perustietotekniikkapalvelut järjestetään kattavana kokonaisuutena, jossa yhtenäiset pitkät prosessit tuottavat laatua ja tehokkuutta,

- palveluissa ja hankinnassa varmistetaan tietoturva ja tietosuoja sekä normaaliaikana että häiriötilanteessa,

- perustietotekniikkapalvelujen hankinnassa hyödynnetään kilpailtuja markkinoita,

- hankinnassa vahvistetaan hyvinvointialueen strategista tavoitetta teknologian hyödyntämisen edelläkävijyydestä ja digitalisaatiosta tavoittelemalla vahvempaa tekoälyn tukemaa automaatiota ja

- hankittavien palvelujen kautta järjestetään hyvinvointialueen työntekijöille toimivat laitteet ja perustietotekniikkapalvelut sekä käyttäjäystävällinen ja nopea tuki sekä suomeksi että ruotsiksi.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 §:n kohdan 15 mukaan aluehallituksen tehtävänä on päättää palvelujen järjestämisen ja toteutuksen strategisista hankinnan periaatteista hyvinvointialuestrategian mukaisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

Aluehallitus 23.11.2026

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 23.11.2026

4810/00.02.01/2026

Aluehallitus 23.11.2026

17
Tulkkauspalvelujen hankinnan strategisten periaatteiden hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ojaniemi Pasi
Löytömäki Noora

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää, että tulkkauspalvelujen hankinnan strategiset periaatteet ovat:

1. palvelut järjestetään ostopalveluna,
2. palvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä hyödynnetään aktiivisesti digitalisaatiota ja uutta teknologiaa,
3. palvelujen korkea ja yhdenmukainen laatu varmistetaan selkeillä laatu- ja palvelutasovaatimuksilla,
4. palveluilla turvataan asiakkaiden yhdenvertainen, sujuva ja oikea-aikainen asiointi,
5. tietosuoja, tietoturva ja asiakasturvallisuus varmistetaan kaikissa tulkkausmuodoissa, sekä
6. palveluja kehitetään sopimuskauden aikana systemaattisesti tiedon, asiakaspalautteen ja teknologisen kehityksen perusteella

Käsittely

Päätös

Aluehallitus 23.11.2026

Selostus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue käyttää tulkkauspalveluja laajasti sosiaali- ja terveyspalveluissa asiakkaan ja ammattilaisen välisen ymmärrettävän, turvallisen ja yhdenvertaisen asioinnin varmistamiseksi. Tulkkauspalveluja tarvitaan noin 56 500 kertaa vuodessa. Palveluja tuotetaan lähi-, etä- ja tekoälytulkkauksena. Tulevan tulkkauspalvelujen hankinnan painopiste on sovelluspohjaisessa etätulkkauksessa sekä tekoälytulkkauksen kehittämisessä.
Tulkkauspalvelujen kysyntään vaikuttaa Länsi-Uudenmaan väestön monikielisyys. Samalla palvelujen järjestämisessä on tarpeen varmistaa saatavuutta ja kustannustehokkuutta sekä hyödyntää teknologian kehittymisen tarjoamia mahdollisuuksia. Hyvinvointialueella on tämän vuoksi pilotoitu reaaliaikaista tekoälytulkkausta vuodesta 2025 alkaen. Tekoälytulkkauksen tavoitteena on muun muassa parantaa tulkkauksen saatavuutta, lisätä henkilöstön työn joustavuutta, vähentää kustannuksia ja tukea monikielisten asiakkaiden yhdenvertaista palvelua.

Tekoälytulkkaus ei kuitenkaan sovellu samalla tavalla kaikkiin asiakastilanteisiin. Ihmistulkkausta tarvitaan jatkossakin esimerkiksi vaativissa, herkissä tai vuorovaikutuksellisesti monimutkaisissa tilanteissa. Tekoälyn käyttö edellyttää lisäksi ammattilaiselta tulkkaustilanteen johtamista ja sen varmistamista, että osapuolet ymmärtävät toisiaan oikein.

Esitys tulkkauspalvelujen hankinnan strategisiksi periaatteiksi on muodostettu huomioiden edellä mainitut näkökulmat. Periaatteilla mahdollistetaan palvelujen ja teknologian kehittäminen sopimuskauden aikana ilman, että päätöksessä sidotaan hyvinvointialuetta yksittäiseen teknologiaan tai tulkkausmenetelmään.

Strategiset periaatteet

Tulkkauspalvelujen hankintaa ja palvelujen kehittämistä ohjaavat seuraavat strategiset periaatteet:

1. Palvelut järjestetään ostopalveluna.

Hyvinvointialue hankkii tulkkauspalvelut ulkoisilta palveluntuottajilta siten, että palvelujen saatavuus, laatu, toimitusvarmuus ja kustannustehokkuus voidaan varmistaa.

2. Palvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä hyödynnetään aktiivisesti digitalisaatiota ja uutta teknologiaa.

Tulkkauspalvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä hyödynnetään tarkoituksenmukaisesti etätulkkausta, sovelluspohjaisia ratkaisuja, tekoälytulkkausta ja muuta kehittyvää teknologiaa. Teknologialla tavoitellaan parempaa saatavuutta, nopeampaa palvelua, sujuvampaa asiointia ja kustannustehokkuutta. Hankinnan valmistelussa etätulkkauksen osuuden on arvioitu olevan noin 90 prosenttia kaikesta tulkkauksesta.

3. Palvelujen korkea ja yhdenmukainen laatu varmistetaan selkeillä laatu- ja palvelutasovaatimuksilla.

Tulkkauspalveluille asetetaan selkeät laatu- ja palvelutasovaatimukset. Tulkkausmenetelmä valitaan asiakastilanteeseen tarkoituksenmukaisella tavalla siten, että palvelun laatu ja asiakkaan turvallinen asiointi varmistuvat.

4. Palveluilla turvataan asiakkaiden yhdenvertainen, sujuva ja oikea-aikainen asiointi.

Tulkkauspalvelujen tulee olla asiakkaiden käytettävissä riittävän nopeasti ja tarkoituksenmukaisella tavalla myös kiireellisissä ja ennakoimattomissa tilanteissa. Teknologian hyödyntämisellä tuetaan palvelujen yhdenvertaista saatavuutta.

5. Tietosuoja, tietoturva ja asiakasturvallisuus varmistetaan kaikissa tulkkausmuodoissa.

Henkilötietojen ja salassa pidettävien tietojen asianmukainen käsittely sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristön

edellyttämä turvallisuus huomioidaan sekä ihmistulkkauksessa että teknologiaa ja tekoälyä hyödyntävissä ratkaisuissa.

6. Palveluja kehitetään sopimuskauden aikana systemaattisesti tiedon, asiakaspalautteen ja teknologisen kehityksen perusteella.

Hyvinvointialue ja palveluntuottajat kehittävät palveluja käyttäjä- ja asiakaspalautteen, palvelutasotiedon, kustannus- ja käyttötiedon sekä teknologisen kehityksen perusteella. Tavoitteena on mahdollistaa uusien tarkoituksenmukaisten ratkaisujen käyttöönotto myös sopimuskauden aikana.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 §:n kohdan 15 mukaan aluehallitus päättää palvelujen järjestämisen ja toteutuksen strategisista hankinnan periaatteista hyvinvointialuestrategian mukaisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus § 175 21.9.2026
Aluehallitus 23.11.2026

3644/00.02.01/2026

Aluehallitus 23.11.2026

18
Aluehallituksen 21.9.2026 § 175 käynnistämien asumispalvelujen vastuualueen johtamisrakennetta koskevien yhteistoimintaneuvottelujen päättäminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Turunen Timo
Sarekoski Kimmo

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. todeta, että työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaisia yhteistoimintaneuvotteluja on käyty ajalla 2.10.2026 -29.10.2026 ja yhteistoimintalaissa säädetty yhteistoimintavelvoite on täytetty ja toimeenpanoon voidaan siten ryhtyä,

2. todeta, että toimenpiteiden toimeenpano tapahtuu hallintosäännön ja toimintaohjeiden toimivaltamääräysten mukaisesti, ja

3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Käsittely

Päätös

Selostus

Aluehallitus § 175 21.9.2026
Aluehallitus 23.11.2026

Aluehallitus on kokouksessaan 21.9.2026 päättänyt käynnistää tuotannollis-taloudellisin perustein irtisanomisia mahdollisesti sisältävien, asumispalveluja koskevien toiminnallisten ja organisaatiorakennetta koskevien muutosten toimeenpanemiseksi yhteistoimintaneuvottelut.

Aluehallitus päätti:

1. että asumispalvelujen johtamisrakenteiden yhdenmukaistamiseksi sekä lähiesihenkilötyön vahvistamiseksi käynnistetään yhteistoimintaneuvottelut, jotka koskevat asumispalvelujen esihenkilö- ja työnjohdollisten tehtävien uudelleenjärjestelyjä;

2. että yhteistoimintaneuvottelujen kohteena on enintään 30 esihenkilö- tai työnjohdollista tehtävää;

3. että tehtävien uudelleenjärjestelyt toteutetaan irtisanomisperusteisesti ja ensisijaisesti uudelleensijoittamalla, hyödyntämällä luonnollista poistumaa, siirroilla muihin tehtäviin, ja että korvaava tehtävä pyritään tarjoamaan samasta yksiköstä tai palvelukokonaisuudesta. Yhteistoimintaneuvotteluissa on käyty yksityiskohtaisesti läpi muutokset, niiden perusteet ja henkilöstövaikutukset.

Muutoksen tarpeellisuutta on perusteltu aluehallitukselle ja henkilöstölle seuraavasti.

Asumispalvelujen organisaatiomuutos toteutettiin 1.5.2025 alkaen. Organisaatiomuutoksen yhteydessä asumispalveluihin siirtyi eri palvelualueilta toisistaan poikkeavia johtamisrakenteita. Tämän seurauksena yksiköiden esihenkilörakenteet sekä esihenkilöiden johdettavien työntekijöiden määrät vaihtelevat merkittävästi yksiköiden välillä.

Johtamisrakenteiden erot ovat aiheuttaneet epäyhtenäisiä toimintatapoja sekä eroja esihenkilöiden työkuormissa ja lähijohtamisen toteutumisessa. Asumispalvelujen toiminta-alueella on tunnistettu tarve yhdenmukaistaa johtamisrakenteita sekä vahvistaa lähiesihenkilötyötä.

Muutoksen tavoitteena on luoda nykyistä selkeämpi ja yhtenäisempi johtamismalli, jossa esihenkilövastuut, työnjako ja johtamisrakenteet tukevat paremmin toiminnan johtamista sekä henkilöstön arjen ohjausta. Samalla pyritään tasapainottamaan esihenkilöiden johdettavien määriä ja työkuormaa eri yksiköiden välillä.

Yhteistoiminnassa on tarkasteltu asumispalvelujen esihenkilö- ja työnjohdollisia tehtäviä koko toiminta-alueella. Muutoksessa ylemmän tason esihenkilötehtäviä sekä työnjohdollisia tehtäviä on tarkoitus järjestellä uudelleen ja korvata yksiköiden tarpeiden mukaisesti lähiesihenkilötehtävillä. Samalla lähiesihenkilöresurssia on tarkoitus vahvistaa lisäämällä lähiesihenkilötehtävien määrää. Yhteistoimintamenettelyssä muutosten on todettu kohdistuvan enintään 30 esihenkilö- tai työnjohdolliseen tehtävään.

Yhteistoimintamenettelyn kohteena ovat siten olleet ainoastaan asumispalvelujen esihenkilö- ja työnjohdolliset tehtävät. Yhteistoimintaneuvottelussa on todettu, että muutosten tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa asumispalvelujen lähiesihenkilörakennetta.

Yhteistoiminnassa on kerrottu, että tehtävien uudelleenjärjestelyt on tarkoitus toteuttaa irtisanomisperusteisesti ja ensisijaisesti uudelleensijoittamalla henkilöstöä, hyödyntämällä luonnollista poistumaa sekä siirroilla muihin tehtäviin. Tavoitteena on löytää henkilöstölle korvaavia tehtäviä ensisijaisesti samasta yksiköstä tai palvelukokonaisuudesta. Jos tämä ei onnistu, tavoitteena on sijoittaa asumispalvelujen esihenkilörakenteeseen sijoittumattomat henkilöt muihin tehtäviin hyvinvointialueella. Lukumäärällisesti korvaavia lähiesihenkilötehtäviä tai työnjohdollisia tehtäviä on tarjota suurimmalle osalle muutoksen kohteena oleville. Muutoksen tavoitteena ei ole vähentää henkilöstöä. Yksittäisissä tapauksissa on mahdollista myös henkilöstön irtisanominen, jos henkilö ei ota vastaan tarjottua korvaavaa tehtävää tai soveltuvaa muuta työtä ei ole tarjolla.

Aluehallitus § 175 21.9.2026
Aluehallitus 23.11.2026

Suunniteltujen muutosten edellyttämät yhteistoimintaneuvottelut aloitettiin 2.10.2026. Kutsu yhteistoimintaneuvotteluihin oli toimitettu henkilöstöä edustaville järjestöille 21.9.2026. Yhteistoimintaneuvotteluja käytiin yhteensä 4 erillistä neuvottelua ajanjaksolla 2.10.2026-29.10.2026. Yhteistoimintaneuvotteluiden aikana ovat henkilöstön edustajat voineet lausua käsityksensä esitetyistä toimenpiteistä ja tuoda esille ehdotuksia mahdollisista vaihtoehtoisista toteutuksista. Yhteistoimintaneuvottelut päättyivät 29.10.2026 yksimielisinä sen suhteen, että osapuolet totesivat yhteistoiminnan toteuttaneen tarkoituksensa, mutta erimielisinä sen suhteen, että henkilöstöjärjestöt eivät kannattaneet työnantajan esitystä siltä osin, kuin siihen sisältyy henkilöstön irtisanomisia.

Yhteistoimintaneuvotteluiden pöytäkirjat liitteineen ovat salassa pidettäviä (Julkisuuslain 24.1 § 18 k). Pöytäkirjat ovat oheismateriaalina aluehallitukselle päätöksenteon tueksi.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 § kohdan 4 mukaan aluehallituksen tehtävänä on edustaa hyvinvointialuetta työnantajana ja vastata hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikasta. Hallintosäännön 133 § mukaan aluehallitus päättää henkilöstön taloudellisista ja tuotannollisista irtisanomisperusteista sekä lomauttamismenettelyn periaatteista, menettelyn aloittamisesta ja menettelyä koskevasta päätöksenteosta.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aluehallitus § 175 21.9.2026
Aluehallitus 23.11.2026

Päätöshistoria

Aluehallitus 21.9.2026 § 175

§ 175

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. että asumispalvelujen johtamisrakenteiden yhdenmukaistamiseksi sekä lähiesihenkilötyön vahvistamiseksi käynnistetään yhteistoimintaneuvottelut, jotka koskevat asumispalvelujen esihenkilö- ja työnjohdollisten tehtävien uudelleenjärjestelyjä;

2. että yhteistoimintaneuvottelujen kohteena on enintään 30 esihenkilö- tai työnjohdollista tehtävää;

3. että tehtävien uudelleenjärjestelyt toteutetaan irtisanomisperusteisesti ja ensisijaisesti uudelleensijoittamalla, hyödyntämällä luonnollista poistumaa, siirroilla muihin tehtäviin, ja että korvaava tehtävä pyritään tarjoamaan samasta yksiköstä tai palvelukokonaisuudesta;

4. valtuuttaa henkilöstöjohtajan antamaan kirjallisen neuvotteluesityksen yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi; ja

5. nimetä työnantajan edustajat yhteistoimintaneuvotteluihin seuraavasti: pääneuvottelijoiksi muutoksen kohteena olevan vastuualueen vastuualuejohtajan sekä henkilöstöjohtajan.

Työnantajan edustajat nimeävät lisäksi neuvotteluihin tarvittavan määrän asiantuntijoita.

Käsittely

Palvelulinjajohtaja Laine poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 13.45.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Asumispalvelujen organisaatiomuutos toteutettiin 1.5.2025 alkaen. Organisaatiomuutoksen yhteydessä asumispalveluihin siirtyi eri palvelualueilta toisistaan poikkeavia johtamisrakenteita. Tämän seurauksena yksiköiden esihenkilörakenteet sekä esihenkilöiden johdettavien työntekijöiden määrät vaihtelevat merkittävästi yksiköiden välillä.

Johtamisrakenteiden erot ovat aiheuttaneet epäyhtenäisiä toimintatapoja sekä eroja esihenkilöiden työkuormissa ja lähijohtamisen toteutumisessa. Asumispalvelujen toiminta-alueella on tunnistettu tarve yhdenmukaistaa johtamisrakenteita sekä vahvistaa lähiesihenkilötyötä. Muutoksen tavoitteena on luoda nykyistä selkeämpi ja yhtenäisempi johtamismalli, jossa esihenkilövastuut, työnjako ja johtamisrakenteet tukevat paremmin toiminnan johtamista sekä henkilöstön arjen ohjausta. Samalla pyritään tasapainottamaan esihenkilöiden johdettavien määriä ja työkuormaa eri yksiköiden välillä.

Suunnitellussa muutoksessa tarkastellaan asumispalvelujen esihenkilö- ja työnjohdollisia tehtäviä koko toiminta-alueella. Muutoksessa ylemmän tason esihenkilötehtäviä sekä työnjohdollisia tehtäviä järjestellään uudelleen ja korvataan yksiköiden tarpeiden mukaisesti lähiesihenkilötehtävillä. Samalla lähiesihenkilöresurssia vahvistetaan lisäämällä lähiesihenkilötehtävien määrää. Muutokset kohdistuvat enintään 30 esihenkilö- tai työnjohdolliseen tehtävään.

Tehtävien uudelleenjärjestelyt toteutetaan irtisanomisperusteisesti ja ensisijaisesti uudelleensijoittamalla

henkilöstöä, hyödyntämällä luonnollista poistumaa sekä siirroilla muihin tehtäviin. Tavoitteena on löytää henkilöstölle korvaavia tehtäviä ensisijaisesti samasta yksiköstä tai palvelukokonaisuudesta. Lukumäärällisesti korvaavia lähiesihenkilötehtäviä tai työnjohdollisia tehtäviä on tarjota suurimmalle osalle muutoksen kohteena oleville. Muutoksen tavoitteena ei ole vähentää henkilöstöä. Yksittäisissä tapauksissa on mahdollista myös henkilöstön irtisanominen, jos henkilö ei ota vastaan tarjottua korvaavaa tehtävää tai soveltuvaa muuta työtä ei ole tarjolla.

Yhteistoimintamenettelyn kohteena ovat asumispalvelujen esihenkilö- ja työnjohdolliset tehtävät. Yhteistoimintamenettelyllä turvataan henkilöstön vaikutusmahdollisuudet lain piirissä olevissa työnantajan päätösasioissa. Muutokset on lain hengen mukaisesti suunniteltava vuoropuhelussa henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 § mukaan aluehallituksen tehtävänä on mm. vastata hyvinvointialueen hallinnosta ja taloudenhoidosta, edustaa hyvinvointialuetta työnantajana, vastata hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikasta sekä vastata hyvinvointialueen toiminnan yhteensovittamisesta. Edelleen hallintosäännön § 133 mukaan on aluehallituksen tehtävänä päättää henkilöstön taloudellisista ja tuotannollisista irtisanomisperusteista sekä lomauttamismenettelyn periaatteista, menettelyn aloittamisesta ja menettelyä koskevasta päätöksenteosta. Edellä mainitut säännökset huomioiden on aluehallituksen tehtävänä päättää päätösosassa mainittujen yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämisestä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Aluehallitus	§ 175	21.9.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus § 206 26.10.2026
Aluehallitus 23.11.2026

4208/00.04.00/2026

Aluehallitus 23.11.2026

19
Hangon alueen puhtauspalvelujen toiminnan siirtäminen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelta liikkeenluovutuksella V. Kristal Oy:lle

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Rokkila Nina
Ojaniemi Pasi

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan sopimuksen Hangon alueen puhtauspalvelujen toiminnan siirtämisestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelta liikkeenluovutuksella V. Kristal Oy:lle 1.1.2027 alkaen liikkeenluovutuksen periaatteita noudattaen, ja

2. valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan ennen sopimuksen allekirjoitusta hyväksymään liikkeenluovutussopimukseen ja sen liitteisiin mahdollisesti myöhemmin ilmeneviä teknisluonteisia korjauksia ja tarkennuksia.

Käsittely

Päätös

Selostus

Aluehallitus päätti kokouksessaan 30.3.2026 puhtauspalvelujen hankinnan strategisista periaatteista. Aluehallitus päätti strategisiksi periaatteiksi:

- Puhtauspalvelut toteutetaan monituottajamallilla;
- Optimaalinen hankinta- ja tuotantotapa arvioidaan alueellisesti huomioiden kokonaistaloudellisuus ja alueellinen markkinatilanne;
- Kilpailutukset toteutetaan alueellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla ja niitä valmistellaan hyödyntämällä markkinavuoropuhelua;
- Kilpailutuksissa huomioidaan toimenpiteet ihmiskaupan ja muun harmaan talouden ehkäisemiseksi aluehallituksen päätöksen 12.12.2022 § 196 mukaisesti;
- Hyvinvointialue vastaa sekä oman että ostopalveluna tuotetun palvelun laadunvalvonnasta, ja palveluntuottajilta edellytetään säännöllistä omavalvontaa ja
- Vastuullisuus ja ympäristövaikutukset huomioidaan hankintojen suunnittelussa ja toteutuksessa aluehallituksen päätöksen 12.12.2022 § 196 mukaisesti.

Hyvinvointialue on toteuttanut kilpailutuksen, jonka yhtenä osa-alueena oli Hangon alueen puhtauspalvelut ja palveluntuottajaksi valittiin V.Kristal Oy. Kilpailutus sisältää liikkeenluovutuksen.

Liikkeenluovutussopimus

Sopimuksessa määritelty palvelutoiminta siirtyisi V.Kristal Oy:lle 1.1.2027 lukien liikkeenluovutuksella.

Kauppaan ei sisälly luovutettavaa omaisuutta.

Henkilöstön siirtyminen ja siirtyvät työntekijät

Henkilöstön siirtyminen luovutuksensaajan palvelukseen tapahtuu liikkeenluovutuksen periaatteita noudattaen. Liikkeenluovutuksessa toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevat (vakinaiset) henkilöt siirtyvät luovutuksensaajan palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä ja heidän palvelussuhteestansa johtuvat oikeutensa ja

velvollisuutensa siirtyvät uudelle työnantajalle. Määräaikaisessa palvelussuhteessa olevien henkilöiden palvelussuhde jatkuu sovitun määräajan loppuun.

Liikkeenluovutuksessa luovutuksensaajalle siirtyy yhteensä 10 henkilöä, jotka ovat tällä hetkellä kaikki vakinaisessa työsuhteessa.

Hyvinvointialueella on pidetty yhteistoimintalain mukainen neuvottelu pääluottamusedustajien kanssa 6.10.2026. Aluehallituksen päätöksen jälkeen pidetään yhteistoiminnallinen työpaikkakokous ja aloitetaan toimittajan käyttöönottoprojekti.

Pöydällepano

Aluehallitus jätti tämän asian pöydälle kokouksessaan 26.10.2026 § 206.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 §:n kohdan 4 mukaan aluehallitus edustaa hyvinvointialuetta työnantajana. Tämän perusteella aluehallituksen tehtävänä on hyväksyä toimintojen ja henkilöstön siirtymisestä liikkeenluovutuksena Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelta.

Hallintosäännön 88 §:n 1 kohdan mukaan aluevaltuuston ja aluehallituksen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa hyvinvointialuejohtaja, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty tai aluehallitus ole päättänyt

Liitteet

16 Ei-julkinen asiakirja

Oheismateriaali

Tiedoksi

Aluehallitus § 206 26.10.2026
Aluehallitus 23.11.2026

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 26.10.2026 § 206

§ 206

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan sopimuksen Hangon alueen puhtauspalvelujen toiminnan siirtämisestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelta liikkeenluovutuksella V. Kristal Oy:lle 1.1.2027 alkaen liikkeenluovutuksen periaatteita noudattaen, ja

2. valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan ennen sopimuksen allekirjoitusta hyväksymään liikkeenluovutussopimukseen ja sen liitteisiin mahdollisesti myöhemmin ilmeneviä teknisluonteisia korjauksia ja tarkennuksia.

Käsittely

Käsittelyn aikana 1. varapuheenjohtaja Värmälä teki asian pöydälle jättämistä koskevan ehdotuksen, jota puheenjohtaja Laiho kannatti.

Puheenjohtaja rajasi keskustelun koskemaan pelkästään asian jättämistä pöydälle.

Kun pyydettyjä puheenvuoroja ei enää ollut eikä asian jättämistä pöydälle ei voitu hyväksyä yksimielisesti, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys.

Aluehallitus § 206 26.10.2026
Aluehallitus 23.11.2026

Niiden, jotka kannattivat asian käsittelyn jatkamista, tuli äänestää "JAA". Niiden, jotka kannattivat 1. varapuheenjohtaja Värmälän tekemää asian pöydälle jättämistä koskevaa ehdotusta, tuli äänestää "EI".

Suoritetussa äänestyksessä asian käsittelyn jatkaminen sai 1 JAA-äänen ja 1. varapuheenjohtaja Värmälän ehdotus asian jättämisestä pöydälle 16 EI-ääntä.

JAA-äänen antoivat puheenjohtaja Laiho, 1. varapuheenjohtaja Värmälä, 2. varapuheenjohtaja Wickström sekä jäsenet Ahjoniemi, Ampuja, Cederlöf, Haapaniemi, Halkosaari, Hukari, Keisteri-Sipilä, Kokko, Pelkonen, Räsänen, Strandell, Stenvall ja Uusitalo.

EI-äänen antoi jäsen Piirtola.

Koska asian jättäminen pöydälle oli saanut äänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus jätti asian pöydälle.

Palvelukeskuksen johtaja Rokkila ja toimitilojen tukipalvelujohtaja Ojaniemi poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 13.14.

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 13.14-13.26.

Päätös

Aluehallitus päätti jättää asian pöydälle.

Selostus

Aluehallitus päätti kokouksessaan 30.3.2026 Puhtauspalvelujen hankinnan strategisista periaatteista. Aluehallitus päätti strategisiksi periaatteiksi:

- Puhtauspalvelut toteutetaan monituottajamallilla;
- Optimaalinen hankinta- ja tuotantotapa arvioidaan alueellisesti huomioiden kokonaistaloudellisuus ja alueellinen markkinatilanne;

- Kilpailutukset toteutetaan alueellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla ja niitä valmistellaan hyödyntämällä markkinavuoropuhelua;
- Kilpailutuksissa huomioidaan toimenpiteet ihmiskaupan ja muun harmaan talouden ehkäisemiseksi aluehallituksen päätöksen 12.12.2022 § 196 mukaisesti;
- Hyvinvointialue vastaa sekä oman että ostopalveluna tuotetun palvelun laadunvalvonnasta, ja palveluntuottajilta edellytetään säännöllistä omavalvontaa ja
- Vastuullisuus ja ympäristövaikutukset huomioidaan hankintojen suunnittelussa ja toteutuksessa aluehallituksen päätöksen 12.12.2022 § 196 mukaisesti.

Hyvinvointialue on toteuttanut kilpailutuksen, jonka yhtenä osa-alueena oli Hangon alueen puhtauspalvelut ja palveluntuottajaksi valittiin V.Kristal Oy. Kilpailutus sisältää liikkeenluovutuksen.

Liikkeenluovutussopimus

Sopimuksessa määritelty palvelutoiminta siirtyisi V.Kristal Oy:lle 1.1.2027 lukien liikkeenluovutuksella.

Kauppaan ei sisälly luovutettavaa omaisuutta.

Henkilöstön siirtyminen ja siirtyvät työntekijät

Henkilöstön siirtyminen luovutuksensaajan palvelukseen tapahtuu liikkeenluovutuksen periaatteita noudattaen. Liikkeenluovutuksessa toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevat (vakinaiset) henkilöt siirtyvät luovutuksensaajan palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä ja heidän palvelussuhteestansa johtuvat oikeutensa ja velvollisuutensa siirtyvät uudelle työnantajalle. Määräaikaisessa palvelussuhteessa olevien henkilöiden palvelussuhde jatkuu sovitun määräajan loppuun.

Liikkeenluovutuksessa luovutuksensaajalle siirtyy yhteensä 10 henkilöä, jotka ovat tällä hetkellä kaikki vakinaisessa työsuhteessa.

Hyvinvointialueella on pidetty yhteistoimintalain mukainen neuvottelu pääluottamusedustajien kanssa 6.10.2026. Aluehallituksen päätöksen jälkeen pidetään yhteistoiminnallinen työpaikkakokous ja aloitetaan toimittajan käyttöönottoprojekti.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 §:n kohdan 4 mukaan aluehallitus edustaa hyvinvointialuetta työnantajana. Tämän perusteella aluehallituksen tehtävänä on hyväksyä toimintojen ja henkilöstön siirtymisestä liikkeenluovutuksena Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelta.

Hallintosäännön 88 §:n 1 kohdan mukaan aluevaltuuston ja aluehallituksen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa hyvinvointialuejohtaja, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty tai aluehallitus ole päättänyt toisin.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 23.11.2026

1870/00.02.01/2026

Aluehallitus 23.11.2026

20
Vastauksen antaminen valtuutettu Paakkunaisen sekä 12 muun valtuustoaloitteeseen koskien hallintosäännön muuttamista päätösvallan vahvistamiseksi aluevaltuustolle ja lautakunnille

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Moisala Jarno
Kivistö Riina
Yli-Koski Elina

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Valtuutettu Paakkunainen ja 12 muuta valtuutettua ovat valtuustoaloitteessaan 28.4.2026 §33 esittäneet, että hyvinvointialueen hallintosääntöä tulisi muuttaa aluevaltuuston, aluehallituksen, lautakuntien ja viranhaltijajohdon välisen tehtävänjaon ja päätösvallan osalta. Aloitteessa esiin nostetut kysymykset liittyvät hyvinvointialueen hallinto- ja päätöksentekojärjestelmään sekä hallintosäännössä määriteltyihin toimivaltasuhteisiin.

Hallintosääntö muodostaa kokonaisuuden, jossa määrätään hyvinvointialueen hallinnon ja toiminnan järjestämisestä sekä toimielinten ja viranhaltijoiden tehtävistä ja toimivallasta. Hallintosääntö pyritään aina rakentamaan pysyväksi hallinnollisesti velvoittavaksi asiakirjaksi ja sen muuttamista tulisikin siksi harkita tarkoin. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella hallintosääntöä on päivitetty aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan huolellisen valmistelun ja pohdinnan tuloksena ja tätä toimintatapaa on edelleen kannatettavaa jatkaa.

Aluehallitus 23.11.2026

Lautakuntien toimivallasta ja vaikuttamismahdollisuuksista

Hyvinvointialueuudistuksen keskeinen tavoite oli sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen integraatio. Valtakunnallisena tavoitteena oli luoda uusi hallintomalli, jossa mahdollistettiin palveluiden integraatio, yhtenäinen johtaminen ja resurssien ohjaaminen koko alueen näkökulmasta tarkoituksenmukaisella tavalla. Jo alussa oli selvää, että kuntien käyttämän lautakuntamallin siirtäminen sellaisenaan hyvinvointialueille ei tuottaisi toimintamallia, jolla päästäisiin hyvinvointialueuudistuksen tavoitteisiin.

Hallintosääntömallien valmisteluaineistoissa korostuu kanta siitä, että hyvinvointialueen toimintaa tulee ohjata kokonaisuutena riippumatta siitä, missä muodossa palveluja tuotetaan. Lisäksi uudistuksen tavoitteiden katsottiin edellyttävän rakenteita, joissa kokonaisuuden johtaminen korostuu perinteisen sektorikohtaisen päätöksenteon sijaan. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallinto- ja päätöksentekomalli rakennettiin laajalla poliittisella valmistelulla. Hallintosäännön- ja johtamisjärjestelmän valmistelussa painotettiin uudistuksen tavoitteiden toteutumista. Tämä vaati uudenlaista ajattelua johtamisen ja päätöksenteon rakenteisiin, sillä perinteiset kuntien käyttämät mallit eivät pystyneet vastaamaan uudistuksen edellyttämiin tavoitteisiin ja uudistuksiin. Hyvinvointialueemme hallinto- ja päätöksentekomalli, jossa aluehallitus käyttää päätösvaltaa ja näin vastaa johtamisesta kokonaisuutena ei ole mallina poikkeus tai kompromissi, vaan linjassa periaatteiden kanssa, joiden varaan hyvinvointialueiden hallintorakenteita uudistuksessa suunniteltiin.

Demokratian toteutumisen kannalta olennaista ei ole se, kuinka monella toimielimellä on päätösvaltaa, vaan että vaaleilla valittujen luottamushenkilöiden näkemykset vaikuttavat päätöksentekoon. Tämä toteutuu nykymuotoisessa hallintomallissa, jossa lautakuntien merkitys ei perustu ensisijaisesti muodolliseen päätösvaltaan vaan vaikutusvaltaan. Lautakunnat osallistuvat strategiseen ohjaukseen, seuraavat palveluiden toteutumista, arvioivat toimintaa, antavat lausuntoja ja tekevät esityksiä aluehallitukselle. Vaikuttaminen tapahtuu valmisteluvaiheessa, jolloin asioihin voidaan aidosti antaa näkemyksiä ennen varsinaista päätöksentekoa. Kysymys ei siten ole vallan puutteesta vaan siitä, että missä vaiheessa ja millä tavalla lautakunnat käyttävät niille annettua vaikutusvaltaa.

Hyvän hallintotavan näkökulmasta päätösvallan ja vastuun tulee kulkea käsi kädessä ja päätöksenteon rakenteen tulee olla kansalaisille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille selkeä. Hallintomallien rakentamisesta tiedetään, että mitä useammalle toimielimelle päätösvaltaa hajautetaan, sitä vaikeampi on tunnistaa kokonaisvastuuta, riski päällekkäisille käsittelyille lisääntyy sekä toimivaltarajoja koskevien tulkintatilanteiden määrä kasvaa. Tämän kaltainen kehitys ei edesauta hyvinvointialueille asetettujen tavoitteiden toteutumista. Hyvinvointialueiden laajan palveluvastuun ja kasvavien talouspaineiden ristipaineessa päätöksenteon nopeus ja kyky tehdä kokonaisratkaisuja korostuvat.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen johtamisjärjestelmä on rakennettu vastaamaan poliittisen ja operatiivisen toimivallan selkeää jakoa. Yleisesti organisaatiorakennetta laadittaessa on huomioitava lähtökohta, että poliittisen ja viranhaltijapäätöksenteon alueet ovat erilaisia ja tämän takia ne tulee pitää erillisinä. On ehdottoman tärkeää, että luottamushenkilöille taataan mahdollisuus selkeään strategiseen ohjaukseen, ja viranhaltijajohdolle operatiiviseen johtamiseen. Yleisesti tiedetään, että hallinnon lisääminen ja monimutkaistaminen aiheuttaa kustannuksia ja vähentää organisaation ketteryyttä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue toimii nyt neljättä vuotta vakaissa johtamisrakenteissa, jonka on mahdollistanut perusteellinen johtamisjärjestelmän perustan valmistelu hyvinvointialueuudistuksessa.

Lisäksi aluehallitus päättää todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuutettu Paakkunainen ja 12 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 28.4.2026 § 33

valtuustoaloitteen koskien hallintosäännön muuttamista päätösvallan vahvistamiseksi aluevaltuustolle ja lautakunnille.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut 1–14 valtuutettua, tulee aluehallituksen antaa kirjallinen vastaus aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille vastauksen antamisesta seuraavan aluevaltuuston kokouksen esityslistan yhteydessä.

Liitteet

17 Valtuutettu Paakkunaisen sekä 12 muun valtuustoaloite koskien hallintosäännön muuttamista päätösvallan vahvistamiseksi aluevaltuustolle ja lautakunnille

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 23.11.2026

24/00.02.01/2026

Aluehallitus 23.11.2026

21
Vastauksen antaminen valtuutettu Ampujan ja 6 muun valtuustoaloitteeseen koskien aluevaltuuston valtuustoaloitetoimintatapoja

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Moisala Jarno

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloite on keskeinen osa aluevaltuutettujen vaikutusmahdollisuuksia ja hyvinvointialueen demokraattista päätöksentekoa. Aloiteoikeuden avulla valtuutetut voivat nostaa käsiteltäväksi esimerkiksi asukkaiden näkökulmasta merkittäviä asioita sekä tehdä ehdotuksia hyvinvointialueen toiminnan kehittämiseksi.

Lain hyvinvointialueesta (611/2021) 95 §:n mukaan hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset muun muassa aluevaltuuston toiminnasta ja valtuutetun aloitteen käsittelystä. Valtuutettujen aloite- ja kysymysoikeutta koskevat määräykset sisältyvät hyvinvointialueen hallintosääntöön.

Hallintosäännön 26 §:n mukaisesti valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa. Lisäksi hallintosäännön 27 §:n mukaisesti valtuutetut voivat tehdä aluehallitukselle osoitettuja kirjallisia kysymyksiä. Lisäksi hallintosäännön 29 §:n mukaisesti aluevaltuuston puheenjohtaja voi kutsua koolle aluevaltuuston kyselytilaisuuden, jossa valtuutetuilla on mahdollisuus esittää

hyvinvointialuejohtajalle tai palvelualuejohtajille kysymyksiä ennalta ilmoitetuista aiheista.

Kyselytilaisuus tarjoaa valtuutetuille mahdollisuuden saada lisätietoja ja täsmennyksiä ajankohtaisista asioista sekä käydä vuoropuhelua hyvinvointialueen viranhaltijajohdon kanssa, ja toimii siten vaihtoehtoisena menettelynä aluehallitukselle osoitetuille kysymyksille erityisesti silloin, kun tavoitteena on tiedon tai selvityksen saaminen. Aluevaltuuston neuvottelutoimikunnassa 2.6.2026 sovitun mukaisesti aluevaltuuston kyselytilaisuutta päätettiin pilotoida aluevaltuuston kokouksen yhteydessä 6.10.2026. Tilaisuuteen jätettiin yhteensä 23 kysymystä 12 eri valtuutetulta.

Valtuustoaloite, aluehallitukselle osoitettava kysymys ja kyselytilaisuus palvelevat osittain eri tarkoituksia ja täydentävät siten toisiaan osana valtuutettujen käytettävissä olevia vaikutus- ja tiedonsaantikeinoja. Osana aluevaltuuston työskentelytapojen kehittämistä valtuustoryhmien kesken voidaan arvioida käytäntöjä, joilla valtuustoaloitteet, aluehallitukselle osoitetut kysymykset ja kyselytilaisuudet muodostavat aluevaltuuston työskentelyn kannalta tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden.

Lisäksi aluehallitus päättää todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuutettu Ampuja sekä 6 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.6.2026 § 50 aloitteen koskien aluevaltuuston valtuustoaloitetoimintatapoja.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut 1–14 valtuutettua, tulee aluehallituksen antaa

kirjallinen vastaus aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille vastauksen antamisesta seuraavan aluevaltuuston kokouksen esityslistan yhteydessä.

Liitteet

18 Valtuutettu Ampujan 6 muun valtuustoaloite koskien aluevaltuuston valtuustoaloitetoimintatapoja

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 23.11.2026

2224/00.04.00/2026

Aluehallitus 23.11.2026

22
Uudenmaan Työterveys Oy:n osakekauppojen hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Koskela Jaana
Pallaskivi Ilkka

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää:

1. hyväksyä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen omistamien Uudenmaan Työterveys Oy:n osakkeiden myynnin liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisesti;

2. nimetä talousjohtajan edustajakseen osakkeenomistajien päätöksentekoon ja valtuuttaa hänet äänestämään tai antamaan suostumuksensa koko osakekannan myynnin hyväksymiselle osakassopimuksen 8 kohdan mukaisesti, ja

3. valtuuttaa talousjohtajan allekirjoittamaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen puolesta liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen sekä tekemään siihen ja sen liitteisiin täytäntöönpanon edellyttämiä teknisiä ja vähäisiä muutoksia, jotka eivät muuta kaupan keskeisiä ehtoja tai osapuolten asemaa.

Selvyyden vuoksi todetaan, että osakassopimus UMTT lakkaa automaattisesti hyvinvointialueen osalta, kun osakkeiden kauppa toteutuu ja hyvinvointialue lakkaa omistamasta yhtiön osakkeita. Tämä ei edellytä erillistä päätöstä tai irtisanomista.

Aluehallitus 23.11.2026

Käsittely

Päätös

Selostus

Tausta
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus on hyväksynyt periaatteellisen linjauksen tavoitella Uudenmaan Työterveys Oy:n (”UMTT”) koko osakekannan myyntiä. Yhtiö myydään yhdessä samoihin aikoihin perustetun sisaryhtiönsä Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:n (”KUTT”) kanssa. Hyvinvointialue omistaa vain UMTT:n osakkeita, joka on ennen palvelujen kilpailutusta tuottanut alueella järjestämisvastuullisia työterveyspalveluita. Yhtiö ei enää jatkossa tuota hyvinvointialueelle palveluita, jonka vuoksi yhtiön omistuksesta on perusteltua luopua.

Päätöshistoria
Alkuperäinen aluehallituksen UMTT:n osakkeiden myyntiä koskeva periaatepäätös on tehty 15.6.2026 (§ 143). Päätöstä tarkistettiin vielä aluehallituksen kokouksessa 21.9.2026 (§ 189). Tarkistetun päätöksen mukaisesti hyvinvointialue tavoittelee yhtiön myymistä, mutta yhtiöiden suunniteltu sulautuminen voi tapahtua myös osakekauppojen jälkeen.

Yhtiöiden sulautumissuunnitelma on hyväksytty ylimääräisessä yhtiökokouksessa 23.10.2026. Yhtiökokousta varten hyvinvointialuejohtaja antoi toimiohjeen sulautumissuunnitelman hyväksymisestä (omistajaohjausasiat § 95/2026), joka vastaa aluehallituksen tekemiä periaatepäätöksiä. Osana sulautumissuunnitelmaa BDO määritteli konsulttityönä Uudenmaan Työterveys Oy:lle (UMTT) ja tämän sisaryritykselle Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:lle (KUTT) markkinahinnat, jonka mukaisesti yhtiöistä maksettava kokonaiskauppahinta jaetaan omistajien kesken. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen omitusosuus yhtiöstä sulautumisen jälkeen on n. 2,5 %.

Osakkeiden myyminen ja kauppakirjan hyväksyminen
Työterveys Oy (UMTT) sulautuu Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:n (”KUTT:iin”) hyväksytyn sulautumissuunnitelman mukaisesti. Osakekaupan hankintamenettelyyn saatiin neljä (4) osallistumishakemusta ja neljä (4) tarjousta. Tarjousvertailun tuloksena parhaan tarjouksen teki Pihlajalinna Terveys Oy:n ja Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:n muodostama ryhmittymä, joka on sitoutunut ostamaan KUTT:n ja UMTT:n osakkeet perustuen liiketoimintojen yhteenlaskettuun velattomaan arvoon 19 500 000 euroa.

UMTT:stä saatava Kauppahinta jakaantuu Myyjien kesken heidän liitteestä 3 ilmenevien Osakkeiden omistusten mukaisessa suhteessa. Myyntihinnan jakautuminen UMTT:n ja KUTTin suhteen taas perustuu BDO:n laatimiin yhtiöiden markkina-arvostuksiin. Yhtiöiden myymisestä ja hinnan jakautumisen periaatteista on päätetty osana aluehallituksen päätöstä 15.6.2026 § 143. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen omistusosuus yhtiöstä sulautumisen jälkeen on n. 2,5 %.

Kauppakirja on neuvoteltu loppuun hankintamenettelyssä valitun parhaan tarjoajan kanssa, ja se on liitteenä luonnoksena. Kauppakirja on ehdollinen ja tulee voimaan vain, jos muun muassa kaikki seuraavat ehdot täyttyvät kauppakirjassa määritetyssä määräajassa:

(i) kaikkien osallisten kuntien ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tässä pykälässä tarkoitetut osakkeiden ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen UMTT Oy:n osakkeiden myyntiä koskevat päätökset on tehty ja ne ovat saaneet lainvoiman;

(ii) kaikkien hankintayksiköiden kauppakirjaluonnoksessa tarkoitetut hankintapäätökset on tehty ja ne ovat saaneet lainvoiman;

(iii) Kilpailu- ja kuluttajaviraston yrityskauppavalvontaa koskeva hyväksyntä on saatu.

Kaikki kaupan täytäntöönpanon tarkemmat ehdot on kuvattu liitteenä olevassa kauppakirjaluonnoksessa. Jos jokin näistä

ehdoista jää täyttymättä, kauppaa ei täytäntöönpanna ellei osapuolet toisin sovi.

Päätöksen liitteinä ovat kauppakirjaluonnos (salassa pidettävä) sekä liite saapuneista tarjouksista ja yhteenveto hankintamenettelystä mukaan luettuna tarjousten vertailu (salassa pidettävä).

Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:n omistajat ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialue päättävät lisäksi omalla tahollaan työterveyspalvelujen hankintaa koskevasta päätöksestä, jonka hyväksyminen kuuluu kaupan ehtoihin. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ei ole osana kyseistä kilpailutusta.

Selvyyden vuoksi todetaan, että osakassopimus KUTT lakkaa automaattisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen osalta, kun osakkeiden kauppa toteutuu ja hyvinvointialue lakkaa omistamasta yhtiön osakkeita. Tämä ei edellytä erillistä päätöstä tai irtisanomista.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 § kohdan 16 mukaan aluehallituksen tehtävänä on päättää yhtiöiden ja muiden yhteisöjen sekä säätiöiden perustamisesta ja purkamisesta, osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja myymisestä, mikäli osakkeiden ja osuuksien arvo on enintään 10 miljoonaa euroa.

Liitteet

19 Ei-julkinen asiakirja
20 Ei-julkinen asiakirja

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

4802/00.01.02/2025

Aluehallitus 23.11.2026

23
Alueellisen hyvinvointisuunnitelman hyväksyminen vuosille 2027-2030 ja vuoden 2025 alueellisen hyvinvointikertomuksen tiedoksi merkitseminen (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Österman Pilvi
Ihamäki Veli-Pekka
Suominen Tuula
Moisala Jarno
Mustakari-Ilovuori Anu
Villgren Kati

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan ehdotuksen alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi vuosille 2027–2030 ja,

2. merkitä tiedoksi liitteenä olevan vuoden 2025 alueellisen hyvinvointikertomuksen.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Käsittely

Päätös

Selostus

Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelu

Hyvinvointialueen on laadittava valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, jossa kuvataan väestön hyvinvoinnin tila sekä asetetaan hyvinvointialueen tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin terveyden edistämiselle.

Järjestämislain (612/2021) 7 §:n mukaan hyvinvointialueen tehtävänä on seurata alueensa asukkaiden elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Lain hyvinvointialueesta (611/2021) 41 §:n mukaisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tulee huomioida hyvinvointialueen strategiassa.

Hyvinvointialueen tulee lisäksi raportoida vuosittain aluevaltuustolle asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilasta, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteistä.

Edellisen valtuustokauden laaja vuoden 2023 alueellinen hyvinvointikertomus vahvistettiin aluevaltuustossa 12.12.2023 § 75. Sen pohjalta jatko valmisteltiin päätöksentekoon alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2024–2026, jonka aluevaltuusto vahvisti 13.2.2024 § 4.

Valmisteluprosessin tuloksena syntyi ensimmäinen alueellinen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma, joka ohjasi valtuustokauden toimintaa. Alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelua yhteistyössä kuntien

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

kanssa tuki hyvinvointitiedon kehittämishanke, jossa asetettiin yhteistyötä tukevat alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet.

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2024–2026 osavuosittain toteutunut seuranta ja arviointikertomuksen 2025 yhteenveto osoittavat, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteet toteutuivat valtaosin.

Tämä lähtökohta antoi perustan alueellisen hyvinvointikertomuksen – ja suunnitelman valmistelulle, jonka aluehallitus päätti 24.11.2025 § 261 käynnistää valtuustokaudelle 2025–2029. Valtuustokaudelle asetettavien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden asettaminen pohjautuu vuoden 2025 hyvinvointikertomukseen sekä alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2024–2026 toteutumiseen, joka on kuvattuna osana alueellista hyvinvointikertomusta 2025.

Hyvinvointialue on valmistellut alueellista hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa yhteistyössä alueensa kuntien, järjestöjen, HUS-yhtymän sekä muiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijoiden kanssa.

Vuoden 2025 hyvinvointikertomus

Alueellinen hyvinvointikertomus kokoaa yhteen alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tietoperustan; se kuvaa väestön hyvinvoinnin tilaa, alueellisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tunnistettuja vahvuuksia sekä kehittämiskohteita. Hyvinvointikertomuksessa yhdistyvät alueellinen vähimmäistietomäärän mukainen indikaattoritieto, palveluiden kokoama tieto sekä sosiaalisen raportoitiin kertyvää tietoa. Indikaattoritiedot poimittiin alueelliseen hyvinvointikertomukseen vuoden 2025 tietojen pohjalta ja indikaattoritietojen päivittymisen takia joissain indikaattoritiedoissa on tapahtunut päivityksiä tähän tietopohjaan verrattuna.

HUS-yhtymä on tuonut hyvinvointikertomuksen valmisteluun näkökulmia erikoissairaanhoitoon kertyvästä tiedosta ja

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

arvioinut hyvinvointialueen tietoperustaa myös uusimaatason näkökulmasta. Järjestöt tuottivat väestön hyvinvoinnin tilaan liittyvää ilmiölähtöistä tietoa, jota hyödynnettiin valmistelussa.

Alueellisen hyvinvointikertomuksen kokoaman tiedon ja edellisen valtuustokauden toteuman arvioinnin pohjalta valmisteltiin yhteisten painopisteiden ohjaamana, väestöryhmittäiset tavoitteet ja toimenpiteet alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi 2027–2030.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta on ohjannut, evästänyt ja nostanut tärkeitä näkökulmia keskusteluun hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelussa, kokouksissaan 3.3.2026 § 9 ja 26.5.2026 § 15 sekä 29.10.2026 §28.

Osallisuus hyvinvointisuunnitelman valmisteluprosessissa

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelu kertomustiedon pohjalta käynnistyi jo yli vuosi sitten. Alueellista hyvinvointisuunnitelman valmistelua valtuustokaudelle on leimannut erityisen laajapohjainen yhteistyö eri sidosryhmien kanssa.

Valmisteluun osallistuivat laajasti alueen kunnat, järjestöt, HUS-yhtymä, vaikuttamistoimielimet, asukkaat, hyvinvointialueen henkilöstö ja luottamushenkilöt. Valmisteluprosessin aikana toteutettiin monipuolisia osallistamis- ja vuorovaikutustoimenpiteitä, kuten kyselyjä, työpajoja, seminaareja, kansalaiskeskusteluja, esittelytilaisuuksia sekä luonnosten kommentointikierroksia.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) vuosittaiset neuvottelut alueen kuntien kanssa, ovat tukeneet merkittävällä tavalla suunnitelman valmistelua. Yhteistä valmistelua alueen kuntien kanssa ovat ohjanneet yhteistyössä asetetut hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Yhteistyö kuntien omien hyvinvointikertomusten ja -suunnitelmien valmistelun kanssa on kulkenut rinnan alueellisen valmistelun kanssa.
Yhteinen hyte-tietoperusta ja hyvinvointia kuvaavien indikaattorien hyödyntäminen ovat vahvistaneet alueellisen ja kuntakohtaisen suunnittelun yhteensovittamista.

Hyvinvointisuunnitelman valmistelun loppuvaiheessa alueen kunnat ja muut toimijat antoivat lausuntonsa suunnitelman tavoitteista ja toimenpiteistä. Lausunnoissa kunnat ja muut toimijat korostivat HYTE-yhteistyön ja vastuiden selkeyttämistä, tavoitteiden ja mittareiden konkretisointia sekä kuntakohtaisen seurannan kehittämistä. Lisäksi lausunnoissa painotettiin palvelujen yhdenvertaista saavutettavuutta ja kaksikielisyyttä sekä varhaisen tuen, palveluohjauksen ja tiedonkulun vahvistamista hyvinvointialueen, kuntien ja muiden toimijoiden välillä.

Kuntien ja muiden sidosryhmien lausunnot ovat olleet keskeisessä roolissa alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelussa. Lausuntokierroksen perusteella suunnitelmaan tehtiin hyvinvointialueen arviointiin pohjautuvia tarkennuksia, jotka sisältyvät aluehallitukselle ja aluevaltuustolle esitettävään ehdotukseen.

Muutosehdotukset kohdistuivat sekä yhteisiin alueellisiin tavoitteisiin että ikäryhmäkohtaisiin suunnitelmiin. Lasten, nuorten ja perheiden osalta muutosehdotuksissa painotettiin kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyön vahvistamista, mielenterveyden tukemista, osallisuuden lisäämistä sekä ennaltaehkäiseviä palveluja.

Työikäisten suunnitelman muutosehdotuksissa korostuivat elintapa-, liikunta- ja mielenterveyspalvelujen kehittäminen, palveluohjauksen vahvistaminen, kotoutumisen tukeminen sekä asunnottomuuden ehkäisyyn liittyvä yhteistyön tiivistäminen kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden yhteistyössä.

Hyvinvointisuunnitelman toimeenpanossa hyödynnetään laajasti myös eri toimijoiden näkemyksiä muun muassa

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

varhaisen tuen yhteistyön vahvistamisesta, palveluohjauksen sujuvoittamisen, hyvinvointisuunnitelman seurannan ja arvioinnin sekä yhteisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tietoperustan ja alueellisen viestinnän kehittämiseksi.

Mittarit, seuranta ja vaikutusten arviointi

Hyvinvointisuunnitelma ulottuu yli valtuustokauden, vuoteen 2030. Alueellinen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet ohjaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialaista yhteistyötä, eli yhteistyötä kohti yhteisiä tavoitteita ja toimenpiteitä, eri toimijoiden roolien ja tehtävien mukaisesti.

Hyvinvointialueen valtuustokaudelle asettamien tavoitteiden ja toimenpiteiden seuranta toteutuvat hyvinvointialueen osavuosikatsauksissa, siten että hyvinvointisuunnitelman arviointia toteutetaan puolivuosittain. Hyvinvointisuunnitelman arvioinnin yhteyteen voidaan kytkeä myös alueellisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluiden tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen seuranta ja arviointi.

Hyvinvointisuunnitelman mittarit jatko valmistellaan aluevaltuuston vahvistamaan sisältöön. Koska alueellista hyvinvointisuunnitelmaa toteutetaan monialaisessa yhteistyössä, huomioidaan yhteistyötä koskevat mittarit osana valmistelua. Mittarit kytkeytyvät kuntien, järjestöjen ja eri tahojen kanssa tehtävään yhteistyöhön, muun muassa erilaissa verkostoissa toteutettaviin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin, kuitenkin siten, että hyvinvointialue vastaa alueellisen hyvinvointisuunnitelman seurannasta ja arvioinnista.

Hyvinvointisuunnitelmasta- ja kertomuksesta on määrä päättää aluevaltuustossa 8.12.2026. Valtuuston hyväksymän alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2027–2030 jatkovalmistelussa määritellään tavoitteiden mittarit ja toimenpiteiden toteutumisen seuranta- ja arviointikriteerit.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Arvioitaessa valtuustokaudelle ehdotetun alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden mukaisia vaikutuksia, voidaan todeta, että ne asettavat laajasti alueen väestöön kohdentuvia toimenpiteitä, kattaen kaikki väestöryhmät. Suunnitelmatavoitteet kytkeytyvät hyvinvointialueen väestön hyvinvoinnin tilaan, palveluiden muutostavoitteisiin sekä monialaisen yhteistyön vahvistamiseen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiedolla johtaminen tukee tavoitteiden pitkäjänteistä saavuttamista, mikä pidemmällä aikavälillä näkyy muun muassa indikaattoritiedoissa tapahtuvina muutoksina, mutta erityisen tärkeää on muutos, jonka asukkaat kokevat omassa hyvinvoinnin ja terveyden tilassaan. Alueellinen osallisuuden vahvistaminen on keskeisessä roolissa alueellisten vahvuuksien rakentamisessa. Valtuustokauden aikana arvioidaan ja uudistetaan kuntayhteistyön rakenteita sekä vahvistetaan alueellista monialaista yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi eri toimijoiden välillä.

Toimivalta

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 7 § 3 mom. mukaan, hyvinvointialueella on valmisteltava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Liitteet

21 Ehdotus alueelliseksi hyvinvointikertomukseksi 2025
22 Ehdotus alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi vuosille 2027-2030

Oheismateriaali

- Espoon kaupungin 9.10.2026 asiantuntijalausunto luonnoksesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi 2027-2030
- Hangon kaupungin kaupunginhallituksen 28.9.2026 § 217 lausunto luonnoksesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi 2027-2030

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

- Inkoon kunnan kunnanhallituksen 19.10.2026 § 276 lausunto luonnoksesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi vuosille 2027-2030
- Karkkilan kaupungin elinvoimalautakunnan 30.9.2026 § 42 lausunto luonnoksesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi 2027-2030
- Kauniaisten kaupungin kaupunginhallituksen 28.9.2026 § 115 lausunto luonnoksesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi 2027-2030
- Kirkkonummen kunnan kunnanhallituksen 5.10.2026 § 279 lausunto luonnoksesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi 2027-2030
- Lohjan kaupungin kaupunginhallituksen 28.9.2026 § 304 lausunto luonnoksesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi 2027-2030
- Raaseporin kaupungin kaupunginhallituksen 5.10.2026 § 381 lausunto luonnoksesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi 2027-2030
- Siuntion kunnan kunnanhallituksen 5.10.2026 § 224 lausunto luonnoksesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi 2027-2030
- Vihdin kunnan hyvinvointilautakunnan 17.9.2026 § 44 lausunto luonnoksesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi 2027-2030
- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston 9.10.2026 lausunto luonnoksesta vuosien 2027-2030 alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi
- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvoston 8.10.2026 lausunto luonnoksesta vuosien 2027-2030 alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi
- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston 9.10. lausunto alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta 2027-2030
- Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan 9.10.2026 asiantuntijalausunto luonnoksesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi 2027-2030
- HUS-yhtymän perusterveydenhuollon yksikön ylilääkärin 8.10.2026 lausunto luonnoksesta Länsi-Uudenmaan

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

hyvinvointialueen alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi 2027-2030
- Kooste järjestöjen ja muiden toimijoiden lausunnoista luonnoksesta vuosien 2027-2030 alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi
- Kooste otakantaa.fi -palveluun saapuneista kommenteista luonnoksesta vuosien 2027-2030 alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta 29.10.2026 § 28

§ 28

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus Konsernipalvelujen johtaja Syrjänen Markus

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päättää

1. merkitä vuoden 2025 alueellisen hyvinvointikertomuksen tiedoksi;

2. merkitä alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2027-2030 valmistelun tilanteen tiedoksi ja

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

3. arvioida ja ohjata osaltaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelua ja toteutumista hallintosäännön 60 § kohdan 6 mukaisesti.

Käsittely

Jäsen Lassus oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 18.40–18.41.

Yhdyspintapäällikkö Österman poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18.41.

Päätös

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelu

Järjestämislain (612/2021) 7 §:n mukaan hyvinvointialueen tehtävänä on seurata alueensa asukkaiden elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Lisäksi hyvinvointialueen tulee raportoida vuosittain aluevaltuustolle asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilasta, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteistä.

Lain hyvinvointialueesta (611/2021) 41 §:n mukaisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tulee huomioida hyvinvointialueen strategiassa. Hyvinvointialueen on laadittava valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, jossa huomioidaan hyvinvointialueen strategiset tavoitteet.

Aluehallitus päätti 24.11.2025 § 261 käynnistää valtuustokaudelle 2025–2029 laadittavan alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelun. Hyvinvointialue on valmistellut asiakirjaa yhteistyössä alueensa kuntien, järjestöjen, seurakuntien sekä muiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijoiden kanssa.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Vuoden 2025 hyvinvointikertomus

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta on käsitellyt hyvinvointikertomuksen valmistelua kokouksissaan 3.3.2026 § 9 ja 26.5.2026 § 15.

Osallisuus hyvinvointisuunnitelman valmisteluprosessissa

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelu käynnistettiin vuonna 2025, ja sitä on valmisteltu laajassa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Valmisteluprosessin aikana vuosina 2025–2026 toteutettiin monipuolisia osallistamis- ja vuorovaikutustoimenpiteitä, kuten kyselyjä, työpajoja, seminaareja, esittelytilaisuuksia sekä luonnosten kommentointikierroksia. Yhteistä valmistelua ovat ohjanneet alueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategiset painopisteet.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) neuvottelut alueen kuntien kanssa ovat tukeneet suunnitelman valmistelua merkittävästi. Yhteistyötä on tehty myös kuntien omien hyvinvointikertomusten ja -suunnitelmien valmistelun kanssa. Erityisesti yhteinen tietoperusta ja hyvinvointia kuvaavien indikaattorien hyödyntäminen ovat vahvistaneet alueellisen ja kuntakohtaisen suunnittelun yhteensovittamista.

Valmisteluun on osallistettu laajasti alueen kuntia, järjestöjä, HUS-yhtymää, vaikuttamistoimielimiä, asukkaita, hyvinvointialueen henkilöstöä ja luottamushenkilöitä. Osallistuminen on toteutunut muun muassa neuvotteluissa, kyselyissä, seminaareissa, työpajoissa, kansalaiskeskusteluissa ja lausuntopyynnöin. Valmistelussa on hyödynnetty eri toimijoiden näkemyksiä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tarpeista, yhteistyöstä, varhaisesta tuesta, palveluohjauksesta sekä alueen yhteisen tietoperustan kehittämisestä. Henkilöstölle keväällä 2026 suunnattuun kyselyyn saatiin yli 500 vastausta.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Kuntien lausunnoissa korostuivat erityisesti HYTE-yhteistyön ja toimijoiden vastuiden selkeyttäminen, tavoitteiden ja mittareiden konkretisointi sekä kuntakohtaisen seurannan kehittäminen. Lisäksi painotettiin palvelujen alueellista yhdenvertaisuutta, saavutettavuutta ja kaksikielisyyttä, varhaista ja ennaltaehkäisevää tukea sekä palveluohjauksen ja tiedonkulun sujuvuutta hyvinvointialueen, kuntien ja muiden toimijoiden välillä.

Kuntakohtaisissa lausunnoissa nousivat esiin erityisesti lasten, nuorten ja nuorten aikuisten hyvinvoinnin ja mielenterveyden tukeminen, vanhemmuuden tuki, opiskeluhuollon ja Ankkuritoiminnan kehittäminen, työikäisten työ- ja toimintakyvyn vahvistaminen sekä eri väestöryhmien osallisuus. Lisäksi korostettiin saavutettavia ja monikanavaisia palveluja, ruotsinkielisten palvelujen turvaamista, kuntakohtaisten tarpeiden huomioimista sekä työllisyys-, sosiaali- ja muiden palvelujen yhteistyön vahvistamista.

Mittarit, seuranta ja vaikutusten arviointi

Hyvinvointisuunnitelman jatkovalmistelu etenee siten, että kuntien ja eri tahojen antamisen lausuntojen pohjalta määritellään muutostarpeet ja päätetyt muutokset toteutetaan lausunnoilla olleeseen luonnokseen. Hyvinvointisuunnitelma etenee päätöksentekoon aluehallitukseen 23.11.2026 ja aluevaltuustoon 8.12.2026.

Hyvinvointisuunnitelma ulottuu yli valtuustokauden, vuoteen 2030. Suunnitelma tavoitteineen ja toimenpiteineen ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialaista yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Valtuustokaudelle asetettuja tavoitteita seurataan osavuosikatsauksissa sekä erilaisissa verkostomaisissa rakenteissa kuntien, järjestöjen, HUS-yhtymän ja muiden tahojen kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiedolla johtaminen tukee tavoitteiden pitkäjänteistä saavuttamista, mikä pidemmällä aikavälillä näkyy muun muassa indikaattoritiedoissa tapahtuvina muutoksina, mutta erityisen tärkeää on muutos, jonka asukkaat kokevat omassa

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

hyvinvoinnin ja terveyden tilassa ja tätä tulisi edistää alueellisessa osallisuustyössä.

Valtuuston hyväksymän alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2027–2030 pohjalta määritellään tavoitteiden mittarit ja toimenpiteiden seuranta. Hyvinvointisuunnitelman toteutumisen seuranta toteutuu hyvinvointialueen osavuosikatsauksissa ja vuosittaisessa raportoinnissa. HYTE-tietotyökalu tukee väestön hyvinvoinnin kehittymisen seurantaa ja hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelua ja raportointia.

Valtuustokauden aikana arvioidaan ja uudistetaan laajemmin kuntayhteistyön rakenteita ja monialaista verkostoyhteistyötä. Tavoitteena on, että alueellinen verkostoyhteistyö kytkeytyy vahvemmin hyvinvointisuunnitelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Verkostoissa tehtävän yhteistyön laajentaminen on havaittu tarpeelliseksi, siten että alueen eri toimijat, kuten koulutuksen järjestäjät, järjestöt ja seurakunnat kytkeytyvät vahvemmin alueelliseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöhön.

Toimivalta

Hallintosäännön 60 §:n kohdan 6 mukaan tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtävänä on ohjata hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman valmistelua valtuustokausittain sekä seurata ja arvioida osaltaan hyvinvointisuunnitelman toteutumista.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Päätöshistoria

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta 26.5.2026 § 15

§ 15

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus Konsernipalvelujen johtaja Syrjänen Markus

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päättää merkitä tiedoksi vuosien 2027–2030 alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelun ajankohtaiskatsauksen.

Käsittely

Esittelijän selostusosaan tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Yhdyspintapäällikkö Österman poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18.52.

Päätös

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluehallitus päätti 24.11.2025 § 261 käynnistää valtuustokaudelle laadittavan alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelun hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen on valmisteltava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, hyvinvointialueen strategiset tavoitteet huomioiden. Hyvinvointialue laatii hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhteistyössä alueensa kuntien, järjestöjen ja muiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijoiden

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

kanssa (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 § 7, myöhemmin järjestämislaki).

Hyvinvointialueen on huomioitava strategiassaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Laki hyvinvointialueesta 611/2021 41 §). Järjestämislain § 7 mukaan hyvinvointialueen on seurattava asukkaittensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Lisäksi hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain.

Tausta

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ensimmäinen alueellinen hyvinvointikertomus vahvistettiin aluevaltuustossa 12.12.2023 § 75. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma asetettiin aluevaltuustossa (13.2.2024 § 4) ohjaamaan alueellista hyte-työtä vuosille 2024–2026. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2024–2026 sisälsi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sekä ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman ja sen osana laadittiin myös alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma laadittiin yhteistyössä alueen kuntien ja järjestöjen kanssa ja valmisteluun osallisuus oli kattavaa vaikuttamistoimielinten osalta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen nykytila

Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyö erityisesti alueen kuntien ja järjestöjen kanssa, on kehittynyt myönteisesti valtuustokauden 2023–2025 aikana. Alueellisen hyvinvointityön yhteiset painopisteet toteutuvat myös kuntien hyvinvointityössä ja ne ohjaavat myös järjestöjen kanssa toteutettavaa yhteistyötä teemaverkostoissa ja avustustoiminnassa.

Yleisesti ottaen alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ovat toteutuneet hyvin ja kehittämistä vaativat osa-alueet on valtuustokauden aikana tunnistettu. Seuranta ja arviointi voimassa olevan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta toteutettiin hyvinvointialueen

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

osavuosiraporteissa. Lautakunta käsitteli alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2024–2026 arviointia kokouksessaan 11.2.2026 § 3.

Valmistelun tilannekatsaus

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2027–2030 valmistelu eteni lautakunnassa helmi-maaliskuussa toteutunein käsittelyin ja työpajatyönä. Valmistelu laajeni maaliskuussa toteutuneeseen valtuustoseminaariin ja kuntien hyte-vastuutahot osallistuivat huhtikuussa järjestetyssä seminaarissa suunnitelman valmisteluun.

Alueen väestö osallistui suunnitteluun hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asukaskeskustelussa, joka toteutettiin Voxit-alustalla. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää asukkaiden näkemyksiä alueellisen hyte-työn painotuksista.
Alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteita työstettiin vaikuttamistoimielimille suunnatuissa työpajoissa tammikuussa. HUS-Yhtymälle esiteltiin alueellisen hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa ja järjestöneuvottelukunnalle järjestettiin katsaus valmistelun pohjalta luonnokseen. Palvelut ja henkilöstö -lautakunta tutustui luonnokseen 19.5. kokouksessa.
Vaikuttamistoimielimille esitellään luonnosta alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi touko-kesäkuun kokouksissa.

Alueellisen hyvinvointikertomus 2025 tiedoin sekä alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2027–2030 luonnos esitellään lautakunnalle kokouksessa.

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma on jatkovalmisteluvaiheessa. Jatkovalmistelua toteutetaan esittelyjen ja toimijoiden osoittamien kommenttien pohjalta. Asiakokonaisuus etenee lausuntokierrokselle kuntiin ja eri toimijoille elokuussa ja etenee päätöksentekoon lausuntojen kokoamisen ja viimeistelyn toteuduttua.

Päätöksentekoon alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2027–2030 etenevät syksyn aikana lautakuntaan ja siitä edelleen aluehallitukselle sekä aluevaltuustoon.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Toimivalta

Hallintosäännön § 60 kohdan 6 mukaan tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtävänä on ohjata hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman valmistelua valtuustokausittain.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta 03.03.2026 § 9

§ 9

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus Konsernipalvelujen johtaja Syrjänen Markus

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päättää merkitä tiedoksi vuosien 2027–2030 alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelun ajankohtaiskatsauksen.

Käsittely

Asiantuntija Björksten poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19.36.

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 19.36-19.45.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Päätös

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluehallitus päätti 24.11.2025 § 261 käynnistää valtuustokaudelle laadittavan alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelun hyvinvointialueella. Hyvinvointialueen on huomioitava strategiassaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Laki hyvinvointialueesta 611/2021 41 §). Hyvinvointialueen on valmisteltava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, hyvinvointialueen strategiset tavoitteet huomioiden.

Järjestämislain (612/2021 7 §) mukaan hyvinvointialueen on seurattava asukkaittensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain. Hyvinvointialue laatii hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhteistyössä alueensa kuntien, järjestöjen ja muiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijoiden kanssa.

Tilannekatsaus valmisteluun

Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman valmistelu etenee. Valmistelu toteutuu laajassa osallisuudessa kevään 2026 aikana kuntien, järjestöjen, HUS-yhtymän ja muiden tahojen kanssa. Alustavan aikataulusuunnitelman mukaisesti valmistelu etenee viranhaltijavalmisteluna, jonka tilanteesta selostetaan lautakunnassa.

Valmistelusuunnitelman ensimmäinen osio käsitti kuntien kanssa käydyt hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut marras-joulukuussa 2025. Neuvotteluita edelsivät kuntien ja järjestöjen yhteiset työpajat, joissa koottiin ilmiölähtöistä tietoa hyte-neuvotteluiden pohjaksi. Kunnat

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

kokivat neuvotteluiden kehittyvän ja toivovat jatkossakin kuntakohtaisia neuvotteluita, tosin alueellisia teemoja toivotaan käsiteltävän myös yhteisissä pöydissä. Neuvotteluiden palaute esitellään lautakunnalle kokouksessa.

Asukaskeskustelu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä toteutettiin Voxit-alustalla syksyllä 2025. Asukaskyselyn tavoitteena oli selvittää asukkaiden näkemyksiä alueellisen hyte-työn painotuksista. Kyselyn kooste esitellään kokouksessa.

Myös vaikuttamistoimielimet ovat osallistuneet alueellisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteiden suunnitteluun, vaikuttamistoimielimille suunnatussa työpajassa tammikuussa 2026. Vaikuttamistoimielinten työpajan keskustelun tuotokset esitellään kokouksessa.

Lautakunnan edellisen kokouksen työpajayhteenveto alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelusta on koottu ja esitellään nyt osana tämän kokouksen asiakokonaisuutta.

Valmistelu jatkuu maaliskuun aikana järjestöjä osallistamalla. Teemaverkostoista kerätään ilmiöpohjaista tietoa hyvinvointisuunnitelman painopisteistä ja niihin liittyvistä tarpeista. Osana valmistelua järjestetään myös luottamushenkilöseminaari.

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman luonnos valtuustokaudelle esitellään lautakunnalle toukokuussa ja käsittelyn pohjalta siihen tehdään tarvittavia muutoksia. Päätöksentekoon alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma etenee lautakunnalle syyskuussa 2026 ja siitä edelleen aluehallitukselle sekä aluevaltuustoon.

Toimivalta

Hallintosäännön § 60 kohdan 6 mukaan tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtävänä on ohjata hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman valmistelua valtuustokausittain.

Liitteet

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 9	3.3.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 15	26.5.2026
Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta	§ 28	29.10.2026
Aluehallitus		23.11.2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

24
Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Aluehallituksen tietoon halutaan saattaa seuraavat ilmoitusasiat:

1. Aluehallituksen lautakuntaedustajien terveiset lautakuntien kokouksista

Kansalliskielilautakunta
- edustaja Stenvall Nora (kok.), varaedustaja Lindholm Julia (kok.)

Palvelut ja henkilöstö -lautakunta
- varsinainen edustaja Värmälä Johanna (sd.), varaedustaja Kokko Elina (sd.)

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta
- varsinainen edustaja Haapaniemi Timo (kok.), varaedustaja Pelkonen Anna (kok.)

Valmius- ja turvallisuuslautakunta
- varsinainen edustaja Strandell Denis (r.), varaedustaja Backman Ralf (r.)

2. HUS-yhtymän yhtymähallitusedustajien terveiset yhtymähallituksen kokouksista

3. Aluehallituksen vammais- ja vanhusneuvostojen edustajien terveiset kokouksista

Vammaisneuvosto
- edustaja Hukari Hanna (vihr.), varaedustaja Elli Keisteri-Sipilä (vihr.)

Vanhusneuvosto
- edustaja Pelkonen Anna (kok.), varaedustaja Kallio Timo (kok.)

4. Nuorisovaltuuston edustajan katsaus nuorisovaltuuston toimintaan

5. Hyvinvointialueen palvelutuotannon kuukausittainen Tahti-raportti (keskeiset tunnusluvut) luettavissa verkosta osoitteesta https://www.luvn.fi/fi/tahti

6. Kuukausittainen kooste: Vireille tulleet valvonta-asiat ja niihin annetut päätökset, Valvova viranomainen

7. Henkilöstötoimikunnan 26.8.2026 kokouspöytäkirja

8. Henkilöstötoimikunnan 23.9.2026 kokouspöytäkirja

9. HUS-yhtymän yhtymähallituksen 2.11.2026 kokouspöytäkirja

10. HUS-yhtymän yhtymähallituksen 16.11.2026 kokouspöytäkirja

11. Väliaikaiset muutokset yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut -palvelualueen palvelujen ja toimipisteiden aukioloajoissa jouluna 2026

Liitteet

Oheismateriaali

- Kuukausittainen kooste Vireille tulleet valvonta-asiat ja niihin annetut päätökset, Valvova viranomainen
- Henkilöstötoimikunnan 26.8.2026 kokouspöytäkirja
- Henkilöstötoimikunnan 23.9.2026 kokouspöytäkirja
- HUS-yhtymän yhtymähallituksen kokouspöytäkirja 2.11.2026
- HUS-yhtymän yhtymähallituksen kokouspöytäkirja 16.11.2026
- Väliaikaiset muutokset yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut -palvelualueen palvelujen ja toimipisteiden aukioloajoissa jouluna 2026

Aluehallitus 23.11.2026

516/01.01.03/2026

Aluehallitus 23.11.2026

25
Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle aluevalituksesta koskien aluehallituksen päätöstä 24.8.2026 § 168 oikaisuvaatimuksen käsittelystä koskien henkilöstöjohtajan 21.4.2026 § 2 päätöstä viranhaltijan irtisanomisesta tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla (Salassa pidettävä JulkL 24 § 1 mom 32)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Lahermaa Anja

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Käsittely

Päätös

Selostus

Salassa pidettävä julkisuuslain 24.1 §:n kohdan 32 mukaisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

Aluehallitus 23.11.2026

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 23.11.2026

516/01.01.03/2026

Aluehallitus 23.11.2026

26
Oikaisuvaatimuksen käsittely koskien konsernipalvelujen johtajan päätöstä 10.8.2026 virkasuhteen irtisanomisesta tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla (Salassa pidettävä JulkL 24 § 1 mom 32)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Lahermaa Anja

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet Salassa pidettävä julkisuuslain 24.1 §:n kohdan 32 mukaisesti.

Oheismateriaali

Tiedoksi

Aluehallitus 23.11.2026

Täytäntöönpano

Päätöshistoria